

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**

**Τμήμα Α' Εξειδίκευσης και Αξιολόγησης
Προγραμμάτων**

Ταχ. Δ/ση : Μεσογείων 14-18
Ταχ. Κώδικας : 117 27
Πληροφορίες : Δρ. Δ. Πουτούκης
Τηλέφωνο : 2131300136
Email : dpoutoukis@gsrt.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, **25-08-2025**

Αριθ. Πρωτ. : **65447 - 25-08-2025**

ΘΕΜΑ: Δεύτερη (2^η) τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στη Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», ID 16618, Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305.

Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του π.δ.63/2005 (ΦΕΚ 98/Α'/22.04.2005) «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα».
2. Τις διατάξεις του ν.4622/2019 (ΦΕΚ 133/Α'/2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
3. Το π.δ.77/2023 (ΦΕΚ 130/Α'/27.06.2023) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
4. Το π.δ. 29/2025 (ΦΕΚ Α' 47/21.03.2025) «Διορισμός Υφυπουργού Ανάπτυξης».
5. Το π.δ.3/2021 (ΦΕΚ 3/Α/06.01.2021) «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και μετονομασία Γενικών Γραμματειών».
6. Το π.δ.5/2022 (ΦΕΚ 15/Α'/04.02.2022) «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων».
7. Την υπ' αριθμ. 31498 (ΦΕΚ 1976/Β'/23.04.2025) Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης, Σταύρο Καλαφάτη».
8. Την υπ' αριθμ. 61178 (ΦΕΚ 801/Υ.Ο.Δ.Δ./31.07.2024) Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης, με τίτλο: Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.
9. Την με αρ. πρωτ. 123476/29.11.2019 (ΦΕΚ/4452/Β'/04.12.2019) απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Μεταβίβαση εξουσίας υπογραφής «Με εντολή υπουργού» ή «Με εντολή Υφυπουργού» στο Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων».

10. Το ν.4738/2020 (ΦΕΚ 207/Α/27.10.2020) και ειδικότερα το Κεφάλαιο Ε΄ για τη θέσπιση του κατάλληλου οργανωτικού πλαισίου για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης «Next Generation EU» και του εντασσόμενου σε αυτόν Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας (Recovery & Resilience Facility – Ταμείο Ανάκαμψης).
11. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 241/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για την θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
12. Τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
13. Την υπ’ αριθ. 2021/0159/17.06.2021 Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (στο εξής το «Σ.Α.Α.»).
14. Την από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του Σ.Α.Α. για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1), και ειδικότερα την προτεινόμενη επένδυση με τίτλο «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» [Flagship actions in interdisciplinary scientific areas with special interest in connecting to the productive industry (GSRI) (measure ID 16618)].
15. Το ν.4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παρατηρημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α΄ 135/02.08.2021).
16. Το ν.4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» και ιδίως τα άρθρα 189 έως 204 (ΦΕΚ 130/Α/23.07.2021).
17. Τα άρθρα 270 έως και 281 του ν.4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α΄207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
18. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 257/06.11.2020 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Διορισμός Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης» (Υ.Ο.Δ.Δ. 931).
19. Το ν.4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/08.12.2014) «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
20. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
21. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01).
22. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, (Ο.Ι. ΕΕL 187/1 της 26.06.2014), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
23. Το ν.4772/2021 (ΦΕΚ 17/Α/05.02.2021) και ειδικότερα το άρθρο 42 «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
24. Την υπ’ αριθμ. 17642/10.02.2021 εγκύκλιο οδηγιών για την έγκριση και χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2021 και τον Προγραμματισμό Δαπανών ΠΔΕ 2022-2024 της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ειδικότερα την παράγραφο 5.14. Ένταξη έργων που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης.

25. Την υπ' αριθμ. 35259/24.03.2021 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1197/Β/29.03.2021) Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
26. Το με αρ. πρωτ. 67335 ΕΞ 2021/08.06.2021 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα: Μέθοδος Παρακολούθησης έργων Ελλάδα 2.0.
27. Την Απόφαση υπ' αριθμ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β 4498) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
28. Την Απόφαση υπ' αριθμ. 119138 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β 4499) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών (ΦΕΚ 4499).
29. Το «Εγχειρίδιο Διαδικασιών Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Ταμείου Ανάκαμψης», έκδοση 1.0 Σεπτέμβριος 2021 της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, όπως ισχύει.
30. Το εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαχείρισης Καταγγελιών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ/ΑFCOS).
31. Την υπ' αριθμ. 137675/ΕΥΘΥ1016 (ΦΕΚ 5968/31.12.2018) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, όπως ισχύει.
32. Την Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με Α.Π. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016, με θέμα: «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση ερευνητικών οργανισμών – Ερευνητικών υποδομών.
33. Την υπ' αριθ. πρωτ. 81052 ΕΞ 2022/ΥΠΟΙΚ/10.06.2022 (ΑΔΑ: 6ΠΠ4Η-ΒΞ4) απόφαση Ένταξης του Έργου με τίτλο «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
34. Την με αρ. πρωτ. 68735/ΕΥΚΕ1164/11.07.2022 γνωμοδότηση της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ) με θέμα: Έκφραση γνώμης σχετικά με την Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
35. Την με αρ. πρωτ. 105919 ΕΞ 2022/22.07.2022 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) με θέμα: ΓΝ 117/2022 - Πρόσκληση υποβολής προτάσεων ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της δράσης «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», οι οποίες πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας.
36. Το με αρ. πρωτ. 118947 ΕΞ 2022/22.08.2022 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) με θέμα: “Έγκριση πρόσκλησης: «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» της Δράσης «Ενίσχυση βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας» με ID 16618, για το έργο: «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305) στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.”.
37. Την με αρ. πρωτ. 90237/20.09.2022 (ΑΔΑ: 610Β46ΜΤΛΡ-9Ι9) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας με θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στη Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», ID 16618, Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305.
38. Την με αρ. πρωτ. 101553/21.10.2022 (ΑΔΑ: ΨΤΒΛ46ΜΤΛΡ-ΦΟΔ) απόφαση παράτασης της καταληκτικής ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στη Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», ID 16618, Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305.
39. Την με αρ. πρωτ. 114219/01.12.2023 (ΑΔΑ:6Χ9Τ46ΝΛΣΞ-ΡΔ0) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας με θέμα: Πρώτη (1^η) τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στη Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές

επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», ID 16618, Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305.

40. Το με αρ. πρωτ.: 55421/15.07.2025 Αίτημα τροποποίησης της απόφασης ένταξης του έργου «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» (MIS 5149305) το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» προς την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
41. Την με αρ. πρωτ. 139283 ΕΞ 2025/06.08.2025 (ΑΔΑ: 98ΕΖΗ-2ΣΦ) Τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης του Έργου «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5149305 (Κωδικός ΠΔΕ: 2022ΤΑ01900008), της Δράσης με ID «16618 - Βασική και εφαρμοσμένη έρευνα», στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Την 2^η τροποποίηση της Απόφασης με αρ. πρωτ. 90237/20.09.2022 (ΑΔΑ: 610Β46ΜΤΛΡ-9Ι9) Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στη τη Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» με στοιχεία ID 16618 και κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5149305 του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. 114219/01.12.2023 (ΑΔΑ:6Χ9Τ46ΝΛΣΞ-ΡΔ0) απόφαση.

Α. Ειδικότερα, στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, τροποποιούνται τα ακόλουθα:

1. Στην ενότητα **6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ** η παράγραφος:

«Ως **ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών** της Δράσης ορίζεται η 31/12/2025. Η ολοκλήρωση των ερευνητικών έργων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως **ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών** των ερευνητικών έργων ορίζεται η **15.02.2026**. Επισημαίνεται ότι η ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου των ερευνητικών έργων και η έκδοση σχετικών παραστατικών θα πρέπει να έχει συντελεστεί έως τις 31.12.2025 και η εξόφληση των δαπανών θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί ως τις 15.02.2026»

2. Στην ενότητα **11.1 - ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ** η παράγραφος:

«Τονίζεται ότι **το σύνολο των παραστατικών δαπανών (π.χ. τιμολογίων) θα πρέπει να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου**. Εξάιρεση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του.

Προκειμένου μία **δαπάνη** να κριθεί **επιλέξιμη** θα πρέπει το αντίστοιχο παραστατικό **να έχει εξοφληθεί** μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών και μέχρι την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος τελικής επαλήθευσης και σε κάθε περίπτωση έως της 31 Δεκεμβρίου 2025.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Τονίζεται ότι **προκειμένου μία δαπάνη να κριθεί επιλέξιμη θα πρέπει το αντίστοιχο παραστατικό να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας μέχρι τις 31.12.2025 και να έχει εξοφληθεί μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών και μέχρι την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος τελικής επαλήθευσης, ήτοι 15.02.2026**. Εξάιρεση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών, που θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία μπορούν να εκδοθούν και να εξοφληθούν μέχρι τις 15.02.2026.»

3. Στην ενότητα **11.2 – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ-ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ** η παράγραφος:

«Αίτημα τελικής επαλήθευσης. Υποβάλλεται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη της εγκεκριμένης χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου. Έχει ως στόχο την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού του έργου και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Αίτημα τελικής επαλήθευσης. Υποβάλλεται το αργότερο ως τις 15.02.2026. Έχει ως στόχο την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού του έργου και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης. Σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής την ευθύνη φέρουν οι Συντονιστές των έργων και τα επιμέρους μέλη της Σύμπραξης».

4. Στην ενότητα **12.Β – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ** η παράγραφος:

«Κάθε αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) τουλάχιστον **εξήντα (60)** ημερολογιακές ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί.»

αντικαθίσταται ως εξής:

«Κάθε αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) τουλάχιστον **εξήντα (60)** ημερολογιακές ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί. Εξαίρεση αποτελούν αιτήματα παράτασης της διάρκειας υλοποίησης του έργου τα οποία δύναται να υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) μέχρι και **δεκαπέντε (15) ημέρες** πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί.»

5. Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ** η παράγραφος:

«οποιαδήποτε παραστατικό δαπάνης που εκδόθηκε πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ή μετά την ημερομηνία λήξης του έργου. Εξαίρεση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου»

αντικαθίσταται ως εξής:

«οποιοδήποτε παραστατικό δαπάνης που εκδόθηκε πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ή μετά την ημερομηνία λήξης του έργου, ήτοι 31.12.2025. Εξαίρεση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία μπορούν να εκδοθούν και να εξοφληθούν μέχρι τις 15.02.2026»

Β. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στην με αρ. πρωτ. 90237/20.09.2022 (ΑΔΑ: 610Β46ΜΤΛΡ-9Ι9) απόφαση με θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στη Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», ID 16618, Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305, όπως τροποποιήθηκε με την με αρ. πρωτ. 114219/01.12.2023 (ΑΔΑ:6Χ9Τ46ΝΛΣΞ-ΡΔ0) απόφαση.

Γ. Αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης είναι η συνημμένη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και τα Παραρτήματα αυτής, όπου έχουν ενσωματωθεί όλες οι τροποποιήσεις.

- Δ.** Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να αναρτηθεί στις ιστοσελίδες:
 - του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας <https://greece20.gov.gr> και
 - της ΓΓΕΚ <https://gsri.gov.gr>

Ε. Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται από:

Τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας / Τμήμα Α' Εξειδίκευσης και Αξιολόγησης Προγραμμάτων, Μεσογείων 14-18, 11510 Αθήνα και συγκεκριμένα από τα παρακάτω στελέχη της ΓΓΕΚ:

- κ. Ποταμιάνος Κων/νος 213 1300137
- κα Κοκκινάκου Ρεβέκκα 213 1300134

Για ερωτήματα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμπληρώνουν το επισυναπτόμενο Υπόδειγμα Ερωτήσεων και να το αποστέλλουν προς την ηλεκτρονική διεύθυνση FlagshipProjects@gsrt.gr.

Συνημμένα:

Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, όπως ισχύει

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

κ.α.α.
ΜΗΝΑ ΜΑΡΙΑ

Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας

Αναστάσιος Γαϊτάνης

Εσωτερική Διανομή:

- Υφυπουργός Ανάπτυξης (Γραμματεία)
- Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας (Γραμματεία)
- Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (Γραμματεία)
- ΔΥΔΕΚ

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Υπουργού Ανάπτυξης
- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ)
- ΚΕΜΚΕ
- ΕΥΚΕ-ΧΕ
- ΜΟΔ ΑΕ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**Γενική Γραμματεία Έρευνας & Καινοτομίας
(Γ.Γ.Ε.Κ.)**
Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας &
Καινοτομίας

ΓΓΕΚ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Ελλάδα 2.0 ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

**«Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές
περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον
παραγωγικό ιστό»**

ID 16618

Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305

ΥΠΟΕΡΓΟ 2

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων ερευνητικών έργων

2^η Τροποποίηση

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2025

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΡΙΣΜΟΙ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1 - ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	7
2 - ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	10
3 - ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	11
4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	11
5 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	13
6 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ	14
6.1 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	14
6.2 – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	16
7 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	17
8 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	18
9 - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ/ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ)	20
10 - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	21
10.1 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	21
10.2 – ΟΡΓΑΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	23
10.3 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	24
10.4 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	27
10.5 – ΈΓΚΡΙΣΗ	27
11 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ	28
11.1 - ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	28
11.2 – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ	29
11.3 – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	34
12 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	35
13 – ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	38
14 – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	39
14.1 – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	39
14.2 –ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	40
14.3 - ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	40
14.4 – ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ	41
15 – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	41
16 – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	41

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται παρακάτω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στον Φορέα Υλοποίησης για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (η ΕΔΕΛ).
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί σε ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης χρηματοδότησης-ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
Βιομηχανική Έρευνα	Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να συμπεριλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα και ιδιαίτερα για την επικύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών.
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, ενός ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή ενός μέρους της Ενωσιακής και Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής τους από τα επιχειρησιακά προγράμματα της προγραμματικής περιόδου, η οποία είναι ανάλογη της παράβασης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη διαχειριστική αρχή μέσω της Αναλυτικής πρόσκλησης και των συνοδευτικών εντύπων αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ)	Το εθνικό σχέδιο «Ελλάδα 2.0» που υπεβλήθη από την Ελληνική Δημοκρατία προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστική απόφαση και στο οποίο περιγράφεται το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων και

	περιλαμβάνονται μέτρα για την υλοποίηση αυτών μέσω μιας ολοκληρωμένης και συνεκτικής δέσμης, η οποία περιλαμβάνει επίσης δράσεις ενισχύσεων που έχουν στόχο να παρέχουν κίνητρα για ιδιωτικές επενδύσεις.
Έναρξη εργασιών	ή «έναρξη του έργου» νοείται είτε η έναρξη δραστηριοτήτων ΕΑΚ είτε η πρώτη συμφωνία μεταξύ του δικαιούχου και των αναδόχων για την εκτέλεση του έργου, αναλόγως του ποιο από τα δύο λαμβάνει χώρα πρώτα. Προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η διεξαγωγή μελετών σκοπιμότητας, δεν σηματοδοτούν έναρξη των εργασιών.
Ένταση ενίσχυσης	Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται σε μορφή άλλη από εκείνη της επιχορήγησης, το ποσό της ενίσχυσης είναι το ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά την ημερομηνία χορήγησής τους. Το επιτόκιο που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτό είναι το επιτόκιο προεξόφλησης που ισχύει κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Η ένταση της ενίσχυσης υπολογίζεται ανά δικαιούχο.
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας. Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια ολόκληρου του εξεταζόμενου έτους. Η εργασία των προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκαν με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσματα ΕΜΕ.
Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής πλευράς.
Οικονομική δραστηριότητα	Κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά.
Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων	Οντότητα (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι φορείς καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική ή εικονική παρουσία), ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή ασκεί επίσης οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν αποφασιστικά μια οντότητα του είδους αυτού, π.χ. με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν επιτρέπεται να έχουν προνομιακή πρόσβαση στα ερευνητικά της αποτελέσματα.
Ορόσημα και Στόχοι	Σημεία αναφοράς σχετικά με την επίτευξη της προόδου μιας μεταρρύθμισης ή μιας επένδυσης, όπου ορόσημα είναι τα ποιοτικά επιτεύγματα και στόχοι τα ποσοτικά.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον κοινοτικό προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.
Πειραματική Ανάπτυξη	Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφισταμένων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών. Μπορεί να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και άλλες δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

	Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και επικύρωση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Εν προκειμένω, μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη πρωτοτύπων ή πιλοτικών σχεδίων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και επικύρωσης. Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθεις ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.
Πράξη/Έργο	Έργο (Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης ή Καινοτομίας) που υλοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζεται.
ΠΣΚΕ	Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων ενίσχυσης και στήριξης της επιχειρηματικότητας. Οι διαδικασίες περιγράφονται σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες των διαρθρωτικών ταμείων και των Κρατικών Ενισχύσεων
Σύμπραξη	Συνεργασία δικαιούχων για την υλοποίηση πράξης/έργου.
Συντονιστής Φορέας	Ο φορέας/ δικαιούχος που δρα ως κοινός εκπρόσωπος της σύμπραξης υλοποίησης πράξης/έργου.
Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ)	Το σύνολο διοικητικών αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, διαρθρωμένων με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, οι οποίες αναπτύσσουν επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων.
Ταμείο (ΤΑΑ)	Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Τήρηση ίσων αποστάσεων	Συναλλαγή υπό συνθήκες στις οποίες οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δεν διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και δεν περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.
Υπεύθυνος Συντονισμού & Επικοινωνίας Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό του έργου σε επίπεδο διοικητικό και σε επίπεδο επικοινωνίας μεταξύ των φορέων της σύμπραξης και της σύμπραξης συνολικά με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος. Σε κάθε περίπτωση προέρχεται από τον Συντονιστή Φορέα του έργου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» ID 16618 Project title: Flagship actions in interdisciplinary scientific areas with special interest in connecting to the productive industry (GSRI) (εφεξής «η Δράση») υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» με τη

χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης –NextGenerationEU και συμβάλλει στους γενικούς στόχους που έχει θέσει το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (εφεξής «Ελλάδα 2.0»).

Το «Ελλάδα 2.0» φιλοδοξεί να οδηγήσει τη χώρα -οικονομία, κοινωνία και θεσμούς- σε μια νέα εποχή, να πυροδοτήσει μια θεμελιώδη αλλαγή οικονομικού υποδείγματος προς ένα πιο εξωστρεφές, ανταγωνιστικό και πράσινο παραγωγικό μοντέλο, με πιο αποτελεσματικό και ψηφιοποιημένο κράτος, λιγότερο γραφειοκρατικό, με δραστικά μειωμένη παραοικονομία, με φορολογικό σύστημα φιλικό προς την ανάπτυξη και με ένα ποιοτικό και αποτελεσματικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας, προσβάσιμο σε όλους.

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 εγκρίθηκε στις **13 Ιουλίου 2021** από το Συμβούλιο Οικονομικών Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ecofin). Το «Ελλάδα 2.0» περιλαμβάνει 106 επενδύσεις και 68 μεταρρυθμίσεις, κατανεμημένες σε 4 πυλώνες και συγκεντρώνει 31,16 δισ. ευρώ εκ των οποίων ευρωπαϊκοί πόροι 30,5 δισ. Ευρώ (18,43 δισ. ευρώ ενισχύσεις και 12,73 δισ. ευρώ δάνεια) για να κινητοποιήσει 60 δισ. Ευρώ συνολικές επενδύσεις στη χώρα στα επόμενα πέντε χρόνια.

Οι τέσσερις (4) πυλώνες του Ελλάδα 2.0 είναι: (1) Πράσινη μετάβαση, (2) Ψηφιακός μετασχηματισμός, (3) Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή (υγεία, παιδεία, κοινωνική προστασία), (4) Ιδιωτικές επενδύσεις και οικονομικός και θεσμικός μετασχηματισμός. Η συγκεκριμένη Δράση εντάσσεται στον 4^ο πυλώνα (και συγκεκριμένα στον Άξονα 4.5 Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας).

Ο στόχος του Άξονα 4.5 του «Ελλάδα 2.0» είναι η αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων για την έρευνα και την ανάπτυξη (Ε&Α), η ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της επιστήμης και των επιχειρήσεων και η ανάπτυξη παγκόσμιας κλάσης πρωτοποριακών υποδομών για Ε&Α. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω μιας σειράς έργων, καθώς και μέσω μεταρρυθμίσεων με σκοπό την ενθάρρυνση καινοτόμων εταιρειών να επενδύσουν στον τομέα της Ε&Α. Ο συγκεκριμένος Άξονας θα συμβάλει στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ ακαδημαϊκού και παραγωγικού τομέα αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας, θα αυξήσει την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, θα αντιστρέψει το «brain drain», θα ενισχύσει το ελληνικό οικοσύστημα καινοτομίας νεοφυών επιχειρήσεων και θα κινητοποιήσει τις δαπάνες Ε&Α από τις επιχειρήσεις.

Με το ν.4822/2021 (ΦΕΚ 135/Α/2.8.2021) Κυρώθηκε η Σύμβαση Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ο Μηχανισμός Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility – RRF) αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα του Μέσου Ανάκαμψης NextGenerationEU, ενός εργαλείου που έχει ως στόχο την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της πανδημίας. Πρόκειται για έναν καινοτόμο μηχανισμό, ο οποίος έρχεται να ενισχύσει το υπάρχον ευρωπαϊκό πλαίσιο στήριξης, με άμεση παροχή πόρων προς τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την χρηματοδότηση ενός συνδυασμού βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και σχετικών δημοσίων επενδύσεων, προς αντιμετώπιση των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων που προκάλεσε η πανδημία COVID-19 και την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους έναντι μελλοντικών κρίσεων.

Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) του Υπουργείου Οικονομικών είναι αρμόδια για τον συντονισμό της σύνταξης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης, καθώς και την παρακολούθηση και τον συντονισμό της υλοποίησης των προγραμμάτων και έργων τα οποία θα χρηματοδοτηθούν με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης που θα διατεθούν στην Ελλάδα. (ν.4738/2021 αρ. 271).

Πληροφορίες σχετικά με το Ταμείο Ανάκαμψης στη ιστοσελίδα του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας παρέχονται στην ιστοσελίδα: <https://greece20.gov.gr/>

Πληροφορίες σχετικά με τη Δράση και όλη η επικοινωνία αναφορικά με τη Δράση θα απευθύνεστε στη Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) <http://www.gsri.gov.gr>.

1 - ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το **βασικό θεσμικό πλαίσιο** που διέπει την υλοποίηση της Δράσης είναι:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22.4.2005).
2. Ο ν.4738/2020 (ΦΕΚ 207/Α/ 27.10.2020) και ειδικότερα το Κεφάλαιο Ε΄ για τη θέσπιση του κατάλληλου οργανωτικού πλαισίου για την αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Ανάκαμψης «Next Generation EU» και του εντασσόμενου σε αυτόν Ταμείου Ανάκαμψης και Σταθερότητας (Recovery & Resilience Facility – Ταμείο Ανάκαμψης).
3. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 241/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για την θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
4. Ο Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
5. Η υπ’ αριθ. 2021/0159/17.06.2021 Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας (στο εξής το «Σ.Α.Α.»).
6. Η από 13 Ιουλίου 2021 εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του Σ.Α.Α. για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1), και ειδικότερα την προτεινόμενη επένδυση με τίτλο «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» [Flagship actions in interdisciplinary scientific areas with special interest in connecting to the productive industry (GSRI) (measure ID 16618)].
7. Ο ν.4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α΄ 135/2.8.2021).
8. Ο ν.4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» και ιδίως τα άρθρα 189 έως 204 (ΦΕΚ 130/Α/23-07-2021).
9. Τα άρθρα 270 έως και 281 του ν.4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α΄207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
10. Τα υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 257/06.11.2020 κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Διορισμός Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης» (Υ.Ο.Δ.Δ. 931).
11. Ο ν.4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/08.12.2014) «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
12. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
13. Η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01).
14. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, (Ο.Ι. ΕΕL 187/1 της 26.6.2014), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
15. Ο ν.4772/2021 (ΦΕΚ 17/Α/05.02.2021) και ειδικότερα το άρθρο 42 «Διαδικασία ένταξης και χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έργων και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
16. Η υπ’ αριθμ. 17642/10.2.2021 εγκύκλιος οδηγίων για την έγκριση και χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2021 και τον Προγραμματισμό Δαπανών ΠΔΕ 2022-2024 της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων

- Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ειδικότερα την παράγραφο 5.14. Ένταξη έργων που αναμένεται να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης.
17. Η υπ' αριθμ. 35259/24.03.2021 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1197/Β/29.3.2021) Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 18. Το με αρ. πρωτ. 67335 ΕΞ 2021/08.06.2021 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών με θέμα: Μέθοδος Παρακολούθησης έργων Ελλάδα 2.0.
 19. Η Απόφαση υπ' αριθμ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β 4498) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί καθορισμού του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
 20. Η Απόφαση υπ' αριθμ. 119138 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β 4499) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών (ΦΕΚ 4499).
 21. Το «Εγχειρίδιο Διαδικασιών Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου Ταμείου Ανάκαμψης», έκδοση 1.0 Σεπτέμβριος 2021 της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.
 22. Το εγκεκριμένο Εγχειρίδιο Διαχείρισης Καταγγελιών της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ/ΑFCOS).
 23. Η υπ' αριθμ. 137675/ΕΥΘΥ1016 (ΦΕΚ 5968/31.12.2018) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, όπως ισχύει.
 24. Η Εγκύκλιος της ΕΥΚΕ με Α.Π. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016, με θέμα: «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση ερευνητικών οργανισμών – Ερευνητικών υποδομών.
 25. Η υπ' αριθ. πρωτ. 81052 ΕΞ 2022/ΥΠΟΙΚ/10.06.2022 (ΑΔΑ: 6ΓΠ4Η-ΒΞ4) απόφαση Ένταξης του Έργου με τίτλο «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
 26. Η με αρ. πρωτ. 68735/ΕΥΚΕ1164/11.07.2022 γνωμοδότηση στην Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ) με θέμα: Έκφραση γνώμης σχετικά με την Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
 27. Η με αρ. πρωτ. 105919 ΕΞ 2022/22.07.2022 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) με θέμα: ΓΝ 117/2022 - Πρόσκληση υποβολής προτάσεων ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της δράσης «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», οι οποίες πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας.
 28. Το με αρ. πρωτ. 118947 ΕΞ 2022/22.08.2022 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) με θέμα: “Έγκριση πρόσκλησης: «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» της Δράσης «Ενίσχυση βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας» με ID 16618, για το έργο: «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305) στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.”
 29. Η με αρ. πρωτ. 90237/20.09.2022 (ΑΔΑ: 610Β46ΜΤΛΡ-9Ι9) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας με θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στη Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», ID 16618, Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305.
 30. Η με αρ. πρωτ. 101553/21.10.2022 (ΑΔΑ: ΨΤΒΛ46ΜΤΛΡ-ΦΟΔ) απόφαση παράτασης της καταληκτικής ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στη Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», ID 16618, Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305.
 31. Η με αρ. πρωτ. 114219/01.12.2023 (ΑΔΑ:6Χ9Τ46ΝΛΣΞ-ΡΔ0) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας με θέμα: Πρώτη (1^η) τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ερευνητικών έργων στη Δράση «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», ID 16618, Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305.
 32. Το με αρ. πρωτ.: 55421/15.07.2025 Αίτημα τροποποίησης της απόφασης ένταξης του έργου «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» (MIS 5149305) το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού

Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» προς την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

33. Η με αρ. πρωτ. 139283 ΕΞ 2025/06.08.2025 (ΑΔΑ: 98ΕΖΗ-2ΣΦ) Τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης του Έργου «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» με κωδικό ΟΠΣ ΤΑ 5149305 (Κωδικός ΠΔΕ: 2022ΤΑ01900008), της Δράσης με ID «16618 - Βασική και εφαρμοσμένη έρευνα», στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ως νομοθετικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση των Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων εφαρμόζεται το άρθρο 2.1.1 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την Έρευνα, με 100% χρηματοδότηση [Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01)] σε περίπτωση πλήρωσης των προϋποθέσεων που τίθενται από αυτές.

Σημειώνονται τα εξής:

- Οι φορείς που θα συμμετέχουν στη Δράση πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτούς ατόμων με αναπηρία.
- Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στον Οδηγό Επικοινωνίας Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης.
- Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση πράξεων, όπως αυτά προβλέπονται στο ΣΔΕ, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα:

- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).
- Το συναφές εθνικό θεσμικό πλαίσιο που υφίσταται σε εκτέλεση ή συμπλήρωση των κανόνων και κατευθύνσεων του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων π.χ. ν.2472/97, ΦΕΚ Α' 50 για «την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως ισχύει σήμερα, σχετικές Οδηγίες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού χαρακτήρα κλπ».

Με την Απόφαση υπ' αριθμ. 119126 ΕΞ 2021/28.09.2021 (Β 4498) του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών καθορίστηκε το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (εφεξής «ΣΔΕ») των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Το ΣΔΕ έχει ως στόχο την ενεργή παρακολούθηση των έργων, την έγκαιρη επίτευξη των συμφωνημένων οροσήμων και στόχων, και τη διασφάλιση της αποδοτικής χρήσης των κονδυλίων. Το σύστημα διέπεται από την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με το εφαρμοστέο εθνικό και ενωσιακό δίκαιο, και ιδίως την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης.

Το Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (εφεξής «Εγχειρίδιο Διαδικασιών») συγκροτείται από όλα τα εκδοθέντα από την Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) έγγραφα αναφορικά με τις διαδικασίες εκτέλεσης εργασιών και το σύνολο των πρότυπων εντύπων και εγγράφων, τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες των Δράσεων και Έργων του ΤΑΑ, τα οποία διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΣΑΑ, επαρκή διαδρομή ελέγχου και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων του ΤΑΑ και αναρτάται στην ιστοσελίδα αυτής: www.greece20.gov.gr.

Η εφαρμογή του ΣΔΕ και του Εγχειριδίου διαδικασιών είναι υποχρεωτική από όλους τους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση και τον έλεγχο των δράσεων και των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αλλά και στην υλοποίηση αυτών στο κατάλληλο επίπεδο.

2 - ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Βασικός στόχος της Δράσης είναι ενίσχυση συνεργατικών ερευνητικών έργων διαθεματικού χαρακτήρα, υψηλής επιστημονικής και τεχνολογικής ποιότητας, με σκοπό την ενσωμάτωση της έρευνας και της καινοτομίας στον παραγωγικό ιστό της χώρας και την ανάσχεση του «brain drain».

Η Δράση έχει ως ειδικότερους στόχους:

- Την ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ ερευνητικών ομάδων αλλά και την συνεργασία μεταξύ των ερευνητικών Φορέων.
- Την επικέντρωση των προσπαθειών και των διαθέσιμων πόρων σε ερευνητικά θεματικά πεδία, μείζονος ενδιαφέροντος για την κοινωνία και την οικονομία, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής της Έξυπνης Εξειδίκευσης.
- Την αξιοποίηση των υψηλών προσόντων του ερευνητικού δυναμικού για την ανάπτυξη, την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ανακοπή της μετανάστευσης ποιοτικού επιστημονικού δυναμικού.
- Την μεταφορά και η διάχυση καινοτόμων τεχνολογιών προς τους παραγωγικούς φορείς της χώρας με σκοπό την ανάπτυξη/βελτίωση προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, με την αξιοποίηση των προϊόντων της έρευνας.
- Την ανάπτυξη νέων γνώσεων-συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και την αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών και περιβαλλοντολογικών αναγκών.

Μέσω της Δράσης θα επιχορηγηθούν **δραστηριότητες**, οι οποίες αφορούν ενισχύσεις πράξεων/έργων έρευνας και ανάπτυξης (κατηγορία έρευνας: **βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη**), ενεργειών προβολής/διάχυσης των αποτελεσμάτων της πράξης, συμμετοχής σε διεθνή συνέδρια, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο που σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό θα προβλέπονται σε όλες τις πράξεις (χρησιμοποιούνται οι αναφερόμενες στο άρθρο 25 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014, χωρίς ο Κανονισμός αυτός να είναι το πλαίσιο χορήγησης των χρηματοδοτήσεων),

Η **συνολική δημόσια δαπάνη** της Δράσης ανέρχεται σε **39.322.800€**.

Το είδος της ενίσχυσης που παρέχει η Δράση είναι **επιχορήγηση** των δαπανών εκτέλεσης ερευνητικού έργου (κατηγορίες έρευνας: βιομηχανική έρευνα ή/και πειραματική ανάπτυξη).

Η Δημόσια Δαπάνη της Δράσης συγχρηματοδοτείται από το Ελληνικό Δημόσιο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ο **δείκτης** που θα χρησιμοποιηθεί για την αποτίμηση της Δράσης και για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» έχει τα παρακάτω στοιχεία:

- Τίτλος δείκτη: 8. Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις
- Μονάδα μέτρησης: Ετήσιο ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης.

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, έγκριση χρηματοδότησης, έλεγχος, επαλήθευση/πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος υποχρεώσεων κ.λ.π.) μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) η πρόσβαση στο οποίο δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας www.ependyseis.gr/mis και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΓΓΕΚ (π.χ. αιτήματα χρηματοδότησης, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λ.π.).

3 - ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Ως φορέας υλοποίησης της Δράσης ορίζεται η Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) και συγκεκριμένα το Τμήμα Α'

Εξειδίκευσης και Αξιολόγησης Προγραμμάτων και το Τμήμα Β' Διαχείρισης και Παρακολούθησης Προγραμμάτων, σύμφωνα με την ισχύουσα κατανομή των αρμοδιοτήτων τους.

4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Επιλέξιμοι δικαιούχοι για υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης είναι οι **Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων**, που λειτουργούν νομίμως κατά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας πρόσκλησης και οι οποίοι ασκούν δραστηριότητες **μη** οικονομικής φύσης (κατά την έννοια του σημείου 19 της 2014/C 198/01 Ανακοίνωσης της Ε.Ε.).

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης ο ορισμός **Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων** τίθεται στους ορισμούς της παρούσας πρόσκλησης και οι φορείς αυτοί δύνανται να είναι: κάθε οντότητα, όπως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή Ερευνητικά Κέντρα/Ινστιτούτα, Τεχνολογικοί Φορείς και Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς τους (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής τους, πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η εκπαίδευση, η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή ασκεί και οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Όλα τα κέρδη πρέπει να επανεπενδύονται στις πρωταρχικές δραστηριότητες και θα πρέπει να υπάρχει ευρεία διάθεση των ερευνητικών αποτελεσμάτων όπως αυτή τίθεται στο σημείο 19.α 3^ο εδάφιο της 2014/C 198/01 Ανακοίνωσης της Ε.Ε. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν μια τέτοια οντότητα όπως με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν έχουν προνομιακή πρόσβαση στο ερευνητικό δυναμικό του ή στα ερευνητικά του αποτελέσματα.

Συγκεκριμένα, δικαιούχοι της Δράσης είναι:

- τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) της χώρας, όπως ορίζονται στο άρθρο 3, παρ. 1 του ν.4957/2022 (Α' 141) και
- τα Ερευνητικά Κέντρα-Ινστιτούτα του άρθρου 13α, του ν.4310/2014 (Α' 258), όπως ισχύει.

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται από σύμπραξη τεσσάρων (4) τουλάχιστον Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων.

- Κάθε δικαιούχος-Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων μπορεί να συμμετέχει στην υποβολή, με οποιαδήποτε ιδιότητα (Συντονιστής φορέας ή εταίρος σύμπραξης), τεσσάρων (4) αιτήσεων χρηματοδότησης κατά μέγιστο.

Επισημαίνεται ότι ένα μέλος της σύμπραξης **δεν** επιτρέπεται να αποτελέσει υπεργολάβο ή προμηθευτή άλλου μέλους για τις ανάγκες του έργου.

A. Δικαιούχος φορέας

Ως Δικαιούχος Φορέας χαρακτηρίζεται το νομικό πρόσωπο που φέρει την ευθύνη έναντι της ΓΓΕΚ για την καλή εκτέλεση του έργου που έχει αναλάβει.

B. Συντονιστής Φορέας

Ένας από τους φορείς της σύμπραξης ορίζεται ως **Συντονιστής Φορέας**. Ο Συντονιστής φορέας:

- Κατά προτίμηση είναι εκείνος ο φορέας της σύμπραξης, ο οποίος έχει σημαντική βαρύτητα συμμετοχής.
- Είναι ο κοινός εκπρόσωπος των φορέων που συμπράττουν για την υλοποίηση και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του έργου.
- Απαιτείται να διαθέτει εμπειρία στον συντονισμό και την διαχείριση συνεργατικών έργων έρευνας και ανάπτυξης και να διαθέτει ικανούς και κατάλληλους πόρους για την υποστήριξη της διαχείρισης του έργου.
- Είναι υπεύθυνος τόσο για την επικοινωνία με την ΓΓΕΚ, όσο και για την συνεχή ενημέρωση των εταίρων του έργου. Οι εταίροι της σύμπραξης ευθύνονται έναντι της ΓΓΕΚ, αλληλεγγύως και εις ολόκληρο, για το σύνολο του προτεινόμενου έργου. Τυχόν εσωτερικός επιμερισμός εργασιών της

ευθύνης υλοποίησης τμημάτων του έργου δεν αντιτάσσεται έναντι της ΓΓΕΚ προς απαλλαγή της ως άνω ευθύνης του εταίρου/δικαιούχου. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες και υποχρεώσεις που προκύπτουν από το ρόλο του Συντονιστή Φορέα απαγορεύεται να εκχωρηθούν σε τρίτους και πρέπει να εκτελούνται αποκλειστικά από το φορέα που αναλαμβάνει το ρόλο αυτό.

Γ. Συντονιστής Έργου

Με Απόφαση του Συντονιστή Φορέα ορίζεται φυσικό πρόσωπο ως Συντονιστής του Έργου (Υπεύθυνος Συντονισμού & Επικοινωνίας Έργου) ο οποίος έχει και την ευθύνη της επικοινωνίας με την ΓΓΕΚ. Εφόσον είναι εφικτό, θα ήταν πιο αποτελεσματικό αν ο Συντονιστής Έργου ανήκει στην ομάδα έργου και διατελεί σε μόνιμη εργασιακή σχέση με τον Συντονιστή Φορέα. Ορίζεται επιπλέον ανά δικαιούχο φυσικό πρόσωπο Υπεύθυνος Επικοινωνίας, ο οποίος έχει την ευθύνη της άρτιας υλοποίησης του έργου από την μεριά του φορέα, σχετικά με τα διαχειριστικά, επιστημονικά και τεχνικά θέματα.

Ο Συντονιστής του Έργου υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτει ατομικό κωδικό πρόσβασης στο ΠΣΚΕ Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΠΣΚΕ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση: <http://www.mou.gr/el/pages/FAQ.aspx?categoryID=46>.

Δ. Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Για κάθε προτεινόμενο έργο ορίζεται ένα φυσικό πρόσωπο ως **Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου**. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής και τεχνικής πλευράς, την αρτιότητα της υλοποίησης του ερευνητικού έργου και την τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων. Κατά συνέπεια, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος απαιτείται να διαθέτει εμπειρία στην επίβλεψη και το συντονισμό ερευνητικών έργων και επιστημονική γνώση της θεματικής περιοχής του έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος συνεργάζεται με τον Συντονιστή (φυσικό πρόσωπο) του έργου και μπορεί να προέρχεται από οποιοδήποτε φορέα της σύμπραξης.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής του Έργου είναι δυνατόν να ταυτίζονται.

Το σχεδιαζόμενο έργο πρέπει να πληροί τον χαρακτήρα κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση ερευνητικού έργου πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του ερευνητικού έργου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.

Οι **βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των δυνητικών δικαιούχων στη Δράση** είναι οι εξής:

- Οι δικαιούχοι δεσμεύονται ότι το έργο δεν έχει υποβληθεί για χρηματοδότηση και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους, εφόσον ενταχθεί στη Δράση.
- Οι δικαιούχοι οφείλουν να εκτελέσουν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
- Εφόσον εγκριθεί η ενίσχυση ενός έργου, απαγορεύεται η εκχώρηση του ανατιθέμενου έργου σε τρίτους από οποιονδήποτε δικαιούχο, καθώς και της απαίτησης για ενίσχυση που προκύπτει από την ανάθεση αυτή.
- Οι συμμετέχοντες φορείς ενός έργου θα υπογράψουν συμφωνητικό συνεργασίας για την από κοινού υλοποίησή του και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας. Στο συμφωνητικό θα ορίζεται ο Συντονιστής φορέας, ο οποίος είναι ο κοινός εκπρόσωπος των φορέων που συμπράττουν για την υλοποίηση και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του έργου, καθώς και ο Επιστημονικός Υπεύθυνος.

Επιπρόσθετα:

1. Το φυσικό αντικείμενο των αιτήσεων χρηματοδότησης θα πρέπει να εντάσσεται σε συγκεκριμένη διαθεματική επιστημονική περιοχή, όπως παρατίθενται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.
2. Σε περίπτωση υποβολής περισσότερων των τεσσάρων (4) αιτήσεων χρηματοδότησης από έναν οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων απορρίπτονται όλες οι αιτήσεις αυτού.
3. Για το σύνολο των έργων που θα ενταχθούν θα πρέπει να πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:
 - Πριν από την ημερομηνία έναρξης του ενισχυόμενου έργου δημοσιεύονται στο διαδίκτυο οι εξής πληροφορίες:
 - α) η επικείμενη υλοποίηση του ενισχυόμενου έργου,

- β) οι στόχοι του ενισχυόμενου έργου,
- γ) η κατά προσέγγιση ημερομηνία δημοσίευσης των αποτελεσμάτων που αναμένονται από το ενισχυόμενο έργο και ο τόπος δημοσίευσης στο διαδίκτυο,
- δ) αναφορά ότι τα αποτελέσματα του ενισχυόμενου έργου θα είναι διαθέσιμα δωρεάν για όλες τις επιχειρήσεις.
- Τα αποτελέσματα του ενισχυόμενου έργου καθίστανται διαθέσιμα στο διαδίκτυο από την ημερομηνία λήξης του ενισχυόμενου έργου ή την ημερομηνία κατά την οποία παρέχονται οποιεσδήποτε πληροφορίες σχετικά με αυτά τα αποτελέσματα στα μέλη οποιουδήποτε οργανισμού, όποια προηγείται χρονικά. Τα αποτελέσματα παραμένουν διαθέσιμα στο διαδίκτυο για περίοδο τουλάχιστον 5 ετών, η οποία αρχίζει από την ημερομηνία λήξης του ενισχυόμενου έργου.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα βασικά χαρακτηριστικά των συμπράξεων της Δράσης.

Διαθεματική επιστημονική περιοχή	Αριθμός Δικαιούχων	Ελάχιστο ποσοστό κατηγορίας δαπάνης «1. Δαπάνες προσωπικού» στο συνολικό Π/Υ του έργου	Κανονιστικό πλαίσιο
Όλες οι διαθεματικές περιοχές	Σύμπραξη τουλάχιστον τεσσάρων (4) οργανισμών έρευνας	50%	Άρθρο 2.1.1 σημείο 19 του 2014/C 198/01

5 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Οι υποβαλλόμενες Αιτήσεις Χρηματοδότησης έργων ΕΤΑΚ αφορούν σε στρατηγικούς τομείς ερευνητικής προτεραιότητας του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και συνάδουν με την Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης RIS3.

Αναλυτικά οι διαθεματικές επιστημονικές περιοχές αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. Οι διαθεματικές επιστημονικές περιοχές αναλύονται και εξειδικεύονται περαιτέρω σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο συγκεκριμένο κείμενο του «Ελλάδα 2.0» και την σχετική εισήγηση του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΕΚ).

Το φυσικό αντικείμενο των αιτήσεων χρηματοδότησης θα πρέπει να εντάσσεται σε μια συγκεκριμένη διαθεματική επιστημονική περιοχή.

Σημειώνεται ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στα περιεχόμενα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι και να δηλώσουν σε ποια διαθεματική επιστημονική περιοχή εμπίπτει το προτεινόμενο έργο. Η επιλογή των παραπάνω πεδίων κρίνεται κατά την αξιολόγηση. Στην περίπτωση αίτησης χρηματοδότησης της οποίας το αντικείμενο εμπίπτει σε περισσότερες από μια διαθεματική επιστημονική περιοχή επιλέγεται αυτή στην οποία εντάσσεται κατά το μεγαλύτερο ποσοστό.

6 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ

6.1 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Για τους όρους και τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των δαπανών ισχύουν τα προβλεπόμενα στην σχετική εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

Ως νομοθετικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση των Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων εφαρμόζεται το άρθρο 2.1.1 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την Έρευνα, με 100% χρηματοδότηση [Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01)] με 100% χρηματοδότηση σε περίπτωση πλήρωσης των προϋποθέσεων που τίθενται από αυτές.

Οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες θα πρέπει να εντάσσονται οπωσδήποτε στις ακόλουθες **επιλέξιμες δραστηριότητες** που περιγράφονται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014:

- **δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης** (άρθρο 25 του ΕΕ 651/2014) οι οποίες θα πρέπει να εμπίπτουν πλήρως σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες: **βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη**. Επισημαίνεται ότι ο Καν. ΕΕ 651/2014 δεν αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των χρηματοδοτήσεων απλώς χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης οι δραστηριότητες και οι επιλέξιμες δαπάνες που αναφέρει.

Συγκεκριμένα, οι δικαιούχοι μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των ανωτέρω δραστηριοτήτων, για δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του έργου και οι οποίες αφορούν σε μία από τις ακόλουθες **επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών** που παρατίθενται:

1. Δαπάνες προσωπικού

Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές για το προσωπικό (ερευνητές και τεχνικοί) που απασχολείται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου.

Τονίζεται ότι τουλάχιστον το 50% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου θα αφορά δαπάνες αυτής της κατηγορίας.

Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν:

- α) στο τακτικό προσωπικό του δικαιούχου στο βαθμό που απασχολείται στο έργο και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου),
 - β) στο τακτικό προσωπικό του δημοσίου τομέα στο βαθμό που απασχολείται στο έργο,
 - γ) σε τυχόν έκτακτο προσωπικό που απαιτείται για την υλοποίηση του έργου και απασχολείται με σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου πλήρους ή μερικής απασχόλησης και
 - δ) φυσικά πρόσωπα με σύμβαση μίσθωσης έργου. Οι δαπάνες για υποτροφίες είναι επιλέξιμες.
- Η επιλεξιμότητα των δαπανών για κάθε μέλος της ομάδας έργου συναρτάται από το βαθμό απασχόλησής του στο συγκεκριμένο έργο.

Σημειώνεται ότι:

- το **μέγιστο επιχορηγούμενο μικτό κόστος ανά άτομο το μήνα** ανέρχεται στο ποσό των **3.000 ευρώ**,
- η **αμοιβή του τακτικού προσωπικού του δικαιούχου δεν μπορεί να υπερβαίνει** το ποσό των **1.000 ευρώ** (μικτό κόστος) **το μήνα**.

2. Δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό.

3. Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δαπάνες:

- i. **Έρευνα επί συμβάσει**. Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από τον δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:
 - A) φυσικά πρόσωπα
 - B) νομικά πρόσωπα.
- ii. **Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας**. Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες, οι γνώσεις και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να αγοράστηκαν ή να ελήφθησαν –*bought*

or licensed- με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές, με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων.

- iii. **Συμβουλευτικές υπηρεσίες.** Πρόκειται για υπηρεσίες που προμηθεύεται ο δικαιούχος από εξωτερικούς συμβούλους (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη) με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο.

5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται **δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου** και ειδικότερα οι ακόλουθες:

- i. **Δαπάνες ταξιδιών και μετακινήσεων.** Αφορά στις δαπάνες ταξιδιών και μετακινήσεων στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με το έργο. Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συναντήσεων εργασίας με υπερβολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων ή την ΓΓΕΚ, καθώς και πιστοποιήσεων ή ελέγχων από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, η συμμετοχή σε συνέδρια κλπ καθώς και δαπάνες μετακίνησης π.χ. συνοδών, διερμηνέων νοηματικής γλώσσας κλπ, σε περίπτωση που κάποιο μέλος της ομάδας έργου είναι άτομο με αναπηρία.
- ii. **Δαπάνες δημοσιότητας.** Πρόκειται για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, δημιουργία ιστοσελίδας κλπ).
- iii. **Αναλώσιμα.** Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, αναλώσιμα, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.
- iv. **Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή,** εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου (δαπανών) της Πράξης.
- v. **Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.** Διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που απασχολούνται στο έργο άτομα με αναπηρία, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία.
- vi. **Λοιπές λειτουργικές δαπάνες.** Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

6. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες

Περιλαμβάνονται **δαπάνες που ΔΕΝ συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου** (ενδεικτικά: δαπάνες ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών καθαριότητας, ενοικίων, διοικητικού προσωπικού και άλλες έμμεσες δαπάνες) και πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες του έργου.

Ειδικότερα:

Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται ως ακολούθως:

- σταθερό ποσοστό έως το **10%** των **επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού**. Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως **βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (Δαπάνες Προσωπικού)**.

Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπερβολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) **δεν** θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου.

Ως **ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών** των έργων ορίζεται η επομένη της **καταληκτικής ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης** της παρούσας πρόσκλησης.

Ως **ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών** των ερευνητικών έργων ορίζεται η **15.02.2026**. Επισημαίνεται ότι η ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου των ερευνητικών έργων και η έκδοση σχετικών παραστατικών θα πρέπει να έχει συντελεστεί έως τις 31.12.2025 και η εξόφληση των δαπανών θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί ως τις 15.02.2026.

Περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αφορούν στην επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας πρόσκλησης παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.

6.2 – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της Δράσης ενισχύονται έργα, των οποίων τα όρια του συνολικού προϋπολογισμού ανά υποβαλλόμενη αίτηση χρηματοδότησης και ανά διαθεματική επιστημονική περιοχή (Οι διαθεματικές επιστημονικές περιοχές παρουσιάζονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι) παρατίθενται στον Πίνακα που ακολουθεί.

A/A	Διαθεματική Επιστημονική Περιοχή	Συνολικός προϋπολογισμός ανά υποβαλλόμενη αίτηση χρηματοδότησης (€)
1	1. Agriculture and Food Industry/ Καινοτόμος φυτοπροστασία και περιβάλλον	4.915.000
2	2. Health and Pharmaceuticals/ Ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση της γενετικής βάσης μη-μεταδοτικών πολυπαραγοντικών νοσημάτων για την ανάπτυξη νέων θεραπευτικών προσεγγίσεων και αξιόπιστων βιοδεικτών	4.915.000
3	3. Health and Pharmaceuticals/ Ανάπτυξη βιολογικών μοντέλων πρόβλεψης κινδύνου (systems medicine approach) επιπλοκών από λοιμώδη νοσήματα σε εξατομικευμένο επίπεδο στον «υγιή» πληθυσμό	4.915.000
4	4.1. ICT & Health/ Ενοποίηση και ανάλυση μεγάλων δεδομένων για την ιατρική ακριβείας	2.458.000
5	4.2. ICT & Health / Ψηφιακοί βιοδείκτες πρόληψης, έγκαιρης διάγνωσης και πρόγνωσης χρόνιων νοσημάτων	2.458.000
6	5.1. ICT – Industry 4.0/ Βελτιστοποίηση διαδικασιών παραγωγής με Cyber-Physical Systems	2.458.000
7	5.2. ICT – Industry 4.0/ Πλατφόρμα διαχείρισης έξυπνης πόλης	2.458.000
8	6.1. Energy – Climate/ Πράσινα Νησιά	2.458.000
9	6.2. Energy – Climate/ Πράσινη Ναυτιλία	2.458.000
10	7.1. Advanced Materials for Energy/ Υλικά για φωτοβολταϊκές κυψέλες	2.457.400
11	7.2. Advanced Materials for Energy/ Υλικά για μετατροπή, αποθήκευση εξοικονόμηση ενέργειας ή εφαρμογές αντιρρύπανσης	2.457.400
12	8. Social impact of green and digital transformation	4.915.000

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της Δράσης συνολικά θα εγκριθούν για χρηματοδότηση δώδεκα (12) συνεργατικά έργα, ένα (1) για κάθε διαθεματική επιστημονική περιοχή.

Η συνολική δημόσια δαπάνη ενός έργου αποτελείται από το άθροισμα των επί μέρους δημοσίων δαπανών των μελών/εταίρων της σύμπραξης.

Η χρονική **διάρκεια υλοποίησης** των υποβαλλομένων έργων **δεν** πρέπει να **υπερβαίνει** τους **είκοσι οκτώ (28) μήνες**.

Η διάρκεια υλοποίησης των έργων μπορεί να παραταθεί έως το ένα τρίτο (1/3) της αρχικής διάρκειας του έργου, όπως αυτή θα έχει ορισθεί στην απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης και σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ενότητα 12.

Σημειώνεται ότι ως **ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης** του έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης των έργων.

7 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Οι ενισχύσεις της Δράσης αποτελούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στο πλαίσιο του σημείου 19 του άρθρου 2.1.1 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01).

ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), όταν ένας **Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων** έχει τις εξής προϋποθέσεις:

Οι κύριες δραστηριότητες του είναι μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων
- ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση
- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοιχτής πρόσβασης

και είτε

- η χρηματοδότηση του Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων από την πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του

είτε/και

το σύνολο των τυχόν κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή της ερευνητικής υποδομής

τότε μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και η χρηματοδότηση μπορεί να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), και **να λάβει χρηματοδότηση 100%**.

Στην περίπτωση που ο ίδιος Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση).

Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή αν το έργο που υλοποιείται από τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων θεωρείται ως οικονομική δραστηριότητα και δεν εμπίπτει στις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.

8 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) στα ελληνικά, στη διεύθυνση: <http://www.ependyseis.gr/mis>, με την ένδειξη «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης χρηματοδότησης (ενδεικτικό υπόδειγμα παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ).

Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ, δεν γίνονται αποδεκτές από το σύστημα και δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν.

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης δε γίνεται δεκτή καμία υποβολή πρότασης. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης έργων που δεν θα υποβληθούν εμπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Στο τυποποιημένο Έντυπο Υποβολής Αίτησης χρηματοδότησης, όπως εμφανίζεται στο ΠΣΚΕ, συμπληρώνονται στοιχεία/πληροφορίες και επισυνάπτονται αρχεία που αφορούν στα ακόλουθα:

- Γενικά στοιχεία
- Στοιχεία Δικαιούχου Φορέα (Φορέων Σύμπραξης)
- Παρουσίαση Βασικών Στοιχείων του Έργου
- Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις
 - Αντικείμενο και στόχοι του έργου
 - Μεθοδολογία υλοποίησης του έργου
 - Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων
 - Αναμενόμενα αποτελέσματα
 - Δραστηριότητες διάχυσης και δημοσιότητας
 - Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων/εμπειρίας συμμετεχόντων φορέων της σύμπραξης και του διαθέσιμου εξοπλισμού/υποδομών που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο
 - Οργανωτική δομή και διαχείριση του έργου/ Περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων
 - Κύρια ερευνητική ομάδα έργου
 - Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων τυχόν υπεργολάβου
- Οικονομικά Στοιχεία του Έργου – Χρηματοδοτικό σχήμα
- Βιογραφικά Μελών της Ομάδας Έργου.

Σημειώνεται ότι το ΠΣΚΕ δεν επιτρέπει περαιτέρω επεξεργασία των υποβληθέντων στοιχείων μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής.

Σημειώνεται ότι για όλα έργα, απαιτείται συμφωνητικό συνεργασίας των συμμετεχόντων φορέων για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας. **Το συμφωνητικό συνεργασίας καταρτίζεται μετά την έγκριση χρηματοδότησης του έργου στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης**, μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων μιας Αίτησης Χρηματοδότησης με σκοπό να διευθετήσει ζητήματα τα οποία αφορούν την εκτέλεση του έργου και κατατίθεται στην ΓΓΕΚ αμέσως μετά την υπογραφή του και το αργότερο πριν την καταβολή της α' δόσης επιχορήγησης. Ζητήματα που συνιστάται να διευθετούνται είναι κυρίως: η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των τεχνικών και οικονομικών υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, και απαραίτητα η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής - βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V παρατίθεται Υπόδειγμα Συμφωνητικού Συνεργασίας. Το Υπόδειγμα είναι ενδεικτικό και δεν επιβάλλεται η εκάστοτε σύμπραξη να το υιοθετήσει ως έχει. Το συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου.

Προσύμφωνο συνεργασίας συντάσσεται προ της εκκίνησης του έργου και υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV. **Στο προσύμφωνο θα πρέπει να δηλώνεται η πρόθεση συνεργασίας των μερών εφόσον το συνεργατικό έργο εγκριθεί για χρηματοδότηση**

στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και δεν θα πρέπει να είναι δεσμευτικό κείμενο από το οποίο να προκύπτει η υλοποίηση του έργου ανεξάρτητα από το εάν θα εγκριθεί το συνεργατικό έργο ή όχι. Το Προσύμφωνο συνεργασίας συμφωνείται, συνυπογράφεται από τον Νόμιμο Εκπρόσωπο κάθε δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν είναι δυνατή και δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στο ΠΣΚΕ.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά του σχετικού Παραρτήματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης για την έκδοση της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο (2) εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση. Η αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται από τον Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>, στοιχείο μενού "helpdesk"). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή τους, τη διαγραφή των δεδομένων της αίτησης χρηματοδότησης από το ΠΣΚΕ και παρέχει τη δυνατότητα νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Επιτρέπεται επίσης η αναίρεση της οριστικοποίησης της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση αναίρεσης της οριστικοποίησης εντός της ίδιας ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας (έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση). Η αίτηση αναίρεσης της οριστικοποίησης υποβάλλεται από τον Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>, στοιχείο μενού "helpdesk"). Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν επανυποβολή της αίτησης χρηματοδότησης επιτρέπεται εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Επισημαίνεται ότι, τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη(ς) διεύθυνση(εις) email που έχουν δηλωθεί στο Έντυπο Υποβολής προς την ΓΓΕΚ επέχουν για τους δικαιούχους θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

Η ΓΓΕΚ συλλέγει και επεξεργάζεται **δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα** αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, προκειμένου:

- να συμμορφώνεται με τις έννομες υποχρεώσεις της,
- να εκπληρώνει τα καθήκοντά της τα οποία εκτελεί προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που της έχει ανατεθεί (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων).
- να επικοινωνεί κατάλληλα με τα υποκείμενα των δεδομένων για σκοπούς συναφείς με την αξιολόγηση των αιτήσεων τους, υλοποίησης των έργων κλπ.

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα προσωπικά δεδομένα υποβάλλονται στην εκούσια από τα ίδια τα υποκείμενα. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που αυτά διαβιβάζονται στην ΓΓΕΚ από άλλες δημόσιες υπηρεσίες προκειμένου να προβεί σε ενέργειες που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

Συνεπώς η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη Δράση συνιστά ταυτόχρονα και εξουσιοδότηση προς την ΓΓΕΚ, για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, τα οποία και τηρούνται για τους ανωτέρω σκοπούς καθώς και για:

- εξαγωγή στατιστικών δεδομένων και δεικτών,

- διενέργεια ερευνών και εκπόνηση μελετών για την αξιολόγηση τόσο της εν λόγω Δράσης όσο και της εξέλιξης της ερευνητικής δραστηριότητας στη χώρα,
- τη δημοσίευση των απολύτως αναγκαίων δεδομένων για σκοπούς διαφάνειας των συγχρηματοδοτούμενων ενισχύσεων και την προβολή των συγχρηματοδοτούμενων έργων,
- την ενημέρωση των δικαιούχων τόσο για την ομαλή εκτέλεση των έργων τους όσο και για νέες δράσεις.

Σε κάθε περίπτωση η ΓΓΕΚ διασφαλίζει την τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων και του συναφούς εθνικού νομοθετικού πλαισίου.

Σημειώνεται ότι, η ΓΓΕΚ καθώς και τα εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα έχουν τη δυνατότητα να επεξεργάζονται **δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα** όταν είναι αναγκαίο για τους σκοπούς αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, της διασφάλισης ορθής υλοποίησης των έργων, λογιστικών και λοιπών ελέγχων της χρήσης των κονδυλίων στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το ν.4624/2019.

Σημειώνεται ιδίως ότι η απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης η οποία θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την επωνυμία των εταίρων/συνδικαιούχων των έργων και το ΑΦΜ αυτών θα αναρτηθούν για λόγους διαφάνειας στις ιστοσελίδες της ΓΓΕΚ, του Ταμείου Ανάκαμψης και στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

Παραλαβή αιτήσεων χρηματοδότησης

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης έργων της Δράσης.

Με την εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης (ηλεκτρονικά) ο δυνητικός δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή της.

9 - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ/ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ)

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης δεν υποβάλλεται φυσικός φάκελος τεκμηρίωσης αλλά όλα τα δικαιολογητικά υποβάλλονται σε ψηφιακή μορφή.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να υποβάλουν ταυτοχρόνως στο ΠΣΚΕ και Ηλεκτρονικό Φάκελο Υποψηφιότητας. Ο φάκελος αυτός θα περιλαμβάνει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV, σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή (π.χ. αρχείο τύπου pdf) είτε ως μεμονωμένα αρχεία είτε ως αρχιεοθετημένα αρχεία (τύπου zip).

Κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης ο **Συντονιστής Έργου** υποχρεούται σωρευτικά:

- να συμπληρώσει, καταχωρώντας στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων τα σχετικά πεδία του σημείου «ΥΠΟΒΟΛΗ» του ΠΣΚΕ, όπως αυτά εμφανίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III,
- να επισυνάψει στο ΠΣΚΕ τα δικαιολογητικά συμμετοχής-έγκρισης χρηματοδότησης που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV της Πρόσκλησης, σε «φορητή» μορφή (.pdf). Τα δικαιολογητικά που απαιτείται να φέρουν την υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου και σφραγίδα του φορέα που εκπροσωπεί (Υπεύθυνες δηλώσεις, Προσύμφωνο συνεργασίας κα) θα πρέπει να είναι σαρωμένα (scan) σε φορητή μορφή (.pdf).

Σε περίπτωση που υπάρξει ασυμφωνία μεταξύ των ηλεκτρονικά καταχωρημένων στοιχείων στο ΠΣΚΕ, και των στοιχείων που αναφέρονται στα αρχεία που αναρτώνται σε «φορητή» μορφή (.pdf), τότε κατισχύουν τα ηλεκτρονικά δηλωθέντα στο ΠΣΚΕ στοιχεία.

Επισημαίνεται ότι μπορούν να επισυναφθούν ηλεκτρονικά δικαιολογητικά με ανώτατο όριο 10 MB ανά επισύναψη (attachment) και ανώτατο όριο 50 MB συνολικών επισυναπτόμενων ανά αίτηση χρηματοδότησης.

10 - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.1 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Μετά το πέρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης τους με ευθύνη της ΓΓΕΚ. Η αξιολόγηση είναι συγκριτική.

Η ΓΓΕΚ αναλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες της διοργάνωσης και υποστήριξης της διαδικασίας αξιολόγησης, καθώς και της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση των αιτήσεων δύναται να γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Η διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης διεξάγεται σε δύο (2) στάδια:

- **Στάδιο Α:** Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας της αίτησης
- **Στάδιο Β:** Αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει κριτηρίων

Στάδιο Α - Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας αίτησης χρηματοδότησης

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης υπόκεινται σε έλεγχο ως προς την πληρότητα και τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας Πρόσκλησης και των Παραρτημάτων αυτής.

Συγκεκριμένα, με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία ελέγχονται τα ακόλουθα:

Για κάθε Οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων- δυνητικό δικαιούχο:

1. Εάν ο φορέας εμπίπτει στους δυνητικούς δικαιούχους που ορίζονται στην πρόσκληση.
2. Εάν οι κύριες δραστηριότητές του είναι:
 - δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων.
 - ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση,
 - ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση
3. Εάν προβλέπεται η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με διδασκαλία, βάσεις δεδομένων, δημοσιεύσεις ή λογισμικό ανοικτής πρόσβασης.
4. Εάν το σύνολο των κερδών από δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, όταν αυτές διενεργούνται είτε από τμήμα είτε από τον ερευνητικό οργανισμό (συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων ή των θυγατρικών τους) είτε από κοινού με ή εξ ονόματος άλλων τέτοιων φορέων, επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού.
5. Στην περίπτωση που ο ίδιος Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, εάν τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση.
6. Εάν συμμετέχει στην υποβολή έως τεσσάρων (4) αιτήσεων χρηματοδότησης.
7. Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αχρηστέως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
8. Εάν έχουν υποβληθεί και ισχύουν όλα τα δικαιολογητικά συμμετοχής/έγκρισης χρηματοδότησης του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV.

Για το προτεινόμενο έργο, συνολικά:

1. Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία.
2. Εάν ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου είναι εντός των επιτρεπόμενων ορίων.
3. Εάν το ποσοστό του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπάνης «Δαπάνες προσωπικού» αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 50% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.
4. Εάν η χρονική διάρκεια του έργου είναι εντός των επιτρεπτών ορίων της Πρόσκλησης.
5. Εάν τηρείται ο περιορισμός του ελάχιστου αριθμού Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων που συμμετέχουν στο έργο.

6. Εάν έχει υποβληθεί προσύμφωνο συνεργασίας των συμμετεχόντων φορέων για την από κοινού υλοποίηση του έργου.
7. Εάν οι δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
8. Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για έγκριση χρηματοδότησης και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους εφόσον ενταχθεί στη Δράση. Ο περιορισμός δεν αφορά περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους.

Ο έλεγχος του Σταδίου Α διενεργείται προκειμένου να διαπιστωθεί η εκπλήρωση όλων των κριτηρίων πληρότητας και επιλεξιμότητας, προκειμένου μία αίτηση χρηματοδότησης να κριθεί αποδεκτή και πληρούσα το σύνολο των προϋποθέσεων συμμετοχής και των όρων επιλεξιμότητας της Δράσης. Σημειώνεται ότι ανεξάρτητα από το εάν κριθεί πλήρης ή αποδεκτή μια αίτηση χρηματοδότησης κατά το Στάδιο Α προωθείται για αξιολόγηση στο Στάδιο Β.

Στάδιο Β – Αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει κριτηρίων

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι τρία (3) και βαθμολογούνται σε κλίμακα από 0 έως 20 για το καθένα από αυτά. Η βαθμολογία της αξιολόγησης αντιστοιχεί σε κάθε ένα από τα τρία κριτήρια και όχι στα υποκριτήρια. Τα υποκριτήρια λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή για την εκτίμηση του κάθε κριτηρίου.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α. Εμπειρία και αξιοπιστία των δικαιούχων, ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου (συντελεστής βαρύτητας 25%)

- Συνοχή και αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών.
- Ικανότητα και εμπειρία των δικαιούχων και των ατόμων που συμμετέχουν στην ομάδα έργου στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών.
- Επάρκεια υποδομών των συμμετεχόντων φορέων και καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου.
- Συμπληρωματικότητα των εταίρων της σύμπραξης ως προς την ικανότητα και εμπειρία στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/ και την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β. Επιστημονική ποιότητα και τεχνολογική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (συντελεστής βαρύτητας 40%)

- Ποιότητα του έργου, σαφήνεια και συνάφεια των στόχων.
- Καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα της προτεινόμενης μεθοδολογίας-τεχνολογίας.
- Πρωτοτυπία και καινοτομία του προτεινόμενου έργου πέραν της τρέχουσας επιστημονικής και τεχνολογικής στάθμησης (state-of-the-art).
- Σαφήνεια και εφικτότητα των παραδοτέων και του τελικού αποτελέσματος (προϊόν, διεργασία/διαδικασία ή υπηρεσία) και προστιθέμενη αξία αυτών.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Γ. Αποτελέσματα και Επιπτώσεις του προτεινόμενου έργου (συντελεστής βαρύτητας 35%)

- Δημιουργία ή/και διατήρηση θέσεων απασχόλησης.
- Συνεισφορά του έργου στην αριστεία και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/ και ευρωπαϊκό ή/και διεθνές επίπεδο.
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης του παραγωγικού οικοσυστήματος είτε με την ενσωμάτωση νέας γνώσης, είτε με την προσφορά νέας καινοτομίας.
- Ποιότητα και καταλληλότητα των σχεδίων διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου (δραστηριότητες ενημέρωσης, προβολής, διάδοσης και ευαισθητοποίησης του κοινού).

10.2 – ΌΡΓΑΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Α. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας.

Ο έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας του Σταδίου Α διενεργείται από τη ΓΓΕΚ.

Η ΓΓΕΚ διασφαλίζει ότι οι εμπλεκόμενοι στη διαδικασία αξιολόγησης διαθέτουν τα κατάλληλα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και ότι απολαμβάνουν πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων, στη βάση σχετικού εντύπου.

Επίσης, μεταξύ άλλων μεριμνά για την παροχή διευκρινίσεων που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης και συντονίζει-υποστηρίζει την διαδικασία αξιολόγησης με κάθε πρόσφορο μέσο.

Τέλος, όργανα ελέγχου, τα οποία συστήνονται και συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ε&Κ και απαρτίζονται από στελέχη ή/και εξωτερικούς συνεργάτες της ΓΓΕΚ, είναι αρμόδια για τον έλεγχο πληρότητας και επιλεξιμότητας των αιτήσεων χρηματοδότησης (Έλεγχος Σταδίου Α), ώστε η αρμόδια για την Δράση Διεύθυνση της ΓΓΕΚ να υποβάλλει στην Επιτροπή Αξιολόγησης την οριστική λίστα αξιολόγησης Σταδίου Α.

Β. Επιτροπή Αξιολόγησης.

Για τις ανάγκες αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας ορίζεται **Επιτροπή** (ή Επιτροπές) **Αξιολόγησης**, ανάλογα με το πλήθος των επιστημονικών πεδίων και των αιτήσεων χρηματοδότησης, η οποία αποτελείται από **τρία (3) έως πέντε (5) μέλη**. Τα μέλη της Επιτροπής προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών της ΓΓΕΚ, που διαθέτουν τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν.4310/2014 (όπως ισχύει) προσόντα στο αντικείμενο του προς αξιολόγηση έργου. Εάν για ορισμένη αξιολόγηση δεν υπάρχουν οι απαιτούμενοι για τη συγκεκριμένη περίπτωση ειδικοί επιστήμονες ή οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις ανάγκες της συγκεκριμένης αξιολόγησης επιτρέπεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, να ορίζονται ως μέλη ειδικοί επιστήμονες της ημεδαπής ή αλλοδαπής που δεν περιλαμβάνονται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

Στην απόφαση αυτή θα περιγραφούν οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, θα οριστούν τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της, καθώς και ό, τι άλλο απαιτείται. Αρμοδιότητα της Επιτροπής Αξιολόγησης είναι η διενέργεια του ελέγχου/αξιολόγησης του 2^{ου} Σταδίου.

Ως γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται στέλεχος ή/και εξωτερικός συνεργάτης της ΓΓΕΚ.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης/επιχειρησιακό σχέδιο αξιολογείται κατά το Στάδιο Β από την Επιτροπή Αξιολόγησης, με την συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων.

Έργο της Επιτροπής Αξιολόγησης είναι:

- α) Η εξέταση της συνάφειας/συμβατότητας του φυσικού αντικείμενου της αίτησης χρηματοδότησης με την διαθεματική επιστημονική περιοχή, που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3), όπως αποτυπώνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.
- β) Η αξιολόγηση των προτεινόμενων έργων από άποψη επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής αρτιότητας και σημασίας και η τεκμηριωμένη βαθμολόγησή τους με βάση τα κριτήρια της ενότητας 10.1.
Η Επιτροπή:
 - μπορεί να προβεί σε περικοπή του προϋπολογισμού του έργου μετά από σχετική τεκμηρίωση αναφορικά με το εύλογο του κόστους του,
 - ελέγχει την ορθότητα των δηλωθέντων ειδών έρευνας (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη) της αίτησης χρηματοδότησης.
- γ) Η σύνταξη και η υποβολή στη ΓΓΕΚ τεκμηριωμένης εισήγησης (Ειδικό Φύλλο Αξιολόγησης) για την αποδοχή ή την απόρριψη κάθε αίτησης χρηματοδότησης.
- δ) Στην περίπτωση συνδρομής εμπειρογνομόνα, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της την ειδική έκθεσή του επί των ανωτέρω (α) και (β) και επισυνάπτεται στο ΠΣΚΕ.

Οι συνεδριάσεις της επιτροπής μπορούν να πραγματοποιούνται και εξ' αποστάσεως με τη χρήση των κατάλληλων ηλεκτρονικών μέσων.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης έχει τη δυνατότητα να ζητά εμπειρογνομοσύνη από ανεξάρτητους **Εμπειρογνώμονες**, οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν.4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ. Οι εμπειρογνώμονες ορίζονται με σχετική απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, με κριτήρια τη συνάφεια μεταξύ της εξειδίκευσης του εμπειρογνομόνα και του αντικείμενου της Αίτησης

Χρηματοδότησης, την μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και τη διαθεσιμότητα του εμπειρογνώμονα. Εάν για ορισμένη αξιολόγηση δεν υπάρχουν οι απαιτούμενοι, για τη συγκεκριμένη περίπτωση, ειδικοί επιστήμονες ή οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις ανάγκες της συγκεκριμένης αξιολόγησης, επιτρέπεται με Απόφαση του ΓΓΕΚ να ορίζονται ως ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες ειδικοί επιστήμονες της ημεδαπής ή αλλοδαπής, που δεν περιλαμβάνονται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

Ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας, με **Ειδική Έκθεση**, που συντάσσει σχετικά με την Αίτηση Χρηματοδότησης, γνωμοδοτεί ως προς τα σημεία α) και β) του έργου της Επιτροπής Αξιολόγησης της προηγούμενης παραγράφου.

Τα μέλη των οργάνων αξιολόγησης α/δεν έχουν τη δυνατότητα να είναι συντάκτες ή συμμετέχοντες προτάσεων, που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της Πρόσκλησης, β/ δε θα μπορούν να ασχοληθούν με την παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων, γ/υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση περί μη σύγκρουσης συμφερόντων και περί εμπιστευτικότητας.

10.3 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η Διαδικασία Αξιολόγησης περιλαμβάνει τα δυο παρακάτω στάδια, τα οποία μπορούν να διεξάγονται παράλληλα:

Στάδιο Α: Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας της πρότασης

Στάδιο Β: Αξιολόγηση προτάσεων ανά Ομάδα Κριτηρίων

Συγκεκριμένα:

Στάδιο Α: Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας της αίτησης

Ο έλεγχος του Σταδίου Α, κατά τη διάρκεια του οποίου εξετάζεται η τήρηση όλων των τυπικών προϋποθέσεων, διενεργείται από όργανα ελέγχου της ΓΓΕΚ (εκτός ΠΣΚΕ), τα οποία συμπληρώνουν το σχετικό κατάλογο αξιολόγησης των σημείων πληρότητας και επιλεξιμότητας και τον υποβάλλουν στην αρμόδια για τη Δράση Διεύθυνση της ΓΓΕΚ.

Η διαδικασία ελέγχου του Σταδίου Α διεξάγεται ως ακολούθως:

Τα όργανα ελέγχου του Σταδίου Α επιβεβαιώνουν την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών που περιέχονται στον - συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης – ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας του δυνητικού δικαιούχου, καθώς και την ικανοποίηση όλων των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας.

Εάν διαπιστωθεί σφάλμα σε στοιχεία που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησης, αυτά διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται από την ΓΓΕΚ σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία. Στην περίπτωση όμως που διαπιστωθεί ανακριβής δήλωση στοιχείων που αφορούν στις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής, προτείνεται η **απόρριψη** των συγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Αν κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, διαπιστωθεί ότι απαιτείται η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων, η ΓΓΕΚ ενημερώνει τον δυνητικό δικαιούχο με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει ο ενδιαφερόμενος και ο τελευταίος υποχρεούται να ανταποκριθεί και να προσκομίσει τα ζητούμενα στοιχεία εντός **δέκα (10) εργάσιμων ημερών** από την ειδοποίηση. Τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά από πλευράς δυνητικών δικαιούχων, μετά την ανωτέρω ειδοποίηση, συμπληρώνουν τον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων που ζητούνταν έως την ταχθείσα προθεσμία, οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιαστική με συνέπεια να προτείνεται η **απόρριψη** των συγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Σημειώνεται ότι συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης.

Επισημαίνεται ότι κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας, θα γίνουν αυστηρές διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευτεί η ακρίβεια των

προσκομισθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Τα όργανα ελέγχου του Σταδίου Α συμπληρώνουν το σχετικό κατάλογο αξιολόγησης των σημείων πληρότητας και επιλεξιμότητας κάθε πρότασης και συντάσσουν σχετική εισήγηση/εις με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης εξωσυστημικά, την οποία υποβάλλουν προς την αρμόδια για τη Δράση Διεύθυνση της ΓΓΕΚ (εκτός ΠΣΚΕ), η οποία στη συνέχεια την προωθεί στην Επιτροπή Αξιολόγησης και αναρτάται στο ΠΣΚΕ.

Στάδιο Β : αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των τεθέντων κριτηρίων

Η διαδικασία ελέγχου του Σταδίου Β διεξάγεται ως ακολούθως:

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται και βαθμολογείται από την Επιτροπή Αξιολόγησης (εκτός ΠΣΚΕ) στη βάση των κριτηρίων της ενότητας 10.1. Η αξιολόγηση της Επιτροπής αποτυπώνεται σε τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης, το οποίο η Επιτροπή Αξιολόγησης συμπληρώνει πλήρως και το ανεβάζει σε pdf αρχείο στο ΠΣΚΕ ως συνημμένο στην αξιολόγησή της. Στην περίπτωση χρήσης ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα η σχετική εμπειρογνωμοσύνη συνοδεύει το αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης, το οποίο αναρτάται στο ΠΣΚΕ.

Για την υποβοήθηση του έργου αξιολόγησης των αρμοδίων οργάνων παρατίθεται ο πίνακας που ακολουθεί με τον χαρακτηρισμό βαθμολογικής κλίμακας των κριτηρίων αξιολόγησης.

Βαθμολογική κλίμακα	Χαρακτηρισμός	Εννοιολογική σημασία χαρακτηρισμού
17-20	Άριστα	Το προτεινόμενο έργο καλύπτει με επιτυχία όλες τις πτυχές του εν λόγω κριτηρίου και οποιεσδήποτε τυχόν ατέλειες είναι δευτερεύουσες.
13-16	Πολύ καλό	Το προτεινόμενο έργο καλύπτει το κριτήριο πολύ καλά, αλλά υπάρχει ένας μικρός αριθμός ατελειών.
9-12	Καλό	Το προτεινόμενο έργο καλύπτει το εν λόγω κριτήριο ικανοποιητικά, αλλά υπάρχουν αρκετές ατέλειες.
5-8	Μέτριο	Το προτεινόμενο έργο ικανοποιεί με γενικό τρόπο το κριτήριο, αλλά υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες.
1-4	Ανεπαρκής	Τα στοιχεία του προτεινόμενου έργου δεν είναι επαρκή για την εξέταση του κριτηρίου ή υπάρχουν εγγενείς αδυναμίες.
0		Το προτεινόμενο έργο αδυνατεί παντελώς να αξιολογηθεί σύμφωνα με το κριτήριο αυτό ή τα απαιτούμενα για το κριτήριο στοιχεία δεν υπάρχουν ή είναι ημιτελή.

Η συνολική βαθμολογία προκύπτει ως το άθροισμα των επιμέρους σταθμισμένων βαθμολογιών στα τρία κριτήρια στην κλίμακα 0-20 με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου είναι το γινόμενο του επί μέρους συντελεστή βαρύτητας του κριτηρίου επί την βαθμολογία του.

Η βαθμολόγηση των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης γίνεται με ακρίβεια ακέραιης μονάδας. Μέγιστη βαθμολογία αίτησης χρηματοδότησης 20 μονάδες.

Αιτήσεις χρηματοδότησης που θα συγκεντρώσουν συνολική σταθμισμένη βαθμολογία μικρότερη των 12 μονάδων ή σταθμισμένη βαθμολογία μικρότερη των 4,8 μονάδων στο κριτήριο Β ή σταθμισμένη βαθμολογία μικρότερη των 4,2 μονάδων στο κριτήριο Γ δεν θα προταθούν για χρηματοδότηση.

Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή Αξιολόγησης διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση και αξιολογεί και βαθμολογεί όλα τα κριτήρια ανεξάρτητα εάν στο στάδιο Α η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

Μετά την ολοκλήρωση του έργου της, η Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει Πρακτικό/ά που περιλαμβάνει:

- Τη βαθμολογία κάθε αίτησης χρηματοδότησης ανά επιμέρους κριτήριο και συνολικά με τον αιτούμενο και τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό.
- Τη σχετική τεκμηρίωση για τις απορριφθείσες αιτήσεις χρηματοδότησης, που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη βαθμολογία (συνολικά ή στα επιμέρους κριτήρια).

Μετά την ολοκλήρωση της Διαδικασίας Αξιολόγησης (Στάδιο Α και Στάδιο Β), η αρμόδια Διεύθυνση της ΓΓΕΚ λαμβάνοντας υπόψη:

- α) την εισήγηση των οργάνων ελέγχου του Σταδίου Α της ΓΓΕΚ με τον σχετικό κατάλογο αξιολόγησης των σημείων πληρότητας και επιλεξιμότητας, μετά και την υποβολή των τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων,
 - β) το/α Πρακτικό/ά της Επιτροπής Αξιολόγησης,
- συντάσσει Εισήγηση που περιλαμβάνει προσωρινό:
- πίνακα κατάταξης των αιτήσεων χρηματοδότησης, σε φθίνουσα βαθμολογική σειρά ανά διαθεματική επιστημονική περιοχή,
 - πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων, λόγω μη ικανοποίησης των προϋποθέσεων πληρότητας/επιλεξιμότητας κατά το ΣΤΑΔΙΟ Α της αξιολόγησης

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση αιτήσεων χρηματοδότησης που ισοβαθούν θα έχει προτεραιότητα η αίτηση με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο αξιολόγησης **Β**, σε περίπτωση νέας ισοβαθμίας θα υπερισχύει η αίτηση χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο αξιολόγησης **Γ** και σε περίπτωση νέας ισοβαθμίας θα υπερισχύει η αίτηση χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο αξιολόγησης **Α**. Τέλος, εάν οι αιτήσεις χρηματοδότησης ισοβαθούν σε όλα τα κριτήρια καταλαμβάνουν την ίδια θέση στην κατάταξη.

Η Εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης της ΓΓΕΚ διαβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας για έγκριση και στη συνέχεια εκδίδεται η σχετική απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων και των προσωρινών πινάκων κατάταξης, η οποία δημοσιεύεται στη «Διαύγεια» και στους Δικτυακούς τόπους της ΓΓΕΚ (<https://gsri.gov.gr/>) και του «Ελλάδα 2.0» (<https://greece20.gov.gr/>).

Οι Συντονιστές των Έργων ενημερώνονται από την ΓΓΕΚ με σχετικό ηλεκτρονικό μήνυμα για την έκδοση της απόφασης των προσωρινών πινάκων κατάταξης, οι οποίοι μπορούν να εκτυπώσουν μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) την αναλυτική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής τους (<https://www.ependyseis.gr>, στο μενού Υποβολές της Δράσης, Εκτυπώσεις Αποφάσεων «Εκτύπωση Γνωμοδοτικής Επιτροπής»).

10.4 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΊΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που υπέβαλαν αιτήσεις χρηματοδότησης έργων στο πλαίσιο της πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του ν.2690/1999) κατά της απόφασης έγκρισης των προσωρινών πινάκων κατάταξης.

Ο **Συντονιστής του Έργου** (ο οποίος είναι και υπεύθυνος για την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ) έχει δικαίωμα **άπαξ** υποβολής ένστασης, ηλεκτρονικά (μέσω ΠΣΚΕ), κατά της απόφασης έγκρισης των προσωρινών πινάκων κατάταξης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας **δέκα πέντε (15)** ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης των προσωρινών πινάκων κατάταξης.

Οι ενστάσεις εξετάζονται με ευθύνη της ΓΓΕΚ ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη κατάταξης ή την τυχόν απόρριψη αυτής, αποκλεισμένου έτερου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι τριμελής επιτροπή, η **Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων**, η οποία συστήνεται και συγκροτείται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Τα μέλη της Επιτροπής προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών της ΓΓΕΚ, που διαθέτουν τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν.4310/2014 (όπως ισχύει) προσόντα στο αντικείμενο του προς αξιολόγηση έργου. Εάν για ορισμένη αξιολόγηση δεν υπάρχουν οι απαιτούμενοι για τη συγκεκριμένη περίπτωση ειδικοί επιστήμονες ή οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις ανάγκες της συγκεκριμένης αξιολόγησης επιτρέπεται να ορίζονται ως μέλη ειδικοί επιστήμονες της ημεδαπής ή αλλοδαπής που δεν περιλαμβάνονται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Ως γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται στέλεχος ή/και εξωτερικός συνεργάτης της ΓΓΕΚ. Για την εξέταση ενστάσεων που αφορούν στο Στάδιο Α (έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας της αίτησης) τα μέλη της επιτροπής δύναται να προέρχονται από στελέχη της ΓΓΕΚ και της ΕΥΔΕ ΕΚ.

Για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, δύναται να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης ενστάσεων.

Οι συνεδριάσεις της επιτροπής μπορούν να πραγματοποιούνται εξ' αποστάσεως με την χρήση των κατάλληλων ηλεκτρονικών μέσων.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν.2690/1999 από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, μέσα σε τρεις (3) μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης. Αποκλείεται έτερο στάδιο διοικητικής προσφυγής μετά την απόφαση επί της ενστάσεως.

Το σύνολο της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων εξέτασης ενστάσεων καταχωρείται με ευθύνη της ΓΓΕΚ στο ΠΣΚΕ. Τα αποτελέσματα εξέτασης των ενστάσεων κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους με ευθύνη της ΓΓΕΚ.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων και λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του προσωρινού πίνακα κατάταξης για όσες αιτήσεις χρηματοδότησης δεν υποβληθούν ενστάσεις, εκδίδεται η **απόφαση έγκρισης των οριστικών πινάκων κατάταξης**, η οποία και παράγει έννομα αποτελέσματα.

Οι Συντονιστές των Έργων ενημερώνονται από την ΓΓΕΚ με σχετικό ηλεκτρονικό μήνυμα για την έκδοση της απόφασης των οριστικών πινάκων κατάταξης, οι οποίοι μπορούν να εκτυπώσουν μέσω του ΠΣΚΕ την αξιολόγηση της αίτησης ένστασής τους (<https://www.ependyseis.gr>, στο μενού Υποβολές της Δράσης, Εκτυπώσεις Αποφάσεων «Εκτύπωση Επιτροπής Ενστάσεων»).

10.5 – ΈΓΚΡΙΣΗ

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων και την έκδοση της απόφασης των οριστικών πινάκων κατάταξης των αιτήσεων χρηματοδότησης η αρμόδια Διεύθυνση λαμβάνοντας υπόψη για κάθε συγκεκριμένη διαθεματική επιστημονική περιοχή:

- τη συνολική **βαθμολογία** της αίτησης χρηματοδότησης,
- τα **διατιθέμενα κονδύλια** της διαθεματικής επιστημονικής περιοχής,

προχωρά στην έκδοση σχετικής **απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης /απόρριψης των έργων**.

Στην ίδια απόφαση, η οποία δημοσιεύεται στη «Διαύγεια», δημοσιεύεται επίσης ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση για κάθε αίτηση χρηματοδότησης.

Μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», η οποία δημοσιεύεται στη «Διαύγεια», δημοσιεύονται στοιχεία των εγκεκριμένων έργων στους Δικτυακούς τόπους της, της ΓΓΕΚ (<https://gsri.gov.gr/>) και του «Ελλάδα 2.0» (<https://greece20.gov.gr/>).

Οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται ηλεκτρονικά για την έγκριση χρηματοδότησης της αίτησης χρηματοδότησής τους.

Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου παράγεται αυτόματα από το ΠΣΚΕ και είναι διαθέσιμο στον δικαιούχο. Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου προέρχεται από την αρχικώς υποβληθείσα πρόταση, μετά από:

- τυχόν περικοπή προϋπολογισμού κατά την αξιολόγηση και
- τυχόν διόρθωση σε στοιχεία της αρχικώς υποβληθείσας πρότασης που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση, τα οποία διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται στο ΠΣΚΕ από την ΓΓΕΚ σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία.

Σημειώνεται ότι ως **ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης του έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης των έργων**.

Η ΓΓΕΚ αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση των ανωτέρω ενεργειών και έχει την ευθύνη της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΠΣΚΕ.

Η απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης συνιστά για τους δικαιούχους αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των έργων που δημοσιεύεται. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση ερευνητικών έργων θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης με βάση το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

Στην απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης δημοσιεύεται ο κωδικός του έργου, ο τίτλος του ερευνητικού έργου, οι εταίροι/συνδικαιούχοι του έργου, ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση για κάθε επιχορηγούμενη πρόταση, ενώ για τις μη επιλέξιμες προτάσεις αναγράφεται στην απόφαση απόρριψης ο κωδικός του έργου, ο αιτούμενος προϋπολογισμός και η αιτιολογία απόρριψης.

Κάθε εταίρος του συνεργατικού έργου, με την έκδοση της εγκριτικής απόφασης χρηματοδότησης, θα νοείται ως **τελικός αποδέκτης** που κάνει χρήση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Τα έργα που θα ενταχθούν στο «Ελλάδα 2.0» στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, θα ακολουθήσουν τους όρους και τις διαδικασίες υλοποίησης που προβλέπονται στον Κανονισμό (Καν. ΕΕ 241/2021) και στο ΣΔΕ του Ταμείου Ανάκαμψης.

11 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

11.1 - ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η εξόφληση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις **εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις** που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Πέραν της τήρησης των ανωτέρω διατάξεων, **κάθε δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση λογαριασμού σε αναγνωρισμένο Πιστωτικό Ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα (Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου, με αποκλειστική χρήση για το Έργο)**. Μέσω κινήσεων του λογαριασμού αυτού πραγματοποιείται το σύνολο των εξοφλήσεων των δαπανών του έργου, για τις οποίες με βάση το εκάστοτε θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Στον Λογαριασμό του Έργου θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης.

Ο Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου θα πρέπει να είναι με αποκλειστική χρήση για το Έργο. Σε αυτόν θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης καθώς και τα συνολικά ποσά που αντιστοιχούν στις πραγματοποιηθείσες δαπάνες.

Όσον αφορά στη λογιστική παρακολούθηση του έργου τονίζεται ιδιαίτερα ότι **είναι απαραίτητη η τήρηση χωριστής λογιστικής μερίδας** ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για τις δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου σύμφωνα με το ΕΓΛΣ. Θα πρέπει π.χ. να τηρούνται για το έργο τελευταίας βαθμίδας λογαριασμοί, όπου θα φαίνονται αναλυτικά οι δαπάνες κατά κατηγορία και οι επιχορηγήσεις. Αυτό ισχύει για όλους τους δικαιούχους.

Όλα τα δικαιολογητικά, πρωτότυπα τιμολόγια κτλ παραστατικά στοιχεία δαπανών του έργου τηρούνται από τον αντίστοιχο δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, συγκεντρωμένα στη διάθεση της ΓΓΕΚ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Τα τιμολόγια δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από παραστατικά, που αποδεικνύουν την εξόφληση αυτών ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρόνο τουλάχιστον **πέντε (5) ετών** μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη-τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα

εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων έγκρισης χρηματοδότησης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Τονίζεται ότι **προκειμένου μία δαπάνη να κριθεί επιλέξιμη θα πρέπει το αντίστοιχο παραστατικό να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας μέχρι τις 31.12.2025 και να έχει εξοφληθεί μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών και μέχρι την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος τελικής επαλήθευσης, ήτοι 15.02.2026**. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών, που θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία μπορούν να εκδοθούν και να εξοφληθούν μέχρι τις 15.02.2026.

Αναλυτικές πληροφορίες για τη διαδικασία εξόφλησης των δαπανών υλοποίησης των έργων δίνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI.

11.2 – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ

Παρακολούθηση προόδου των έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων αποτελεί ευθύνη της ΓΓΕΚ. Ειδικότερα, η ΓΓΕΚ παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόδοό τους, τους ποσοτικοποιημένους δείκτες, τα ορόσημα και τους στόχους και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματοροή προς τα έργα.

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στην ΓΓΕΚ για την υλοποίηση και τη διασφάλιση της πρόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης των έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τους μηχανισμούς ελέγχου και παρακολούθησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0». Η ΓΓΕΚ, η ΕΥΣΤΑ, καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα της Ελλάδας και της ΕΕ διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν, όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα του δικαιούχου και/ ή με επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται στην υποβολή μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) του συνόλου των στοιχείων που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του έργου, (π.χ. δεδομένα πρόδου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, αίτημα επαλήθευσης, αίτημα τροποποίησης), τα οποία είναι απαραίτητα τόσο για την παρακολούθηση του έργου όσο και για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της παρούσας Πρόσκλησης και του Επιχειρησιακού Προγράμματος στο οποίο εντάσσεται.

Αντίστοιχα, η ΓΓΕΚ ενημερώνει το ΠΣΚΕ με τα στοιχεία που αφορούν ενέργειες αρμοδιότητάς της (π.χ. αποτελέσματα επαληθεύσεων) και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν Φάκελο Έργου (αρχείο έργου). Οι εμπλεκόμενοι φορείς στην υλοποίηση Έργων του ΤΑΑ έχουν υποχρέωση διατήρησης όλων των πρωτότυπων εγγράφων και ιδίως των λογιστικών και φορολογικών αρχείων για χρονική περίοδο πέντε (5) ετών μετά την ολοκλήρωση του Έργου, εκτός εάν προβλέπεται μεγαλύτερο διάστημα από άλλες ειδικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, και να παρέχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα όργανα ελέγχου.

Σε περίπτωση που είναι σε εξέλιξη έλεγχοι, προσφυγές, δικαστικές διαδικασίες, διεκδίκηση απαιτήσεων σχετικά με την επιχορήγηση ή διαπιστωθούν συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή αθέτηση υποχρεώσεων, τα έγγραφα και αρχεία πρέπει να διατηρούνται μέχρι να ολοκληρωθούν οι εν λόγω έλεγχοι, προσφυγές, δικαστικές διαδικασίες ή διεκδίκηση απαιτήσεων.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να κοινοποιούν άμεσα και υποχρεωτικά στην ΓΓΕΚ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο που υλοποιούν, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων

- οποιαδήποτε μεταβολή μείζονος σημασίας προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του
- πιθανή αδυναμία από πλευράς τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του έργου.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση – Πρόληψη απάτης

Προς εξασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η χρήση των κονδυλίων οφείλει να συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο: Για το λόγο αυτό, η ΓΓΕΚ λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η πρόληψη, ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που περιλαμβάνεται περιγραφή του σχετικού μηχανισμού στο Εθνικό Σχέδιο. Περαιτέρω, η εφαρμογή του «Ελλάδα 2.0» θα υπόκειται σε αποτελεσματικούς και αποδοτικούς ελέγχους (Κανονισμός ΕΕ αριθ. 241/2021, άρθρο 22).

Έλεγχοι

Οι έλεγχοι των Δράσεων και έργων του Ταμείου Ανάκαμψης αποσκοπούν στη βεβαίωση α) της ορθής εκτέλεσης αυτών, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο, β) της ικανοποιητικής επίτευξης των εγκεκριμένων Οροσήμων και Στόχων γ) της αποφυγής της απάτης και της διαφθοράς, δ) της μη σύγκρουσης συμφερόντων και ε) της μη διπλής χρηματοδότησης των Δράσεων και των Έργων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την αρμοδιότητα ελέγχου της ορθής χρήσης της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής και δύναται να προβαίνουν σε διοικητικές έρευνες και επιτόπιους ελέγχους επί των δράσεων κάθε Τελικού Αποδέκτη, Φορέα υλοποίησης, εργολάβου και υπεργολάβου που λαμβάνει χρηματοδότηση από την Ε.Ε. δυνάμει του Κανονισμού.

Οι δικαιούχοι των έργων αποδέχονται τους ελέγχους που διενεργούνται από τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά όργανα και όποιες λοιπές υποχρεώσεις απορρέουν από τον Κανονισμό, το ΕΣΑΑ και την απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης και αφορούν τον τελικό αποδέκτη των κονδυλίων. Επιπλέον, αποδέχονται τους ειδικούς όρους που απορρέουν από τον Κανονισμό ΕΕ 651/2014.

Οι έλεγχοι διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 της ΥΑ καθορισμού του ΣΔΕ των δράσεων και των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Σε περίπτωση επιβολής Δημοσιονομικής διόρθωσης ή/και Ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, εφαρμόζεται η απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του τελευταίου εδαφίου του άρθρου τρίτου του ν.4822/2021 (Α' 135).

Αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών

Για την παρακολούθηση της προόδου του έργου και την εκταμίευση των προβλεπόμενων δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι υποβάλλουν αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών. Κάθε αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών υποβάλλεται μέσω του ΠΣΚΕ, αφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και στις δαπάνες που πραγματοποιήσε ο δικαιούχος σε αυτό και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II.

Εάν οι διοικητικές ή οι επιτόπιες επαληθεύσεις διενεργούνται δειγματοληπτικά, η ΓΓΕΚ τηρεί αρχεία που περιγράφουν και τεκμηριώνουν τη δειγματοληπτική μέθοδο και καθορίζουν τις δράσεις ή τις συναλλαγές που επιλέγονται προς επαλήθευση.

Κάθε αίτημα επαλήθευσης συνοδεύεται από αναλυτική και εμπειριστατωμένη έκθεση προόδου (ενδιάμεση ή τελική) του φυσικού αντικειμένου και τα προβλεπόμενα για την ελεγχόμενη χρονική περίοδο ολοκληρωθέντα παραδοτέα.

Στο πλαίσιο υλοποίησης κάθε έργου είναι δυνατόν να υποβληθούν:

- **Αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης.** Μπορούν να υποβληθούν έως δύο (2) αιτήματα επαλήθευσης δαπανών από τους δικαιούχους, ανάλογα με την πορεία υλοποίησης του εκάστοτε έργου. Το 2^ο αίτημα επαλήθευσης υποβάλλεται το αργότερο οκτώ (8) μήνες πριν τη λήξη του έργου και αφορά στο σύνολο της σύμπραξης.

Οι δικαιούχοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν τουλάχιστον ένα αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης, όποτε εκείνοι επιλέξουν σε σχέση με τη φύση του έργου, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και το χρονοδιάγραμμά του. Έργα με εγκεκριμένη διάρκεια υλοποίησης μικρότερη του έτους δεν υποχρεούνται σε αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης.

Με βάση τα αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης επαλήθευσης προωθείται η εκταμίευση των ενδιάμεσων δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης.

- **Αίτημα τελικής επαλήθευσης.** Υποβάλλεται το αργότερο ως τις 15.02.2026. Έχει ως στόχο την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού του έργου και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης. Σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής την ευθύνη φέρουν οι Συντονιστές των έργων και τα επιμέρους μέλη της Σύμπραξης.

Τα αιτήματα επαλήθευσης υποβάλλονται από τον Συντονιστή του έργου.

Εφιστάται η προσοχή στους δικαιούχους πριν την υποβολή των αιτημάτων επαλήθευσης να μεριμνήσουν για την ολοκλήρωση της διαδικασίας που αφορά στις τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας (εφόσον υπάρχουν τέτοιου είδους τροποποιήσεις), όπως αναφέρεται στην ενότητα 12, και στην συνέχεια να υποβάλουν το σχετικό αίτημα επαλήθευσης.

Η υποβολή αιτημάτων επαλήθευσης γίνεται υποχρεωτικά μέσω του ΠΣΚΕ. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί από το δικαιούχο εντός των καθορισμένων χρονικών ορίων αίτημα ενδιάμεσης ή τελικής επαλήθευσης, και ιδίως εάν έχει προηγηθεί εκταμίευση προκαταβολής ή δόσης της επιχορήγησης, η ΓΓΕΚ προχωρά στη διερεύνηση του θέματος και σε διενέργεια επαλήθευσης.

Διαδικασία διενέργειας επαλήθευσης– πιστοποίησης δαπανών

Οι επαληθεύσεις των έργων της παρούσας Πρόσκλησης διακρίνονται σε διοικητικές και επιτόπιες. Οι διοικητικές επαληθεύσεις διενεργούνται εξ αποστάσεως με βάση τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους δικαιούχους των έργων, ενώ για τις επιτόπιες επαληθεύσεις είναι απαραίτητη η επιτόπια επίσκεψη στο σημείο/α που θα επιλεγεί/ούν από την ΓΓΕΚ ως καταλληλότερο/α για την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Προκειμένου οι δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, η ΓΓΕΚ, κατόπιν συνεννόησης, αποστέλλει μέσω συμβατικού ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του οργάνου επαλήθευσης. Ο δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης των αρμόδιων στελεχών εκ μέρους του δικαιούχου, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Επισημαίνεται ότι η κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν αίτημα επαλήθευσης είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την γνωστοποίησή τους (έγγραφο ή ηλεκτρονική) στο δικαιούχο. Σε περίπτωση μη έγκαιρης προσκόμισης

των δικαιολογητικών το όργανο επαλήθευσης ολοκληρώνει την έκθεση επαλήθευσης χωρίς να συμπεριλάβει τις αντίστοιχες δαπάνες. Ο δικαιούχος μπορεί να συμπεριλάβει τις δαπάνες αυτές με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά σε επόμενο αίτημα επαλήθευσης.

Μετά τη διενέργεια της επαλήθευσης και την κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν ή την άπρακτη παρέλευση του δεκαπενθήμερου, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης. Στην έκθεση επαλήθευσης, η οποία αποτελεί Τυποποιημένο Έντυπο που παράγεται από το ΠΣΚΕ, αποτυπώνονται τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται βάσει δειγματοληψίας, η ΓΓΕΚ καταγράφει τη σχετική μεθοδολογία επιλογής του δείγματος. Η έκθεση επαλήθευσης θα πρέπει να είναι σαφώς, ειδικώς και επαρκώς τεκμηριωμένη ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες που έχει ευρήματα και συνεπώς δημιουργεί δυσμενείς έννομες συνέπειες εις βάρος των δικαιούχων.

Όργανα Επαλήθευσης

Για την υποστήριξη της ΓΓΕΚ στη διαδικασία παρακολούθησης των έργων της παρούσας Δράσης, ορίζεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, αρμόδιο όργανο επαλήθευσης και πιστοποίησης δαπανών για κάθε έργο. Τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών, από τα στελέχη της ΓΓΕΚ, των Διαχειριστικών Αρχών, της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ, της ΕΥΔΕ ΕΚ, των Ερευνητικών Οργανισμών και το Μητρώο προμηθευτών/ παρεχόντων υπηρεσίες προς την ΓΓΕΚ. Κατά τον ορισμό των μελών των οργάνων επαλήθευσης διασφαλίζεται η μη συμμετοχή τους στην αξιολόγηση του ελεγχόμενου έργου. Τα μέλη των οργάνων πιστοποίησης-επαλήθευσης δαπανών υποβάλλουν στην ΓΓΕΚ δήλωση μη σύγκρουσης συμφερόντων και εμπιστευτικότητας.

Το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του οργάνου επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών περιλαμβάνει:

- την πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου, σύμφωνα με τους όρους που περιλαμβάνονται στην ισχύουσα κάθε φορά απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης
- την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου με βάση τα προσκομισθέντα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης. Προς το σκοπό αυτό το όργανο επαλήθευσης δύναται να στηρίζεται κατά την πιστοποίηση δαπανών δημοσίων φορέων και λοιπών φορέων που υπάγονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα στο τεκμήριο νομιμότητας που παράγουν τυχόν πραγματοποιηθέντες εσωτερικοί έλεγχοι δαπανών του φορέα.
- την επιβεβαίωση του εύλογου του κόστους των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με την απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης
- την επιβεβαίωση ύπαρξης επαρκούς διαδρομής ελέγχου
- τη διασφάλιση της τήρησης των λοιπών όρων υλοποίησης του έργου σύμφωνα με την παρούσα Αναλυτική Πρόσκληση και τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους
- την επιβεβαίωση της τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης
- τη διασφάλιση των κατά περίπτωση εφαρμοσμένων όρων ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπει την υλοποίηση του έργου
- την επιβεβαίωση της συμμόρφωσης του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί στο έργο από τη ΔΑ ή ελέγχων από άλλα εθνικά ή/και κοινοτικά ελεγκτικά όργανα
- τη διατύπωση πιθανών συστάσεων για διορθωτικές ενέργειες
- τη διατύπωση άποψης σε σχέση με τη συνέχιση ή μη της χρηματοδότησης του έργου

Χρήση υπηρεσιών ορκωτών λογιστών

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, είναι **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ για όλους τους δικαιούχους**, η βεβαίωση των δαπανών του έργου από ορκωτούς λογιστές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε..

Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό

αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης.

Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του κάθε έργου. Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), η ΓΓΕΚ διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό. Σημειώνεται ότι το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII περιλαμβάνει υπόδειγμα Έκθεσης/ βεβαίωσης Ελέγχου Ορκωτού Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών και Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς λογιστές.

Έγκριση αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το αρμόδιο όργανο έκθεση επαλήθευσης υποβάλλεται στην ΓΓΕΚ, η οποία τη διαβιβάζει προς έγκριση στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας μαζί με σχετική εισήγηση. Τα στοιχεία της εγκεκριμένης έκθεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΚ. Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της έκθεσης επαλήθευσης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται από την ΓΓΕΚ για τα αποτελέσματα της επαλήθευσης
- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της επαλήθευσης, παρέχεται το δικαίωμα στους δικαιούχους να υποβάλλουν αντιρρήσεις εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από το αρμόδιο όργανο αρχή που διενήργησε την επαλήθευση. Ειδικότερα, σε ότι αφορά σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο ΣΔΕ, Διαδικασία Δ14: Δημοσιονομικές Διορθώσεις/ Ανακτήσεις.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η σχετική έγκριση από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας και οριστικοποιούνται τα αποτελέσματα της επαλήθευσης– πιστοποίησης δαπανών. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΚ και μέσω του συστήματος ενημερώνονται οι δικαιούχοι.

Ενημέρωση της ΕΥΣΤΑ για την επίτευξη οροσήμων και στόχων

Η ΓΓΕΚ, ως Φορέας Υλοποίησης, ενημερώνει την ΕΥΣΤΑ σε όλα τα στάδια της Δράσης, σύμφωνα με το ΣΔΕ και το Εγχειρίδιο Διαδικασιών.

Η ΓΓΕΚ παρακολουθεί την πρόοδο υλοποίησης των ενταγμένων έργων σε επίπεδο φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων και ενημερώνει το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ ΤΑ) και την ΕΥΣΤΑ.

Για την ολοκλήρωση/επίτευξη των Οροσήμων και Στόχων των ενταγμένων στο Ταμείο Ανάκαμψης έργων, όπου απαιτείται από το ΣΔΕ, ανατίθεται σε Ανεξάρτητο Ελεγκτή ο έλεγχος και η επικύρωση για την ικανοποιητική (ή μη) επίτευξη του ορόσημου/στόχου.

11.3 – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από την ΓΓΕΚ μέσω του Ειδικού Λογαριασμού της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διενέργεια των πληρωμών του.

Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης εξαρτάται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στους δικαιούχους και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους.

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος στο ΠΣΚΕ.

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο. Η σχετική βεβαίωση θα πρέπει να χορηγείται για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και όταν αφορά σε λήψη προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει τον όρο της παρακράτησης.
2. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης στην περίπτωση λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής.
3. Έγγραφο τράπεζας με το IBAN του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου που θα χρησιμοποιηθεί για την πίστωση της δόσης, στο οποίο θα αναφέρεται και η επωνυμία του δικαιούχου.

Το αίτημα καταβολής της επιχορήγησης υποβάλλεται σε επίπεδο έργου από το Συντονιστή.

Η ΓΓΕΚ διασφαλίζει ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε ενενήντα μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον Δικαιούχο. Η προθεσμία πληρωμής των 90 ημερών δύναται να διακοπεί από την ΓΓΕΚ σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις. Η διακοπή και οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτήν αποτυπώνονται στο ΠΣΚΕ, μέσω του οποίου ενημερώνεται ο Δικαιούχος.

Μετά την καταβολή της ενίσχυσης από την ΓΓΕΚ στο Δικαιούχο, η ΓΓΕΚ ενημερώνει το ΠΣΚΕ και το ΟΠΣ.

Επιτρέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης:

I. Προχρηματοδοτήσεις

Οι εκταμιεύσεις της δημόσιας δαπάνης στους ως άνω δικαιούχους (των οποίων η χρηματοδότηση χαρακτηρίζεται ως μη κρατική ενίσχυση), γίνεται με τη μορφή προχρηματοδοτήσεων, δηλαδή προκαταβάλλονται χωρίς να απαιτείται αντιστοίχιση με δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί, δηλωθεί και επαληθευθεί. Σε κάθε σημείο της χρονικής περιόδου υλοποίησης ενός έργου, η διαφορά ανάμεσα στο άθροισμα των εκταμιεύσεων προς τους ως άνω δικαιούχους και στην Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη (Π.Δ.Δ.) δεν μπορεί να ξεπερνά σε ποσοστό το **70%** της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης του έργου για τον συγκεκριμένο δικαιούχο. Ο ανωτέρω περιορισμός εφαρμόζεται και για τον προσδιορισμό του μέγιστου ύψους της αρχικής δόσης της χρηματοδότησης προς τους ως άνω δικαιούχους (μέγιστη αρχική δόση 70%).

II. Αποπληρωμή

Η τελευταία δόση της δημόσιας χρηματοδότησης προς τους ως άνω δικαιούχους, καταβάλλεται κατόπιν υποβολής αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης.

Το άθροισμα των εκταμιεύσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, πλην της αποπληρωμής, για κάθε δικαιούχο δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το **90%** της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης για τον συγκεκριμένο δικαιούχο.

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από την ΓΓΕΚ, σε κάποιο δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται βάσει των συνολικών πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν από τη διαδικασία επαλήθευσης, τότε ο δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, η ΓΓΕΚ εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας την **έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτηση**, με ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης του έργου, βάσει πορίσματος διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες Αρχές/ φορείς, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

12 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Η ΓΓΕΚ, όταν απαιτείται, εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας την έκδοση τροποποιήσεων της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης ή ανάκλησης αυτής και μεριμνά για τη δημοσιοποίηση των αποφάσεων.

Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων και αυτών του Τεχνικού Παραρτήματος) είναι δυνατή εφόσον υποβάλλεται σχετικό αίτημα και τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του αντικειμένου του έργου και την επίτευξη των στόχων του
- δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα ή/και η θετική αξιολόγηση της πρότασης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης, μεταξύ άλλων των προϋποθέσεων του σημείου 19 της 2014/C 198/01 Ανακοίνωσης της Ε.Ε.
- δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης του έργου.

Οι τροποποιήσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν από τους δικαιούχους έργων της παρούσας Πρόσκλησης ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

Α. Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου, επιτρέπονται χωρίς αριθμητικό περιορισμό τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως:

1. Αντικατάσταση μέλους της ομάδας έργου από ένα ή περισσότερα μέλη με τουλάχιστον ισότιμα προσόντα και ίδια ή συναφή ειδικότητα. Στην περίπτωση όπου αποδεδειγμένα δεν μπορεί να υπάρξει νέο μέλος της ομάδας έργου με ισότιμα προσόντα (π.χ. κατόπιν άγονης διαδικασίας πρόσκλησης) είναι δυνατόν η αντικατάσταση να πραγματοποιηθεί από μέλος με κατώτερα προσόντα, τα οποία καθορίζονται σε συνεργασία με τον επιστημονικό υπεύθυνο/συντονιστή του έργου, επαναλαμβάνοντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες.
2. Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μικρότερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών του δικαιούχου, μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη -με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την έγκριση χρηματοδότησης - αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μέχρι 5% του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου).
3. Ορισμό νέων μελών της ομάδας έργου ή μελών τα οποία δεν είχαν οριστεί κατά την υποβολή της πρότασης.
4. Τροποποίηση του ύψους της ανθρωποπροσπάθειας κάθε δικαιούχου, όπως αυτή έχει αρχικώς εγκριθεί, κατά την έγκριση χρηματοδότησης του έργου για χρηματοδότηση, με ανάλογη τεκμηρίωση σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου, χωρίς να επηρεάζεται αρνητικά η τιμή – στόχος του δείκτη 8 “Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις” η οποία εγκρίθηκε κατά την ένταξη του έργου και αφορά το σύνολο των συμμετεχόντων φορέων. Επιπλέον επιτρέπεται η μεταφορά ανθρωπομηνών μεταξύ ενοτήτων εργασίας χωρίς περιορισμό. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης τροποποίησης θα πρέπει να τηρηθούν και οι περιορισμοί που θέτει το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.
5. Τροποποίηση της χρονικής διάρκειας των Ενοτήτων Εργασίας καθώς και του χρόνου παράδοσης των παραδοτέων, όπως έχει αρχικώς εγκριθεί, κατά την έγκριση χρηματοδότησης του έργου για χρηματοδότηση. Πιο συγκεκριμένα η χρονική διάρκεια μιας Ενότητας Εργασίας μπορεί να αυξομειωθεί, μετατοπίζοντας ταυτόχρονα χρονικά το μήνα λήξης της ή/και το μήνα έναρξής της. Σε περίπτωση που αυτή η χρονική μετατόπιση επηρεάζει άλλες ενότητες εργασίας και τα παραδοτέα τους, επέρχεται αντίστοιχη χρονική μετατόπιση. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω χρονικές μετατοπίσεις δεν μπορούν να αλλάζουν ούτε την ημερομηνία έναρξης του έργου (ημερομηνία έκδοσης της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης των έργων) ούτε την εγκεκριμένη ημερομηνία λήξης (ημερομηνία έναρξης + εγκεκριμένη χρονική διάρκεια του έργου).
6. Αντικατάσταση των οργάνων και εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού) όπως έχουν αρχικώς περιγραφεί και εγκριθεί, κατά την έγκριση χρηματοδότησης του έργου για χρηματοδότηση, από όργανα και εξοπλισμό με ανάλογα τεχνικά χαρακτηριστικά και

λειτουργικότητα, που θα έχουν την δυνατότητα να οδηγήσουν στο ίδιο ή βελτιωμένο αποτέλεσμα σε σχέση με τον αρχικώς περιγραφόμενο εξοπλισμό και έχουν ανάλογο κόστος. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης τροποποίησης θα πρέπει να τηρηθούν και οι περιορισμοί που θέτει το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.

7. Επιτρέπεται η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των υφιστάμενων υποκατηγοριών, εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης, χωρίς περιορισμό. Επιτρέπεται η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των περιγραφόμενων δαπανών εντός της ίδιας υποκατηγορίας δαπάνης, χωρίς περιορισμό, εφόσον τηρούνται τα περιγραφόμενα στο εγκεκριμένο τεχνικό παράτημα, σε ότι αφορά στις εν λόγω δαπάνες. Επιπλέον, επιτρέπεται η προσθήκη νέων υποκατηγοριών εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης. Τέλος, εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης μπορούν να προστεθούν επιπλέον δαπάνες οι οποίες σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου και δεν περιγράφηκαν κατά την υποβολή της πρότασης, τηρώντας το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.

Οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη των δικαιούχων σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς προηγούμενη έγκριση, λαμβάνοντας υπόψη την προϋπόθεση που αναφέρεται παρακάτω για την τροποποίηση ήσσονος σημασίας με α/α 2. Συνοδεύουν το αντίστοιχο αίτημα επαλήθευσης-πιστοποίησης, και υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ, όπου και αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης. Η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση του οργάνου που διενεργεί την επαλήθευση-πιστοποίηση, και το οποίο εξετάζει την πλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται ανωτέρω για το χαρακτηρισμό κάποιας τροποποίησης ως ήσσονος σημασίας και τη συμμόρφωσή τους με τους υπόλοιπους όρους της παρούσας Πρόσκλησης.

Σημειώνεται ότι όλες οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας: α) υποβάλλονται από τον δικαιούχο στο ΠΣΚΕ πριν την υποβολή του αιτήματος επαλήθευσης (όπως αναφέρεται στην ενότητα 11.2) και β) εγκρίνονται ή όχι από το όργανο που διενεργεί την επαλήθευση.

Β. Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας

Η συγκεκριμένη κατηγορία αφορά σε τροποποιήσεις που σχετίζονται με κρίσιμες παραμέτρους που ενδέχεται να επηρεάσουν την ομαλή υλοποίηση του έργου και εντάσσονται σε μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου.
Επισημαίνεται ότι η χρονική παράταση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 της συνολικής διάρκειας του εκάστοτε έργου.
2. Αντικατάσταση εταίρου σύμπραξης (και ανάλογη επικαιροποίηση/αντικατάσταση του συμφωνητικού συνεργασίας). Ο νέος εταίρος θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις των ενοτήτων 4 και 7 της παρούσας πρόσκλησης και ιδίως περί τήρησης χωριστών λογαριασμών.
3. Αντικατάσταση υπεργολάβου παροχής υπηρεσιών έρευνας επί συμβάσει (νομικό πρόσωπο) που έχει αξιολογηθεί στο πλαίσιο της αξιολόγησης της πρότασης (όχι φυσικά πρόσωπα) ή προσθήκη υπεργολάβου (νομικό πρόσωπο).
4. Αντικατάσταση Επιστημονικού Υπεύθυνου ή Συντονιστή του έργου.
5. Αντικατάσταση πάγιων περιουσιακών στοιχείων, οι αποσβέσεις των οποίων ενισχύονται στο πλαίσιο του έργου.
6. Τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου (π.χ. εφαρμογή τεχνικών/μεθοδολογίας εκτέλεσης χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων, συρρίκνωση των εξεταζόμενων από την έρευνα παραμέτρων).
Αλλαγές στις τεχνικές μεθοδολογίες υλοποίησης του ερευνητικού αντικειμένου που προκαλούνται από τις συνήθεις τεχνολογικές ή άλλες εξελίξεις στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο δε συνιστούν τροποποίηση του φυσικού αντικειμένου, εφόσον η τεχνολογική στάθμιση είναι υψηλότερη των υπαρχόντων.
7. Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών) ή μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη -με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την έγκριση χρηματοδότησης, αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μεγαλύτερου του 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου).

Κάθε αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) τουλάχιστον **εξήντα (60)** ημερολογιακές ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί. Εξαιρέση αποτελούν αιτήματα παράτασης της διάρκειας υλοποίησης του έργου τα οποία δύνανται να υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) μέχρι και **δεκαπέντε (15) ημέρες** πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί. Στα αιτήματα αυτά αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου **επιτρέπεται η υποβολή μέχρι τριών (3) αιτημάτων τροποποίησης μείζονος σημασίας συνολικά για το έργο.**

Οι τροποποιήσεις μείζονος σημασίας με α/α 1, 3, 4, 7 εξετάζονται από τα στελέχη του Τμήματος Β' της Δ/σης Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας που είναι χειριστές των αντίστοιχων έργων τα οποία δύνανται να ζητήσουν την συνδρομή εμπειρογνώμονα όπου κρίνεται απαραίτητο.

Οι τροποποιήσεις αυτές εγκρίνονται ή απορρίπτονται ή γίνονται εν μέρει δεκτές από την Υπηρεσία και καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΚ.

Οι τροποποιήσεις μείζονος σημασίας με α/α 2, 5 και 6 εξετάζονται από την **Επιτροπή Τροποποιήσεων Έργων** της Δράσης η οποία συστήνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Στην Απόφαση αυτή περιγράφονται τυχόν πρόσθετες αρμοδιότητες της Επιτροπής, πέραν των όσων περιλαμβάνονται στην παρούσα και ορίζονται τα μέλη της που μπορούν να προέρχονται από στελέχη της ΓΓΕΚ ή/ και το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Η εξέταση των αιτημάτων των δικαιούχων από την Επιτροπή Τροποποιήσεων γίνεται μετά από σχετική εισήγηση των στελεχών του αρμόδιου Τμήματος της Δ/σης Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας. Στην περίπτωση τροποποίησης του φυσικού αντικείμενου, και εφόσον απαιτηθεί, η Επιτροπή είναι δυνατό να ζητήσει γνωμοδότηση από μέλος του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

Οι τροποποιήσεις που εξετάζονται από την Επιτροπή Τροποποιήσεων Έργων εγκρίνονται ή απορρίπτονται ή γίνονται εν μέρει δεκτές, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας με βάση την εισήγηση – γνωμοδότηση της Επιτροπής. Η απόφαση καταχωρείται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΚ.

Το αποτέλεσμα της διαδικασίας εξέτασης κάθε αιτήματος τροποποίησης μείζονος σημασίας κοινοποιείται στο δικαιούχο μέσω του ΠΣΚΕ.

Γ. Τροποποιήσεις που αφορούν σε στοιχεία του δικαιούχου

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του, όπως:

1. Μεταβολή επωνυμίας
2. Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου
3. Μεταβολή της έδρας ή/και μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας δραστηριότητας
4. Αλλαγή Υπεύθυνου Επικοινωνίας

ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει την Υπηρεσία μέσω εισαγωγής των νέων δεδομένων στα αντίστοιχα πεδία του ΠΣΚΕ. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις εξετάζονται από το αρμόδιο Τμήμα της Δ/σης Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας, και εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος μέσω του ΠΣΚΕ.

Δ. Άλλες τροποποιήσεις

Κάθε άλλο θέμα ή τροποποίηση που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως μείζονος ή ήσσονος σημασίας και δεν αφορά σε μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου εξετάζεται από τα στελέχη του Τμήματος Β' της Δ/σης Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας που είναι χειριστές των αντίστοιχων έργων και εγκρίνονται ή απορρίπτονται ή γίνονται εν μέρει δεκτές από την Υπηρεσία και καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΚ.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου επιτρέπεται η υποβολή μέχρι **τριών (3)** αιτημάτων τροποποίησης, της συγκεκριμένης κατηγορίας, συνολικά για το έργο.

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων που πραγματοποιούνται μετά από Αίτημα του δικαιούχου, είναι δυνατή η τροποποίηση της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης έργου που εκτελείται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης με πρωτοβουλία της ΓΓΕΚ (π.χ. οριζόντια τροποποίηση που αφορά στην παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης των έργων).

13 – ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η ολοκλήρωση έργου, για το οποίο έχει πραγματοποιηθεί επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, γίνεται από την ΓΓΕΚ, η οποία και μεριμνά για την έκδοση της Βεβαίωσης ολοκλήρωσης Πράξης και την κοινοποίησή της στον δικαιούχο.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση του έργου είναι:

- η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου μέσα από την υλοποίηση των προβλεπόμενων παραδοτέων και την επίτευξη των βασικών στόχων του έργου ή ο προσδιορισμός των επιμέρους παραδοτέων τα οποία ολοκληρώθηκαν πλήρως ή εν μέρει
- η τήρηση από τους δικαιούχους των υποχρεώσεων που περιγράφονται στην απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης
- η συμμόρφωση των δικαιούχων με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο

Με την έκδοση της Βεβαίωσης ολοκλήρωσης :

- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της πράξης (τα παραδοτέα και οι στόχοι του έργου)
- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) που έχει πραγματοποιηθεί στο σύνολο του έργου
- καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα του έργου
- βεβαιώνεται η επίτευξη της τιμής - στόχου των δεικτών του
- διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων των δικαιούχων που τίθενται στην απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης
- διαπιστώνεται η συμμόρφωση των δικαιούχων με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο
- καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης μακροχρόνιων υποχρεώσεων του δικαιούχου.

14 – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

14.1 – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οι δικαιούχοι των οποίων τα έργα θα υπαχθούν στην παρούσα Δράση, θα πρέπει να τηρούν τις παρακάτω ειδικότερες υποχρεώσεις:

- να τηρούν τους όρους της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης
- να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της υλοποίησης του Έργου και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες
- να τηρούν τις δεσμεύσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/240, συμπεριλαμβανομένης της επίτευξης των στόχων για την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, της αρχής «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της αποτελεσματικής πρόληψης της απάτης και της σύγκρουσης συμφερόντων, της αποφυγής διπλής χρηματοδότησης
- να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται

- v. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων
- vi. να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων
- vii. να μην μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν πάγια περιουσιακά στοιχεία, οι αποσβέσεις των οποίων έχουν ενισχυθεί, χωρίς την έγκριση της ΓΓΕΚ
- viii. να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες στο έργο σχετικά με τη συγχρηματοδότηση του έργου από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του άξονα 4.5 Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του έργου ή παράγεται στο πλαίσιο του έργου.
- ix. να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από τη ΓΓΕΚ ή/και την ΕΥΣΤΑ, σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους
- x. οι δικαιούχοι υποχρεούνται να δημοσιεύουν στο διαδίκτυο της απαιτούμενης πληροφορίας που αναφέρονται στις προϋποθέσεις της ενότητας 4 της Πρόσκλησης.
- xi. να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του ΤΑΑ που δημοσιοποιεί η ΕΥΣΤΑ (ή εναλλακτικά της ΓΓΕΚ), στις διαδικτυακές πύλες, <https://greece20.gov.gr/>, <https://gsri.gov.gr/>, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της Δράσης.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, σύμφωνα με την παρούσα στην υλοποίηση, παρακολούθηση, εκτέλεση και λειτουργία Δράσεων και Έργων υποχρεούνται να εφαρμόζουν και να συμμορφώνονται με τη Στρατηγική Δημοσιότητας και τον Οδηγό Επικοινωνίας που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης. <https://greece20.gov.gr/epikoinwnia-dimosiotita/>

14.2 –ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται **για πέντε (5) έτη μετά την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης** να τηρούν όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου και να τα θέτουν στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου (ΓΓΕΚ, ΕΥΣΤΑ, ΕΔΕΛ) ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών του έργου. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Ειδικά, όσον αφορά στους ερευνητικούς φορείς που είναι δικαιούχοι έργων που έχουν υπαχθεί στην παρούσα Δράση και η χρηματοδότησή τους στο πλαίσιο του έργου έχει χαρακτηριστεί ως μη κρατική ενίσχυση, θα πρέπει να παρέχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της προβλεπόμενης κατανομής μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με το σημείο 18 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) και την Εγκύκλιο ΕΥΚΕ με ΑΠ 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII). Η ΓΓΕΚ ελέγχει ιδιαίτερα την πλήρωση των προϋποθέσεων με τις οποίες θεωρήθηκε ότι ο Ερευνητικός Οργανισμός εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 2.1.1, σημείο 19 της ανωτέρω Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο ολοκλήρωσης των πράξεων

Οι δικαιούχοι, σύμφωνα με την ενότητα 4 της Πρόσκλησης, υποχρεούνται να καταστήσουν διαθέσιμα τα αποτελέσματα των ενισχυόμενων έργων στο διαδίκτυο από την ημερομηνία λήξης των έργων ή την ημερομηνία κατά την οποία παρέχονται οποιεσδήποτε πληροφορίες σχετικά με αυτά τα αποτελέσματα στα μέλη οποιουδήποτε οργανισμού (όποια προηγείται χρονικά). Τα αποτελέσματα παραμένουν διαθέσιμα στο διαδίκτυο για περίοδο τουλάχιστον 5 ετών, η οποία αρχίζει από την ημερομηνία λήξης του ενισχυόμενου έργου.

14.3 - ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η ΓΓΕΚ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Ενδιάμεσου Φορέα, αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων και για το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα που εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση των έργων. Η ΓΓΕΚ τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων.

14.4 – ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης του έργου όπως ορίζονται στην απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης είναι ουσιώδεις. Οποιαδήποτε τροποποίηση θα πρέπει να συντελείται όπως ορίζεται στην ενότητα 12 ανωτέρω, διαφορετικά οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΓΓΕΚ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης του έργου. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνέπεια αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΓΓΕΚ. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης του έργου στο πρόγραμμα και μετακύλιση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, μετά από έλεγχο της ΕΔΕΛ, της ΕΥΣΤΑ, τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή, της ΓΓΕΚ μέσω διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων, καθώς και από άλλες ελεγκτικές αρχές/ όργανα της ΕΕ ή εθνικές ελεγκτικές αρχές/ όργανα, ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο ΣΔΕ, Διαδικασία Δ14: Δημοσιονομικές Διορθώσεις/ Ανακτήσεις και τα προβλεπόμενα στην σχετική εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

Η ΓΓΕΚ, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές.

15 – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ ορίζεται στην Απόφαση της Πρόσκλησης.
Η ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων χρηματοδότησης θα γίνει στο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis)
2. Η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και τα Παραρτήματά της θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΚ (<https://gsri.gov.gr/>), της ΕΥΣΤΑ (<https://greece20.gov.gr/>), καθώς και του ΠΣΚΕ (www.ependyseis.gr).
3. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη:

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΚΑΝΟΤΟΜΙΑΣ/ Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας/ Τμήμα Α' Εξειδίκευσης και Αξιολόγησης Προγραμμάτων, Μεσογείων 14-18, 117 27 ΑΘΗΝΑ και συγκεκριμένα στα στελέχη της ΓΓΕΚ:

- κ. Ποταμιάνος Κων/νος 213 1300137
- κα Κοκκινάκου Ρεβέκκα 213 1300134

Για ερωτήματα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμπληρώνουν το επισυναπτόμενο Υπόδειγμα Ερωτήσεων και να το αποστέλλουν προς την ηλεκτρονική διεύθυνση FlagshipProjects@gsrt.gr.

16 – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Η Πρόσκληση συνοδεύεται από τα ακόλουθα Παραρτήματα:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ-ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	Υπόδειγμα Έκθεσης/Βεβαίωσης Ελέγχου Ορκωτού Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών και Οδηγίες για τον Έλεγχο των Δαπανών από Ορκωτούς Λογιστές.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	Το με Α. Π. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών - Ερευνητικών Υποδομών»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι : ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ**1. Agriculture and Food Industry****Καινοτόμος φυτοπροστασία και περιβάλλον**

Ανάπτυξη σύγχρονων τεχνολογιών, προϊόντων και στρατηγικών φυτοπροστασίας, για τη βιώσιμη γεωργική παραγωγή, χωρίς υπολείμματα φυτοφαρμάκων στα προϊόντα και το περιβάλλον. Επείγουσες εναλλακτικές λύσεις για τα μείζοντα θέματα φυτοπροστασίας και τη στήριξη της ελληνικής υπαίθρου, στην νέα πραγματικότητα της πράσινης Ευρώπης.

2. Health and Pharmaceuticals**Ανάδειξη, επιβεβαίωση και αξιοποίηση της γενετικής βάσης μη-μεταδοτικών πολυπαραγοντικών νοσημάτων για την ανάπτυξη νέων θεραπευτικών προσεγγίσεων και αξιόπιστων βιοδεικτών**

Ανάπτυξη υπολογιστικών τεχνολογιών για την ανάλυση σύνθετων γενετικών αλλαγών που σχετίζονται με πολυπαραγοντικά νοσήματα. Σχεδίαση και οργάνωση δράσεων για τη δημιουργία βιοτραπεζών και βάσεων δεδομένων για γενετικές μελέτες.

3. Health and Pharmaceuticals**Ανάπτυξη βιολογικών μοντέλων πρόβλεψης κινδύνου (systems medicine approach) επιπλοκών από λοιμώδη νοσήματα σε εξατομικευμένο επίπεδο στον «υγιή» πληθυσμό.**

- α. Ανάπτυξη μιας ολιστικής πολυπαραμετρικής προσέγγισης (systems medicine approach) που περιλαμβάνει την κατανόηση γενετικών και επιγενετικών μηχανισμών ρύθμισης (α) της ανοσολογικής απάντησης και (β) της ιστικής αντοχής στο stress που προκαλείται από διαφορετικές κατηγορίες παθογόνων και καθορίζει την τελική έκβαση της λοίμωξης, σε εξατομικευμένο επίπεδο σε ένα μεγάλο εύρος του φυσιολογικού πληθυσμού.
- β. Ανάπτυξη εξειδικευμένων λειτουργικών δοκιμασιών (functional assays) που επιτρέπουν την εκτίμηση (α) της ανοσολογικής απορρύθμισης/βλάβης και (β) της ικανότητας επούλωσης.

4. ICT & Health**4.1 Ενοποίηση και ανάλυση μεγάλων δεδομένων για την ιατρική ακριβείας**

- α. Ενοποίηση δεδομένων για ημιαυτόματη ανάπτυξη και συντήρηση μητρώου ασθενών
- β. Χρήση μεγάλων δεδομένων (γενετικών και άλλων) για την ανάπτυξη μοντέλων ιατρικής ακριβείας
- γ. Χρήση δεδομένων ηλεκτρονικής συνταγογράφησης για υποστήριξη πολιτικών υγείας, για ρυθμιστικές διαδικασίες και για έρευνα

4.2 Ψηφιακοί βιοδείκτες πρόληψης, έγκαιρης διάγνωσης και πρόγνωσης χρόνιων νοσημάτων

- α. Ενοποίηση ιατρικών εικόνων (π.χ. βάσεις δεδομένων Harmony και PACS) και ηλεκτρονικών φακέλων υγείας (EHR) για την ανάπτυξη νέων μοντέλων πρόβλεψης και διάγνωσης βασισμένων στην τεχνητή νοημοσύνη
- β. Συνδυασμός μη επεμβατικών βιοδεικτών (π.χ. wearables, ομιλία, δείκτες αίματος) για την πρόληψη, έγκαιρη διάγνωση ή/και παρακολούθηση θεραπειών ασθενειών
- γ. Ανάπτυξη και εφαρμογές τεχνικών τεχνητής νοημοσύνης για την αυτόματη επεξεργασία και ανάλυση ιατρικών εικόνων (π.χ. μέτρηση διαστάσεων, διάκριση οργάνων και όγκων)

5. ICT – Industry 4.0

5.1. Βελτιστοποίηση διαδικασιών παραγωγής με Cyber-Physical Systems για έξυπνα και προσαρμοστικά συστήματα παραγωγής, Έξυπνους αισθητήρες και IoT πλατφόρμες, Τεχνολογία digital twins, Προηγμένα συστήματα ελέγχου και ρομποτική

5.2. Πλατφόρμα διαχείρισης έξυπνης πόλης που ενσωματώνει ετερογενή δεδομένα από διάφορες πηγές και δίνει τη δυνατότητα οπτικοποίησης της πληροφορίας και αναλύσεων μεγάλων δεδομένων μέσα από dashboards, τεχνολογία digital twins, με εφαρμογές όπως η διαχείριση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων, η διαχείριση υποδομών & πόρων για πράσινη οικονομία.

6. Energy – Climate

6.1 Πράσινα Νησιά

Βέλτιστες ενεργειακές λύσεις για Νήσους, βασισμένες σε ΑΠΕ και Αποθήκευση Ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης πράσινης κινητικότητας και διαχείρισης υδάτων, στα πλαίσια της Κυκλικής Οικονομίας.

6.2 Πράσινη Ναυτιλία

Τεχνολογίες χαμηλού άνθρακα στη ναυτιλία, συμπεριλαμβανομένων λύσεων Ηλεκτροκίνησης, Αμμωνίας και Υδρογόνου σε πλοία και λιμένες.

7. Advanced Materials for Energy

7.1 Υλικά για φωτοβολταϊκές κυψέλες: υλικά για φωτοβολταϊκά τρίτης γενιάς (υψηλής απόδοσης, χαμηλότερου κόστους και υψηλής σταθερότητας), αποδοτικά φωτοβολταϊκά περοβσκιτών και χαλκογονιδίων μετάλλων μετάπτωσης, υλικά για υβριδικές διατάξεις, υλικά για κυψέλες πολλαπλών σταδίων, οργανικά και εύκαμπτα φωτοβολταϊκά.

7.2 Υλικά για μετατροπή, αποθήκευση εξοικονόμηση ενέργειας ή εφαρμογές αντιρρύπανσης: υλικά για μετατροπή και αποθήκευση ενέργειας (π.χ., υλικά για παραγωγή υδρογόνου, υλικά για κελία καυσίμων, υλικά για μπαταρίες, υλικά για υπερπυκνωτές), Υλικά για εξοικονόμηση ενέργειας (π.χ., θερμοηλεκτρικά υλικά για ηλεκτρονικά ισχύος, υλικά για αποδοτικότερα ηλεκτρονικά συστήματα, εύκαμπτα ηλεκτρονικά για εφαρμογές χαμηλής κατανάλωσης, υλικά για εφαρμογές μηδενικής κατανάλωσης), Υλικά για περιβαλλοντικές εφαρμογές αντιρρύπανσης (π.χ., μεμβράνες διαχωρισμού αερίων για απομάκρυνση CO₂, υλικά για κατακράτηση CO₂, μεμβράνες καθαρισμού νερού)

8. Social impact of green and digital transformation

Κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιπτώσεις της μετάβασης στην πράσινη ανάπτυξη και στην ψηφιακή οικονομία, και αξιολόγηση των δράσεων που θα συμβάλλουν ώστε αυτή να είναι συμπεριληπτική.

Το έργο θα πρέπει:

- να καλύπτει το ευρύτερο δυνατό φάσμα επιπτώσεων (εντοπισμός κλάδων, επαγγελματών, δεξιοτήτων, περιοχών, κοινωνικών ομάδων που αναμένεται να ωφεληθούν από την οικονομική αναδιάρθρωση, καθώς και εκείνων που αναμένεται να πληγούν)
- να αξιοποιεί όλα τα διαθέσιμα εμπειρικά δεδομένα για την πρόβλεψη και παρακολούθηση των επιπτώσεων, και θα δημιουργεί νέα δεδομένα (π.χ. με επιτόπια έρευνα σε χώρους εργασίας σε διάφορους κλάδους και περιοχές)
- να αξιολογεί τις δημόσιες πολιτικές (π.χ. στο πεδίο της αναβάθμισης των δεξιοτήτων, ή της διευκόλυνσης της κινητικότητας από παρωχημένες σε βιώσιμες δραστηριότητες) οι οποίες στοχεύουν στη δίκαιη μετάβαση, αξιοποιώντας και τη διεθνή εμπειρία, καταλήγοντας σε συγκεκριμένες και κοστολογημένες προτάσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η επιλεξιμότητα των δαπανών που αφορούν σε χρηματοδοτούμενα έργα στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις και ιδιαίτερα, κατ' αντιστοιχία δαπανών, την υπ' αριθμ. 137675/ΕΥΘΥ1016 (ΦΕΚ 5968/31.12.2018) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, όπως ισχύει (ΥΑΕΚΕΔ).

Οι άμεσες επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης υπολογίζονται αφ' ενός **στη βάση του πραγματικού κόστους**, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας και αφ' ετέρου **στη βάση απλοποιημένου κόστους** (άρθρο 12, παρ. 8 έως 12 της ΥΑΕΚΕΔ) για τις δαπάνες προσωπικού (μισθοδοσία με βάση σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας) και τις έμμεσες δαπάνες. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει την μεθοδολογία υπολογισμού του απλοποιημένου κόστους, οι δαπάνες θα υποβάλλονται στη βάση του πραγματικού κόστους. Η εφαρμογή του απλοποιημένου ή πραγματικού κόστους για κάθε μέλος της ομάδας έργου θα πρέπει να ισχύει στο σύνολο της διάρκειας του έργου, χωρίς εναλλαγές.

Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών.

Για την επαλήθευση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα έγγραφα:

- **Φωτοαντίγραφα των παραστατικών δαπανών** ανά δικαιούχο και κατηγορία δαπάνης
 - α) Τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
 - β) Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται μαζί με κάθε υποβαλλόμενο τιμολόγιο)
 - γ) Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα). Βλέπε επεξήγηση στο τέλος του παρόντος Παραρτήματος (Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων)

Τα στοιχεία (α) και (β) που τηρεί ο Δικαιούχος δεν απαιτείται να προσκομίζονται κατά την πιστοποίηση για τις δαπάνες προσωπικού οι οποίες υπολογίζονται στην βάση απλοποιημένου κόστους.

Στην περίπτωση που οι δαπάνες υπολογίζονται στη βάση απλοποιημένου κόστους, ενδέχεται να διαφέρουν από τις πραγματικές δαπάνες που καταγράφονται στο λογιστικό σύστημα του δικαιούχου. Η συγκεκριμένη διαφοροποίηση είναι αποδεκτή συνέπεια της χρήσης απλουστευμένων επιλογών κόστους.

- **Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου**, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:
 - Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών
 - Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση της ΓΓΕΚ
 - Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα
 - Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό ή τηρείται επαρκής λογιστική κωδικοποίηση και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες

Για την υποβολή αιτήματος επαλήθευσης δαπανών μέσω του ΠΣΚΕ τα ανωτέρω προβλέπεται να είναι σαρωμένα και να επισυνάπτονται. Ο δικαιούχος επισυνάπτει επίσης την **βεβαίωση του Ορκωτού Λογιστή**.

Ειδικότερα, για κάθε μία από τις Κατηγορίες Δαπανών ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Δαπάνες προσωπικού

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ. Το προσωπικό διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο, ανάλογα με τη σχέση εργασίας που διατηρεί με το δικαιούχο.

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπανών προσωπικού λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο ύψος αμοιβών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης στο οποίο συμπεριλαμβάνεται οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή τη σύμβαση εργασίας τα οποία χορηγούνται σε τακτική βάση και δεν συνδέονται με την απόδοση του απασχολούμενου. Οι ασφαλιστικές εισφορές συμπεριλαμβάνονται στο μικτό κόστος απασχόλησης εφόσον αυτές βαρύνουν πραγματικά το δικαιούχο για την απασχόληση του προσωπικού στην πράξη.). Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες.

Οι δαπάνες για απασχόληση του προσωπικού πέραν του συμβατικού του χρόνου είναι επιλέξιμες και δύναται, εφόσον προβλέπεται από τη νομοθεσία που διέπει τον δικαιούχο, να καταβάλλονται είτε α) ως αποζημίωση υπερωριακής απασχόλησης η οποία θα δηλώνεται ως πραγματική δαπάνη, είτε β) ως πρόσθετη αμοιβή (π.χ. η περίπτωση των μελών ΔΕΠ), με βάση το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης της παραγράφου 8, Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ (επιλογή απλοποιημένου κόστους). Οι δαπάνες για υπερωριακή αποζημίωση του προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον καταβάλλονται για εργασία που παρασχέθηκε πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει υποχρεωτικά όλες οι δαπάνες μισθοδοσίας του συγκεκριμένου μέλους της ομάδας έργου, να υποβληθούν ως πραγματικές δαπάνες.

Η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο προσδιορίζεται με βάση τον πραγματικό χρόνο που αυτός απασχολείται με άμεση παροχή εργασίας στο πλαίσιο του έργου. Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το πηλίκο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, και του αριθμού των 1.720 παραγωγικών ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης ή αναλογία των 1.720 ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης.

Σε περίπτωση που το τελευταίο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης του προσωπικού για το δικαιούχο δεν είναι διαθέσιμο (12 συνεχείς μήνες), το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης μπορεί να υπολογιστεί από το διαθέσιμο τεκμηριωμένο κόστος απασχόλησης ή από το κόστος απασχόλησης που προβλέπεται στη σχετική σύμβαση του απασχολούμενου με το δικαιούχο, κατάλληλα προσαρμοσμένο για περίοδο 12 μηνών.

Το **μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης** που υπολογίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια και αφορά στο προσωπικό του δικαιούχου με εξαρτημένη σχέση εργασίας, αποτελεί **επιλογή απλοποιημένου κόστους** του άρθρου 10, παρ. 1(β) της ΥΑΕΚΕΔ. Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού μπορούν να υπολογίζονται όχι με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης της παραγράφου 8 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ, αλλά ως το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού του χρόνου με το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης. Το **μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης** υπολογίζεται ως το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης, σύμφωνα με τις παραγράφους 8, 9, 10 και 11 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ δια δώδεκα (12).

Το **μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης** που υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο αποτελεί **επιλογή απλοποιημένου κόστους** του άρθρου 10 παρ. 1(β) της ΥΑΕΚΕΔ.

Στην περίπτωση όπου ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει τη μεθοδολογία υπολογισμού του απλοποιημένου κόστους, οι δαπάνες θα υποβάλλονται στη βάση του πραγματικού κόστους. Η εφαρμογή του απλοποιημένου ή πραγματικού κόστους για κάθε μέλος της ομάδας έργου θα πρέπει να ισχύει στο σύνολο της διάρκειας του έργου, χωρίς εναλλαγές.

Φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης ως υπεργολάβοι (π.χ. συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του δικαιούχου.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την **τεκμηρίωση των άμεσων δαπανών της Κατηγορίας 1. Δαπάνες προσωπικού** είναι:

- **Απόφαση της διοίκησης (ή του αρμόδιου οργάνου) του δικαιούχου** με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στην πράξη (τακτικό και έκτακτο), τα καθήκοντά του σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης και ο χρόνος απασχόλησής τους σε αυτή. Στην περίπτωση που η απασχόληση του προσωπικού στην πράξη αποτελεί σταθερό ποσοστό της μηνιαίας απασχόλησής του, η απόφαση προσδιορίζει το σταθερό ποσοστό.

Τακτικό προσωπικό

- **Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα και για κάθε πράξη ή άλλη δραστηριότητα στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά **βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου**, η οποία συνυπογράφεται από τον απασχολούμενο, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του φυσικού προσώπου στην πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης.
- **Μισθοδοτικές καταστάσεις** του δικαιούχου όπου εμφανίζονται, οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το έτος αναφοράς στο οποίο βασίζεται ο υπολογισμός του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης. Στις μισθοδοτικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού, τυχόν επιδόματα που δεν χορηγούνται σε τακτική βάση και άλλες τυχόν αποδοχές που καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc). Στην περίπτωση που ο υπολογισμός του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης βασίζεται σε προσαρμογή των διαθέσιμων στοιχείων βάσει της παρ. 8, εδάφιο 2 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ, διαθέσιμες μισθοδοτικές καταστάσεις ή τη σχετική σύμβαση, στη βάση των οποίων υπολογίζεται το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης (**απλοποιημένο κόστος**).
- Μισθοδοτικές καταστάσεις της περιόδου αναφοράς (**πραγματικό κόστος**).
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους απασχολούμενους (**πραγματικό κόστος**).
- Φορολογική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (πραγματικό κόστος) εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.
- Ασφαλιστική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο (πραγματικό κόστος) εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.

Έκτακτο προσωπικό με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου

- **Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου**, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το δικαιούχο. Στη σύμβαση προσδιορίζεται το αντικείμενο, ο χρόνος και η αμοιβή της απασχόλησης σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα της πράξης.
- Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται σε περισσότερες από μία συγχρηματοδοτούμενες πράξεις και η απασχόληση του δεν αποτελεί σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου, **μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα στην κάθε πράξη. Τα απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης είναι υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου.
- Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου, **βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου**, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του φυσικού προσώπου στην πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης. Η βεβαίωση συνυπογράφεται από το φυσικό πρόσωπο.

- **Υλικό τεκμηρίωσης** της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή **ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς**. Ειδικά για τις περιπτώσεις συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα, στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου.
- Στην περίπτωση όπου πληρούνται οι όροι εφαρμογής της επιλογής του απλοποιημένου κόστους, θα πρέπει να τηρούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 12 παρ. 8 έως 12 της ΥΑΕΚΕΔ (**απλοποιημένο κόστος**).
- Μισθοδοτικές καταστάσεις της περιόδου αναφοράς (**πραγματικό κόστος**).
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους απασχολούμενους (**πραγματικό κόστος**).
- Φορολογική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (πραγματικό κόστος) εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.
- Ασφαλιστική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο (πραγματικό κόστος) εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.

Έκτακτο προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου

- **Σύμβαση μίσθωσης έργου**, σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 7α του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ, εκτός των περιπτώσεων που τα φυσικά πρόσωπα έχουν αξιολογηθεί κατά τη διαδικασία επιλογής της πράξης για χρηματοδότηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7β του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ.
- (α) Στη σύμβαση προσδιορίζεται το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελεστεί προσδιοριζόμενο σε σχέση με την συγχρηματοδοτούμενη πράξη, ο χρόνος εκτέλεσης και παράδοσης του, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αντισυμβαλλόμενου φυσικού προσώπου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες της συγχρηματοδοτούμενης πράξης για την οποία συνάπτεται. (β) Το φυσικό πρόσωπο εργάζεται κάτω από τις οδηγίες του δικαιούχου και, εάν δεν συμφωνηθεί διαφορετικά, στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου, ή/ και στον τόπο εκτέλεσης του έργου, αν είναι διαφορετικός. Η διάρκεια της σύμβασης δύναται να συμπίπτει ή να είναι μικρότερη από τη διάρκεια της συγχρηματοδοτούμενης πράξης. (γ) Το αποτέλεσμα της εργασίας ανήκει στον δικαιούχο (δ) Η αμοιβή του φυσικού προσώπου, καθορίζεται με βάση τις χρονικές απαιτήσεις για την ολοκλήρωση του παρεχόμενου έργου και δεν είναι σημαντικά διαφορετική από αυτή που έχει ο δικαιούχος για το προσωπικό του το οποίο εκτελεί παρόμοια καθήκοντα ή αν δεν έχει τέτοιο προσωπικό, από αυτή που απαντάται στην αγορά για παρόμοια απασχόληση, προσόντα και εμπειρία. Η αμοιβή του φυσικού προσώπου πρέπει να συνδέεται άρρηκτα με τα στάδια υλοποίησης του έργου του. Ρήτρα καταβολής της αμοιβής τμηματικά κατά μήνα ή άλλο χρονικό όριο χωρίς συνάρτηση με την πρόοδο του έργου είναι μη επιλέξιμη. (ε) Το αντικείμενο της σύμβασης δεν καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες του δικαιούχου. Απασχόληση του φυσικού προσώπου σε αντικείμενο άσχετο με εκείνο που περιγράφεται στη σύμβαση καθιστά τις δαπάνες της σύμβασης μη επιλέξιμες στο σύνολό τους.
- **Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου**, για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπου απαιτείται.
- **Βεβαίωση παραλαβής του έργου** στην αντίστοιχη περίοδο.
- Τα σχετικά παραστατικά δαπανών (τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος) και οι αντίστοιχες εξοφλήσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- **Υλικό τεκμηρίωσης** της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή **ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς**. Ειδικά για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα, στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου.
- Φορολογική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (πραγματικό κόστος) εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.

- Ασφαλιστική ενημερότητα του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο (πραγματικό κόστος) εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση.

Έκτακτο προσωπικό με σύμβαση/ απόφαση χορήγησης υποτροφίας

- **Σύμβαση ή απόφαση χορήγησης υποτροφίας**, σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου και την παρ. 7α του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ.
Η σύμβαση ή η σχετική απόφαση προσδιορίζει επαρκώς το αντικείμενο της συμμετοχής του φυσικού προσώπου στο έργο και τα αντίστοιχα παραδοτέα, το χρόνο απασχόλησης και ιδίως τις ώρες απασχόλησης, εάν προβλέπεται ωριαία αποζημίωση, το ποσό της υποτροφίας και τον τρόπο καταβολής του καθώς και τον τόπο εκτέλεσης του έργου του.
- **Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται οι πραγματικές ώρες απασχόλησης του υποτρόφου στην πράξη, ανά ημέρα, υπογεγραμμένα από τον υπότροφο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου, όταν η σύμβαση ή η απόφαση για τη χορήγηση της υποτροφίας προσδιορίζει ωριαία αποζημίωση για τη συμμετοχή στην πράξη.
- Τα **σχετικά παραστατικά δαπανών** (τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος) και οι αντίστοιχες εξοφλήσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- **Υλικό τεκμηρίωσης** της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς. Ειδικά για τις περιπτώσεις συμβάσεων/αποφάσεων χορήγησης υποτροφίας δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα, στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου.

Η ΓΓΕΚ είναι δυνατόν να ζητήσει ως συμπληρωματικό δικαιολογητικό τις ΑΠΔ του δικαιούχου για λόγους επαλήθευσης της δαπάνης και διασταύρωσης με τυχόν άλλα στοιχεία.

2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν οι δαπάνες απόσβεσης οργάνων και εξοπλισμού, απαραίτητων για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου. Εξοπλισμός ως πάγιο στοιχείο, θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στο μητρώο παγίων. Πρόκειται για μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία, καθώς και μέσα και εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου. Στην υποκατηγορία εντάσσεται λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού, εφόσον απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου.

Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε μεταχειρισμένο εξοπλισμό, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 16B της ΥΑΕΚΕΔ.

Η δαπάνη προληπτικής/ τακτικής συντήρησης εξοπλισμού που ανήκει στον δικαιούχο και χρησιμοποιείται για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου, είναι επιλέξιμη για το χρονικό διάστημα που οι δαπάνες απόσβεσης του παγίου χρεώνονται στο έργο. Η εν λόγω δαπάνη δεν δηλώνεται στην κατηγορία «Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού», αλλά στην κατηγορία 5 «Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου», υποκατηγορία νί «Λοιπές λειτουργικές δαπάνες».

Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 (περιπτώσεις Β, Γ & Ε) της ΥΑΕΚΕΔ. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης. Οι δαπάνες απόσβεσης παγίων στοιχείων μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα πάγια στοιχεία χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της πράξης,

- β) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά τους δημόσιες επιχορηγήσεις, κοινοτικές ή εθνικές,
- γ) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο δικαιούχος,
- δ) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με δικαιολογητικά έγγραφα που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια,
- ε) οι δαπάνες απόσβεσης αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της πράξης και ειδικότερα την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των **δαπανών οργάνων & εξοπλισμού** είναι:

- Κατάλογος με τους σειριακούς αριθμούς (**serial numbers**) των πάγιων στοιχείων
- Αντίγραφο από το **προβλεπόμενο στα Ε.Λ.Π.** αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της φορολογικής βάσης, όπου έχει καταχωρηθεί το αποκτούμενο στοιχείο παγίου
- Παραστατικά λογιστηρίου τα οποία πιστοποιούν το **ποσοστό απόσβεσης**
- **Βεβαίωση προμηθευτή** για το καινούργιο του οργάνου/εξοπλισμού
- **Σε περίπτωση εισαγωγής** από το εξωτερικό, όλα τα κατά νόμο παραστατικά.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, για την αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν.4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών", όπως ισχύει.

3. Δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα

Όσον αφορά στις κτιριακές εγκαταστάσεις, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Για τις δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο Άρθρο 16 (περίπτωση Α) της ΥΑΕΚΕΔ.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα είναι (**ανάλογα με το είδος της υποβληθείσας δαπάνης**):

- **Τίτλοι κτήσης** (συμβόλαια) του οικοπέδου της εγκατάστασης
- **Άδεια Δόμησης**
- **Συμβάσεις με εργολάβους** κτιριακών εγκαταστάσεων και τεχνικών έργων, θεωρημένες από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- **Παραστατικά λογιστηρίου** τα οποία πιστοποιούν το **ποσοστό απόσβεσης** κτιριακών εγκαταστάσεων
- **Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων** (εφόσον απαιτείται για την κατηγορία του συγκεκριμένου έργου, Οδηγία 2011/92/ΕΕ)

4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

Η κατηγορία αφορά σε υπηρεσίες ή αγαθά που προμηθεύονται οι δικαιούχοι από εξωτερικούς παρόχους / αναδόχους, και οι οποίοι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Η προμήθεια πραγματοποιείται μέσω της σύναψης σύμβασης μεταξύ των δύο μερών, το αντικείμενο της οποίας πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες υποκατηγορίες:

- Παροχή υπηρεσιών έρευνας / εκτέλεση ερευνητικού έργου
- Προμήθεια γνώσεων ή/και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών

Για τις δαπάνες των άυλων παγίων της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 16 (περίπτωση Ε) της ΥΑΕΚΕΔ. Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Οι συμβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου) και όχι σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τα τελικά ελέγχσιμα παραδοτέα του. Σε περίπτωση που η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα του ενός αντικείμενα ή έργα, θα πρέπει να διευκρινίζονται σαφώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στο συγκεκριμένο έργο.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν.4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών", όπως ισχύει.

4.i. Έρευνα επί συμβάσει

Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:

- Α) φυσικά πρόσωπα.
- Β) νομικά πρόσωπα.

4.ii. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν στην αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (bought or licensed), οι οποίες είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση της αγοράς από εξωτερικές πηγές και της τήρησης ίσων αποστάσεων. Δηλαδή θα πρέπει οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών να μην διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και να μην περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της υποκατηγορίας 4.ii. είναι:

- **Αντίγραφο Τίτλου προστασίας**
- **Αντίγραφο σχετικού αποσπάσματος από το προβλεπόμενο στα Ε.Λ.Π. αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της φορολογικής βάσης**
- **Συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας** σύμφωνα με την οποία ο εκχωρητής εκχωρεί στον εκδοχέα το δικαίωμα αποκλειστικής ή μη εκμετάλλευσης, για μία ορισμένη χρονική περίοδο ή απεριόριστα. Από τη σύμβαση θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι το φυσικό αντικείμενο προσδιορίζεται με σαφήνεια, δεν αφορά σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών και σχετίζεται με το συγκεκριμένο έργο.
- **Αποδεικτικά καταβολής φόρου εισοδήματος** (όπου απαιτείται)

4.iii. Συμβουλευτικές υπηρεσίες

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξωτερικό πάροχο/ εμπειρογνώμονα (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη), οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες της υποκατηγορίας περιλαμβάνονται η εκπόνηση μελετών, η παροχή νομικής υποστήριξης σε θέματα που άπτονται των δαπανών της υποκατηγορίας 4.ii. (αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας), η εμπειρογνωμοσύνη σε τεχνικά- τεχνολογικά θέματα ή σε οικονομοτεχνικά ζητήματα.

5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες

5.i. Δαπάνες ταξιδιών και μετακινήσεων

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ.

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες των μελών της ομάδας έργου για :

- τα έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων), η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή

μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση οχήματος ή η δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους, • τα έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος και

- την ημερήσια αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη των εξόδων, τα οποία προκαλούνται λόγω της μετακίνησης και παραμονής του εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας
- το κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κλπ.

Οι ανωτέρω δαπάνες είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται στο ισχύον τεχνικό παράρτημα της πράξης και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζει ο δικαιούχος.

Οι δαπάνες του δικαιούχου για τη μετακίνηση φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης βάσει σύμβασης μίσθωσης έργου ή υποτροφίας είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις εκτός έδρας είναι απαραίτητες, προβλέπονται στη σχετική σύμβαση και αποζημιώνονται από το δικαιούχο σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα για το προσωπικό του δικαιούχου που συμμετέχει στην πράξη.

Δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων, το κόστος απασχόλησης των οποίων δεν προσδιορίζεται και δεν συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης, δεν είναι επιλέξιμες εφόσον δεν προβλέπεται ρητά η συμμετοχή τους στην υλοποίηση του έργου.

Στην υποκατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών των μετακινήσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου (π.χ. συμμετοχή σε συνέδριο, συναντήσεις εργασίας με υπεργολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων, καθώς και πιστοποιήσεις ή έλεγχοι από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, όπως και μετακινήσεις σχετιζόμενες με την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου).

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της **Κατηγορίας 5.ι.** είναι:

- **Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακίνησης** για τη μετακίνηση, όπου αναγράφεται το ονοματεπώνυμο των μετακινούμενων μελών, ο σκοπός, ο τόπος προορισμού και οι δαπάνες (αναλυτικά) της μετακίνησης
- **Παραστατικά** για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο σχετικό Έντυπο μετακίνησης/Εξοδολόγιο (π.χ. εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κλπ)
- **Παραστατικά εξοφλήσεων** των ανωτέρω τιμολογίων/αποδείξεων, (π.χ. εξοφλητικές αποδείξεις προμηθευτή, αποδεικτικά καταβολής του οφειλόμενου ποσού, καρτέλα προμηθευτή, κίνηση ταμείου)
- **Υλικό** που τεκμηριώνει την ανάγκη μετακίνησης, τη σύνδεσή της με το έργο και την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας (όπως πρόσκληση συμμετοχής, ημερήσια διάταξη συνεδρίου/συνάντησης, ιστότοπος συνεδρίου κ.α.)

5.ii. Δαπάνες δημοσιότητας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, διοργάνωση εκδηλώσεων, δαπάνες δημοσιεύσεων, δημιουργία/αναβάθμιση ιστοσελίδας κλπ).

5.iii. Αναλώσιμα

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, για την προμήθεια αναλωσίμων, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων

συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν.4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών", όπως ισχύει.

5.iv. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου (δαπανών) της Πράξης. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, θα είναι επιλέξιμα μέχρι την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του έργου.

5.v. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.

Σε περίπτωση ατόμων με αναπηρία που απασχολούνται στο έργο, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία.

5.vi. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες

Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου, εκτός των έμμεσων δαπανών.

6. Έμμεσες δαπάνες.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι δαπάνες ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών καθαριότητας, ενοικίων, διοικητικού προσωπικού και άλλες έμμεσες δαπάνες.

Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και αντιστοιχούν έως το **10%** της κατηγορίας «1. Δαπάνες προσωπικού».

Απώλεια παραστατικού

Στις περιπτώσεις απώλειας παραστατικών δαπάνης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει: α) Αντίγραφο των απολεσθέντων παραστατικών με εμφανή τη σφραγίδα του προμηθευτή στο παραστατικό και την ένδειξη "ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου" και β) Υ.Δ. ν.1599/86 με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Νόμιμου Εκπροσώπου του δικαιούχου, στην οποία να αναφέρεται: ...

“Το παραστατικό (περιγραφή στοιχείων παραστατικού αριθμός/ ημερομηνία έκδοσης/ προμηθευτής/ περιγραφή δαπάνης) έχει απολεσθεί και προσκομίζεται ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου από τον προμηθευτή. Το εν λόγω παραστατικό δεν έχει ενισχυθεί (επιδοτηθεί) ούτε θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για επιδότηση από Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα.”

Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (τιμολόγια, εξοφλήσεις).

Λογιστική τήρηση διακριτής παρακολούθησης των δαπανών του έργου (Γενικό ημερολόγιο-καρτέλες προμηθευτή/πιστωτή).

Μη επιλέξιμες δαπάνες

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες οι παρακάτω:

- i. χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου (με εξαίρεση τις προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών που διενεργούνται στο πλαίσιο της πράξης και οι οποίες είναι επιλέξιμες και δύνανται να συμψηφίζονται με τυχόν πιστωτικούς τόκους που προκύπτουν από τη διαχείριση του τραπεζικού λογαριασμού της πράξης)
- ii. ο φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει.

Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Ο ΦΠΑ, που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο, δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, ακόμη και εάν δεν ανακτάται από το δικαιούχο. Ο ΦΠΑ, που βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα κατά αποκοπή καταβολής του φόρου, δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες, οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό, που δεν μπορεί να ανακτηθεί

- iii. οποιοδήποτε παραστατικό δαπάνης που εκδόθηκε πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ή μετά την ημερομηνία λήξης του έργου, ήτοι 31.12.2025. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία μπορούν να εκδοθούν και να εξοφληθούν μέχρι τις 15.02.2026
- iv. δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά, που δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την σύνταξη της τελικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου • δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών
- v. δαπάνες που αφορούν σε μεταχειρισμένο εξοπλισμό (υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 16B της ΥΑΕΚΕΔ)
- vi. δαπάνες που δεν προκύπτουν ως άμεση ανάγκη του συγκεκριμένου έργου ΕΤΑΚ αλλά σχετίζονται με άλλες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης των δικαιούχων ή με τις συνήθειες δραστηριότητές τους, εμπορικές, ερευνητικές ή άλλες
- vii. οποιεσδήποτε προβλέψεις για πιθανές μελλοντικές ζημιές ή υποχρεώσεις
- viii. κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο
- ix. οι δαπάνες διαφήμισης, διανομής και προώθησης προϊόντων και εμπορικών δραστηριοτήτων
- x. οι δαπάνες ψυχαγωγίας
- xi. τραπεζικά έξοδα
- xii. αμοιβές για την διαχείριση των έργων καθώς και αμοιβές για διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη
- xiii. αμοιβή του συντονιστή ή του επιστημονικού υπευθύνου του έργου αν δεν συνδέεται με συγκεκριμένα παραδοτέα
- xiv. Bonus και αποζημιώσεις απόλυσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ : ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

**Ελλάδα 2.0 ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

ΔΡΑΣΗ

**«Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές
περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον
παραγωγικό ιστό»**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Τίτλος:

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ:

[ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ: δίνεται αυτόματα από το ΠΣΚΕ]

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ¹

Είδος Φορέα ²	<Επιλογή από λίστα>
Συντονιστής	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Α.Φ.Μ.	
Επωνυμία Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
Εμφάνιση Ονομασίας Φορέα στα "Επισυναπτόμενα Έγγραφα"	
Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
Νομική Μορφή	
Α.Φ.Μ.	
Δ.Ο.Υ.	
Αντικείμενο δραστηριότητας	
Κύρια Δραστηριότητα Ερευνητικού Φορέα ³	
Συνοπτική Παρουσίαση Δικαιούχου	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTS Level II Κωδικοποίηση)	
Χώρα	
Δημοτική – Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Τοποθεσία	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ιστοχώρος (Website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Δικαιούχος	
Νόμιμος Εκπρόσωπος	
Συντονιστής Έργου ⁴	
Επιστημονικός Υπεύθυνος ⁵	
Υπεύθυνος επικοινωνίας φορέα για το έργο ⁶	
Επώνυμο	
Όνομα	

¹ Συμπληρώνεται για κάθε Οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων που συμμετέχει στο έργο² Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων³ - Δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρωπίνων πόρων

- Ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση

- Ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοιχτής πρόσβασης

⁴ Για κάθε έργο να καταχωρηθεί ένας Συντονιστής Έργου⁵ Για κάθε έργο να καταχωρηθεί ένας μόνο Επιστημονικός Υπεύθυνος. Ο Συντονιστής Έργου και ο Επιστημονικός Υπεύθυνος επιτρέπεται να ταυτίζονται.⁶ Για κάθε φορέα να καταχωρηθεί ένας Υπεύθυνος. Επικοινωνίας

Α.Φ.Μ.	
Θέση στο Φορέα	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	
Χώρα	
Οδός - Αριθμός	
Δημοτική – Τοπική Κοινότητα	
Ταχ. Κωδικός	
Τοποθεσία	
Τηλέφωνο (Σταθερό)	
Τηλέφωνο (Κινητό)	
e-mail	

3. ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (Κ.Α.Δ.)

Δικαιούχος	
Κύριος Κ.Α.Δ.	
Κ.Α.Δ. Επένδυσης	
Κ.Α.Δ.	
Είναι ο ΦΠΑ ανακτήσιμος;	
Ημερομηνία Προσθήκης/Ενεργοποίησης	

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

Τίτλος Πράξης	
Τίτλος Πράξης (Αγγλικά)	
Είδος Επένδυσης	<Επιλογή από λίστα>
Διαθεματική Επιστημονική Περιοχή ⁷	<Επιλογή από λίστα>
Διάρκεια σε μήνες (έως 28 μήνες)	<Επιλογή από λίστα>

5. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

Δικαιούχος	
Δημοτική-Τοπική Κοινότητα	
Τοποθεσία	
Οδός - Αριθμός	
Ταχ. Κωδικός	

6. ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

⁷ Αναλυτική παρουσίαση των διαθεματικών επιστημονικών περιοχών παρατίθεται στο Παράρτημα Ι της αναλυτικής πρόσκλησης

1. Υπάρχουν υποδομές διευκόλυνσης (κτιριακές ή άλλες ανάλογα τί απαιτείται) πρόσβασης των ΑΜΕΑ, ή εφόσον δεν υπάρχουν πρόκειται να δημιουργηθούν;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
2. Είδος υφιστάμενης υποδομής ΑΜΕΑ που διαθέτει η επιχείρηση ή που πρόκειται να δημιουργηθεί	ΝΑΙ/ΟΧΙ
3. Η πράξη συνεκτιμά και προασπίζει την αρχή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
4. Η πράξη αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
5. Η πράξη σέβεται την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης και διασφαλίζει την προώθηση των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, αποδοχής πόρων, μετριασμού, κλιματικής αλλαγής και προστασίας βιοποικιλότητας, όπου εφαρμόζεται;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
6. Η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Οργανισμού από την πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του που είναι μία εκ των: α. δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων; β. ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση; γ. ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοιχτής πρόσβασης;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
7. Το σύνολο των τυχόν κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης (π.χ. ερευνητική συνεργασία) επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής που είναι μια εκ των (α), (β) ή (γ)	ΝΑΙ/ΟΧΙ

7. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ⁸

α. Αντικείμενο και στόχοι του έργου	
β. Μεθοδολογία υλοποίησης του έργου	
γ. Αναμενόμενα αποτελέσματα	
δ. Δραστηριότητες διάχυσης και δημοσιότητας	
ε. Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων/εμπειρίας συμμετεχόντων φορέων της σύμπραξης και του διαθέσιμου εξοπλισμού/υποδομών που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο	

⁸ Σε κάθε πεδίο, παρακαλούμε συμπληρώστε κείμενο έως 6.000 χαρακτήρες συμπεριλαμβανομένων των κενών.

στ. Οργανωτική δομή και διαχείριση του έργου/ Περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων	
ζ. Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων τυχόν υπεργολάβου	
η. Σύνδεση παραδοτέων του έργου με τον παραγωγικό ιστό και προστιθέμενη αξία αυτών	
θ. Δημιουργία θέσεων απασχόλησης (αριθμός σε ΙΠΑ)	

8. ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τίτλος Ενότητας Εργασίας	
Κατηγορία Δραστηριότητας ⁹	<Επιλογή από λίστα>
Ανθρωπομήνες ¹⁰	
Έναρξη (μήνας) ¹¹	<Επιλογή από λίστα>
Λήξη (μήνας) ¹²	<Επιλογή από λίστα>
Υπεύθυνος Φορέας Ε.Ε.	
Περιγραφή ¹³	
Προϋπολογισμός ¹⁴	

9. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Τίτλος Παραδοτέου	
Σύντομη Περιγραφή	
Είδος Παραδοτέου ¹⁵	<Επιλογή από λίστα>
Ενότητα Εργασίας	
Παράδοση (μήνας) ¹⁶	<Επιλογή από λίστα>

10. ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ¹⁷

Δικαιούχος	
------------	--

⁹ Βιομηχανική Έρευνα, Πειραματική Ανάπτυξη

¹⁰ Ενδεικτικά συμπληρώνονται οι ανθρωπομήνες που αναλογούν στην Ενότητα Εργασίας. Ο αριθμός των ανθρωπομηνών της κάθε ενότητας εργασίας θα πρέπει να ταυτίζεται με το άθροισμα των ανθρωπομηνών του προσωπικού εκάστου δικαιούχου που επιρρίπτεται στην συγκεκριμένη ενότητα εργασίας στην ενότητα 10.

¹¹ Ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που ξεκινά η συγκεκριμένη Ενότητα Εργασίας (πχ 1^{ος} μήνας)

¹² Ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που προβλέπεται να λήξει η συγκεκριμένη Ενότητα Εργασίας (πχ 28^{ος} μήνας)

¹³ Παρακαλούμε συμπληρώστε κείμενο έως 2.000 χαρακτήρες συμπεριλαμβανομένων των κενών.

¹⁴ Ο προϋπολογισμός κάθε ενότητας εργασίας θα πρέπει να ταυτίζεται με το άθροισμα των επί μέρους ποσών των κατηγοριών δαπάνης κάθε δικαιούχου που επιρρίπτονται στη συγκεκριμένη ενότητα εργασίας στην ενότητα 12.

¹⁵ Έκθεση, Δημοσίευση, Πιλοτική κατασκευή, Πρότυπο, Λογισμικό, Ιστότοπος, Μελέτη ως αποτέλεσμα συμβουλευτικής υπηρεσίας, Άλλο

¹⁶ Ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που προβλέπεται να παραδοθεί το παραδοτέο, που δεν μπορεί να ξεπερνά το πέρας της αντίστοιχης Ενότητας Εργασίας

¹⁷ Επισυνάπτονται CV των μελών της ερευνητικής ομάδας έως 2.000 χαρακτήρες έκαστο συμπεριλαμβανομένων των κενών. Αν πρόκειται για έκτακτο προσωπικό, δηλώστε στα πεδία Επώνυμο, Όνομα «νέα θέση εργασίας» και συμπληρώστε την ειδικότητα.

Όνομα	
Επώνυμο	
Ειδικότητα	
Τίτλος Σπουδών (ο τελευταίος ή ο πιο αντυπροσωπευτικός)	
Ενότητες Εργασίας	
Ανθρωπομήνες	
Κόστος ανά Ανθρωπομήνα (σε €) ¹⁸	
Συνολικό Κόστος ανά ΕΕ (Σε €)	

11. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΕΡΓΟΥ) ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Δικαιούχος	
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης ¹⁹	<Επιλογή από λίστα>
Καθεστώς ενίσχυσης ²⁰	<Επιλογή από λίστα>
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Δημόσια Δαπάνη (€)	
Τεκμηρίωση	

12. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ ΚΑΙ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

¹⁸ Το μέγιστο επιχορηγούμενο μικτό κόστος ανά άτομο το μήνα ανέρχεται στο ποσό των 3.000 ευρώ.

Η αμοιβή του τακτικού προσωπικού του δικαιούχου δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 1.000 ευρώ (μικτό κόστος) το μήνα.

¹⁹ ΠΡΟΣΟΧΗ: ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΤΟ 50% ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΘΑ ΑΦΟΡΑ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

1. Δαπάνες προσωπικού (Συμπληρώνεται η συνολική δαπάνη προσωπικού του φορέα (μία τιμή). Ειδικότερα, συμπληρώνεται η εκτιμώμενη μέση Τιμή Α/μήνα ώστε η συνολική δαπάνη προσωπικού να προκύπτει ως το γινόμενο Τιμή Α/μήνα x Α/μήνες. Στο πεδίο «Ειδικότητα» συμπληρώνονται (ως κείμενο) όλες οι ειδικότητες των μελών που θα συμμετέχουν στην ερευνητική ομάδα.). 2. Δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού (Προτείνεται να αναφέρονται αναλυτικά μόνο πάγια μεγάλου κόστους (άνω των 20,000 €) ή πάγια σημαντικής βαρύτητας για την εκτέλεση του έργου, όταν η πληροφορία αυτή κρίνεται απαραίτητη κατά την αξιολόγηση της πρότασης. Τα υπόλοιπα συνοψίζονται ως «λοιπά Πάγια».), 3. Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα (ισχύουν τα αναγραφόμενα στην κατηγορία δαπάνης 2), 4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει (Περιλαμβάνει δαπάνες από ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε: Α) φυσικά πρόσωπα Β) νομικά πρόσωπα. Προτείνεται να αναφέρονται αναλυτικά μόνο δαπάνες μεγάλου κόστους (άνω των 20,000 €) ή σημαντικής βαρύτητας για την εκτέλεση του έργου, όταν η πληροφορία αυτή κρίνεται απαραίτητη κατά την αξιολόγηση της πρότασης. Τα υπόλοιπα συνοψίζονται ως «Λοιπές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες».), 5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες (Συμπληρώνεται η συνολική δαπάνη προσωπικού του φορέα. Περιλαμβάνονται δαπάνες ταξιδιών, δημοσιότητας, αναλωσίμων, αμοιβής ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, προσαρμογών για άτομα με αναπηρία και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου), 6. Έμμεσες Λειτουργικές Δαπάνες (Οι έμμεσες δαπάνες δηλώνονται ως σταθερό ποσοστό έως 10% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού. Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (Δαπάνες προσωπικού). Η κατηγορία “6. Έμμεσες Λειτουργικές Δαπάνες” θα πρέπει για κάθε διακριτό δικαιούχο να είναι μικρότερη ή ίση με το 10% της κατηγορίας 1, με ακρίβεια δύο δεκαδικών.)

²⁰ ΟΕΔΓ, μη κρατική ενίσχυση, 100%

Δικαιούχος	Κατηγορία Δαπάνης	Ενότητα Εργασίας	Προϋπολογισμός (€)	Δημόσια Δαπάνη (€)	Συνολικός Προϋπολογισμός (€)	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)
	1. Δαπάνες προσωπικού (τουλάχιστον το 50% του προϋπολογισμού του ΕΡΓΟΥ)					
	2. Δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού					
	3. Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα					
	4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει					
	5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες					
	6. Έμμεσες Δαπάνες (έως 10% επί του συνόλου των δαπανών προσωπικού ΕΚΑΣΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ)					
Συνολικά	Συνολικά					

13. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Χρηματοδότηση	Ποσό (€)	% του συνολικού π/υ
Αιτούμενη Επιχορήγηση/Δημόσια Δαπάνη		
Επιχορηγούμενος Συνολικός Προϋπολογισμός ²¹		

14. ΔΕΙΚΤΕΣ

	Τιμή
8. Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις (Μονάδα μέτρησης: Ετήσιο ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης, ΙΠΑ/ΕΜΕ)	

15. ΑΠΟΔΟΧΗ ΌΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

²¹ Ο συνολικός προϋπολογισμός ανά υποβαλλόμενη αίτηση χρηματοδότησης για κάθε συγκεκριμένη διαθεματική επιστημονική περιοχή δεν μπορεί να υπερβαίνει τον προϋπολογισμό που αναφέρεται ρητά στην ενότητα 6.2 (ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ) της αναλυτικής πρόσκλησης.

Ο επιχορηγούμενος/συνολικός προϋπολογισμός θα πρέπει να ταυτίζεται με αυτόν που εμφανίζεται στον πίνακα 12.

• Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι θα τηρηθούν όλοι οι εθνικοί και ενωσιακοί κανόνες και οι κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και οι οριζόντιες πολιτικές της ΕΕ • Ο δικαιούχος δηλώνει ότι υπάρχουν όλες οι απαιτούμενες άδειες για την υλοποίηση του έργου/όσες απαιτούνται θα αποκτηθούν στο χρονικό σημείο που νομίμως απαιτείται. • Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α΄75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. • Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων και των επισυναπτόμενων αρχείων). Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης. • Σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ των στοιχείων που υποβάλλονται ηλεκτρονικά και αυτών που αναγράφονται στα επισυναπτόμενα της ηλεκτρονικής αίτησης, υπερισχύουν τα αναγραφόμενα στα πεδία της φόρμας ηλεκτρονικής υποβολής • Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από την ΓΓΕΚ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει στο σημείο Πίνακας ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ του Έντυπου Υποβολής (Υπεύθυνος Συντονισμού Έργου), επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπώς την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.	
Αποδέχομαι όλους τους παραπάνω όρους	ΝΑΙ

16. Συνημμένα Έγγραφα²²

Φορέας	Στοιχεία Αρχείου	Περιγραφή	Σχόλια/Παρατηρήσεις

Η υποβολή αίτησης χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (Α΄75) όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά του σχετικού Παραρτήματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης για την έκδοση της απόφασης ένταξης. Ανακρίβεια στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης.

Εφιστάται η προσοχή στους δυνητικούς δικαιούχους η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης να πραγματοποιείται σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα, καθώς σύμφωνα με την ενότητα 8 της Αναλυτικής Πρόσκλησης «Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων έργων της Δράσης».

²² Επισυνάπτονται απαραίτητως από κάθε δικαιούχο όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV της αναλυτικής πρόσκλησης. Επισημαίνεται ότι μπορούν να επισυναφθούν ηλεκτρονικά δικαιολογητικά με ανώτατο όριο 10 MB ανά επισύναψη (attachment) και ανώτατο όριο 50 MB συνολικών επισυναπτόμενων ανά αίτηση χρηματοδότησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ- ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Μαζί με την **αίτηση χρηματοδότησης**, οι δικαιούχοι θα υποβάλουν **ηλεκτρονικά** μέσω του ΠΣΚΕ, τα ακόλουθα δικαιολογητικά και στοιχεία στην ελληνική γλώσσα.

1. Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/1986 (άρθρο 8) για κάθε φορέα που συμμετέχει στην πρόταση ερευνητικού έργου. Η Δήλωση θα φέρει ιδιόχειρη υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου και σφραγίδα του φορέα, σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο τέλος του παρόντος ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ. Για την υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί η σχετική ηλεκτρονική υπηρεσία που παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας www.gov.gr.
2. Φορολογική ενημερότητα για κάθε νόμιμη χρήση ή βεβαίωση οφειλών
3. ΦΕΚ Ίδρυσης και νομιμοποιητικό έγγραφο ορισμού του Νόμιμου Εκπροσώπου
4. Υπογεγραμμένο Προσύμφωνο συνεργασίας το οποίο συντάσσεται προ της εκκίνησης του έργου. Στο προσύμφωνο θα πρέπει να δηλώνεται η πρόθεση συνεργασίας των μερών εφόσον το συνεργατικό έργο εγκριθεί για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και δεν θα πρέπει να είναι δεσμευτικό κείμενο από το οποίο να προκύπτει η υλοποίηση του έργου ανεξάρτητα από το εάν θα εγκριθεί το συνεργατικό έργο ή όχι. Το προσύμφωνο συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου.
5. Τεκμηρίωση της δυνατότητας διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων.

Η ανωτέρω τεκμηρίωση περιλαμβάνει: Αντίγραφο του εγγράφου με το οποίο υποβλήθηκαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους ο απολογισμός του τελευταίου οικονομικού έτους, ο απολογισμός χρηματοδοτήσεων, ο προϋπολογισμός και οι οικονομικές καταστάσεις του Ειδικού Λογαριασμού (Ισολογισμός), σύμφωνα με ισχύουσες διατάξεις (παρ. 3 του άρθρου 82 του ν.4055/2012 και άρθρο 41 του ν.4129/2013 (ΦΕΚ Α 52) όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 29 του ν.4223/2013 (ΦΕΚ Α 287)), καθώς και αντίγραφα των σχετικών στοιχείων.

Επιπλέον, θα υποβληθεί απόσπασμα λογιστικού σχεδίου των λογαριασμών εσόδων και εξόδων, από το οποίο θα προκύπτει ο διαχωρισμός των οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων. Εάν ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων δεν γίνεται με κωδικοποίηση των λογαριασμών, τότε θα υποβληθεί αναλυτικό-καθολικό ενδεικτικών λογαριασμών εσόδων και εξόδων από το οποίο θα προκύπτει ο διαχωρισμός των οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων.

Επισημαίνεται ότι ο διαχωρισμός οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων αφορά τη συνολική δραστηριότητα του οργανισμού και όχι μόνο το έργο για το οποίο υποβάλλεται πρόταση.

6. Βεβαίωση (σύμφωνα με το αρ. 40 του ν.4488/2017) αναφορικά με το εάν έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας: α) παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι), β) αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι). Εάν η σχετική βεβαίωση αποδεδειγμένα δεν χορηγείται από τις αρμόδιες αρχές, τότε κατ' εφαρμογή της παρ. 2, αρ. 40 του ν.4488/2017, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα σχετικά με τη μη επιβολή προστίμων (δικαιολογητικό με α/α 1).

Υπόδειγμα Δήλωσης
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
 (άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ⁽¹⁾:	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΓΓΕΚ)										
Ο – Η Όνομα:						Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:											
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:											
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :											
Τόπος Γέννησης:											
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:						Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:				Οδός:				Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):						Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ως νόμιμος εκπρόσωπος του φορέα «.....», δηλώνω ότι: α. Όλα τα αναφερόμενα στην πρόταση με τίτλο «.....» και κωδικό ΠΣΚΕ «.....» όλα τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά είναι αληθή και ακριβή. β. Η πρόταση έργου με τίτλο «.....» και κωδικό ΠΣΚΕ «.....», που υποβλήθηκε προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο της Δράσης «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό», δεν έχει χρηματοδοτηθεί, δεν χρηματοδοτείται από άλλους φορείς για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό της. Επίσης, (επιλέξτε κατά περίπτωση): i) το προτεινόμενο έργο ΕΤΑΚ δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. ii) το έργο υποβλήθηκε σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκε σύμφωνα με την «.....» απόφαση (σημειώνεται η σχετική εκδοθείσα απόφαση) ή β) ενώ εγκρίθηκε αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους σύμφωνα με το «.....» έγγραφο (σημειώνεται η σχετική απόφαση είτε της αρμόδιας αρχής ή η έγγραφη δήλωση προς την αρμόδια αρχή περί της ματαίωσης συμμετοχής του ενδιαφερόμενου στο πρόγραμμα). γ. Δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης εις βάρος του φορέα «.....», κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δ.Ε.Ε. δ. Η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Οργανισμού από την Πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του είτε/και το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης (ερευνητική συνεργασία) θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού, προκειμένου η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Φορέα να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01), και να λάβει χρηματοδότηση 100%.											

- ε. Αποδεχόμαστε την εκτέλεση του ερευνητικού έργου με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας Πρόσκλησης, του Ταμείου Ανάκαμψης και του ΣΔΕ, καθώς και όλες τις σχετικές υποχρεώσεις του λήπτη της χρηματοδότησης, όπως ενδεικτικά τις υποχρεώσεις τήρησης της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας και των κανόνων δημοσιότητας, την αποδοχή των ελέγχων που διενεργούνται από τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά όργανα και όποιες λοιπές υποχρεώσεις απορρέουν από τον Κανονισμό, το ΕΣΑΑ και την Απόφαση Έγκρισης Χρηματοδότησης και αφορούν τον τελικό αποδέκτη των κονδυλίων. Επιπλέον, αποδεχόμαστε τους ειδικούς όρους που απορρέουν από τον Κανονισμό ΕΕ 651/2014.
- στ. Για τους λόγους του άρθρ. 40, παρ.1, του ν.4488/2017, δεν έχουν επιβληθεί στον φορέα πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα:
- Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι)
 - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι)
- ζ. Ο φορέας τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- η. «Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα παραλαμβάνω μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη(ις) διεύθυνση(εις) email που έχω δηλώσει στην αίτηση χρηματοδότησης που υπέβαλα μέσω του ΠΣΚΕ προς την ΓΓΕΚ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών».
- θ. Ο φορέας αποδέχεται ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με την ΓΓΕΚ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της ερευνητικής πρότασης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τη ΓΓΕΚ.
- ι. Πριν από την ημερομηνία έναρξης του ενισχυόμενου έργου δημοσιεύονται στο διαδίκτυο οι εξής πληροφορίες:
- α) η επικείμενη υλοποίηση του ενισχυόμενου έργου,
 - β) οι στόχοι του ενισχυόμενου έργου,
 - γ) η κατά προσέγγιση ημερομηνία δημοσίευσης των αποτελεσμάτων που αναμένονται από το ενισχυόμενο έργο και ο τόπος δημοσίευσης στο διαδίκτυο,
 - δ) αναφορά ότι τα αποτελέσματα του ενισχυόμενου έργου θα είναι διαθέσιμα δωρεάν για όλες τις επιχειρήσεις.
- Τα αποτελέσματα του ενισχυόμενου έργου καθίστανται διαθέσιμα στο διαδίκτυο από την ημερομηνία λήξης του ενισχυόμενου έργου ή την ημερομηνία κατά την οποία παρέχονται οποιοσδήποτε πληροφορίες σχετικά με αυτά τα αποτελέσματα στα μέλη οποιουδήποτε οργανισμού, όποια προηγείται χρονικά. Τα αποτελέσματα παραμένουν διαθέσιμα στο διαδίκτυο για περίοδο τουλάχιστον 5 ετών, η οποία αρχίζει από την ημερομηνία λήξης του ενισχυόμενου έργου.
- ια. Θα υπάρξει ευρεία διάθεση των ερευνητικών αποτελεσμάτων όπως αυτή τίθεται στο σημείο 19.α 3^ο εδάφιο της 2014/C 198/01 Ανακοίνωσης της Ε.Ε.

Ημερομηνία:...../...../2022

Ο – Η Δηλ.

(σφραγίδα, στοιχεία νόμιμου εκπρόσωπου, υπογραφή)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V : ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΎ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ**Ελλάδα 2.0 ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

για την υλοποίηση έργου έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Δράσης «Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό» ID 16618 κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305

[Τονίζεται ότι το περιεχόμενο (κείμενο άρθρων) του παρόντος σχεδίου συμφωνητικού δεν είναι δεσμευτικό, αλλά ενδεικτικό, και μπορεί να τροποποιηθεί αναλόγως, σύμφωνα με τις τελικές συμφωνίες των συμβαλλομένων μερών. Ωστόσο θα πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον διατάξεις για τα ζητήματα που θεωρείται ότι είναι απαραίτητο να διευθετούνται με το συμφωνητικό συνεργασίας, σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.]

Για το έργο με κωδικό ΠΣΚΕ «.....» και τίτλο «.....»
.....»

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ σήμερα την* του μηνός του έτους μεταξύ των κάτωθι:

1. που εδρεύει
2. που εδρεύει
3. που εδρεύει
4. που εδρεύει

Όλοι οι προαναφερόμενοι, που στο εξής θα αναφέρονται, συλλογικά ή μεμονωμένα, ως «**Φορείς**» ή «**Μέλη της Σύμπραξης**», συμφωνούν και συναποδέχονται τα ακόλουθα:

* Η έναρξη ισχύος του συμφωνητικού θα πρέπει να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης της απόφασης έγκρισης χρηματοδότησης του ερευνητικού έργου και προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής του αιτήματος καταβολής της α' δόσης επιχορήγησης

ΠΡΟΟΙΜΙΟ	3
ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ.....	3
ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ.....	3
ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ	3
ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	3
ΑΡΘΡΟ 5 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΑΓΟΡΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	4
ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.....	4
6.1. Γενικά	4
6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης.....	4
6.3. Δημοσίευση Γνώσης	5
6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης.....	5
ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ	7
7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές	7
7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων.....	7
7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους.....	7
ΑΡΘΡΟ 8 –ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΑ , ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ	7
8.1. Παραβίαση όρων.....	7
8.2. Απόσυρση Φορέα και συνέπειες.....	8
8.3. Συνέπειες Απόσυρσης.....	8
8.4. Αποκλεισμός Φορέα και Συνέπειες.....	8
8.5. Συμμετοχή Νέου Φορέα στη Σύμπραξη.....	9
ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ	9
9.1. Έναρξη ισχύος.....	9
9.2. Πρόωρος Τερματισμός	9
ΑΡΘΡΟ 10 - ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ.....	9
ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	9
ΑΡΘΡΟ 12 - ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ.....	10
ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	10
ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ.....	10
ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ	10
ΑΡΘΡΟ 17 –ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	11
ΑΡΘΡΟ 18 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ.....	11
ΑΡΘΡΟ 19 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ	11
ΑΡΘΡΟ 20 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	11

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Έχοντας λάβει γνώση:

Την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης «**Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό**» ID 16618 κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5149305,

Τα Μέλη της Σύμπραξης επιθυμούν τη σύναψη του παρόντος συμπληρωματικού διακανονισμού που σχετίζεται με τις μεταξύ τους διευθετήσεις κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη της εκτέλεσης του προαναφερόμενου ερευνητικού Έργου.

Με βάση τα ανωτέρω, τα Μέλη της Σύμπραξης συμφωνούν τα ακόλουθα:

ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι λέξεις που ξεκινούν με κεφαλαίο γράμμα στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας θα έχουν τον ίδιο ορισμό και έννοια που τους αποδίδεται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης ή θα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται σε οποιοδήποτε άρθρο του παρόντος Συμφωνητικού.

ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας είναι η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, καθώς και η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Σε κάθε περίπτωση, το παρόν Συμφωνητικό έχει ρόλο συμπληρωματικό και όχι αναιρετικό προς την Απόφαση Έγκρισης Χρηματοδότησης και το συνημμένο σε αυτήν Τεχνικό Παράρτημα Έργου.

ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ

3.1. Τα Μέλη της Σύμπραξης δεσμεύονται για την αποτελεσματική υλοποίηση του ερευνητικού Έργου, ήτοι να συνεργάζονται, να εκτελούν και να εκπληρώνουν εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις τους, καλώςιστα και υπό τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

Κάθε Μέλος δεσμεύεται να γνωστοποιεί εγκαίρως στο Συντονιστή του έργου ή/ και στα λοιπά Μέλη κάθε σημαντική πληροφορία, γεγονός, πρόβλημα ή καθυστέρηση που ενδέχεται να επηρεάσει το Έργο. Επίσης, κάθε Μέλος δεσμεύεται να παρέχει στον Συντονιστή του έργου, αλλά και στους λοιπούς Φορείς της Σύμπραξης, έγκαιρα και έγκυρα όλες τις πληροφορίες και το υλικό που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της εκτέλεσης του Έργου.

3.2. Συμμετοχή/ Παρέμβαση τρίτων (μη μελών της Σύμπραξης)

Κάθε Φορέας, ακόμη και σε περίπτωση που συνάπτει σύμβαση υπεργολαβίας ή εμπλέκει με άλλον τρόπο τρίτους (όπως θυγατρικές εταιρίες) στο Έργο, παραμένει μόνος υπεύθυνος για την διεκπεραίωση του τμήματος του Έργου που του αναλογεί, αλλά και για την συμμόρφωση των τρίτων με τους όρους του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας και της Απόφασης Χρηματοδότησης. Κυρίως οφείλει να διασφαλίζει ότι η χρήση από τρίτους δεν επηρεάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των άλλων Μελών της Σύμπραξης, ιδίως ως προς τα πνευματικά δικαιώματα.

ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

4.1. Οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται για την υιοθέτηση και την εφαρμογή επαρκούς και αποτελεσματικής δομής οργάνωσης/ διαχείρισης, η οποία θα διασφαλίζει την ομαλή διεκπεραίωση του Έργου, σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Απόφαση Έγκρισης Χρηματοδότησης και στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης. Η δομή διαχείρισης του Έργου, καθώς και οι αρμοδιότητες, οι ρόλοι και τα καθήκοντα των Φορέων και των προσώπων που εμπλέκονται στο έργο, θα διέπονται από τα αναφερόμενα στο Τεχνικό Παράρτημα Έργου (ΤΠΕ), το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης Χρηματοδότησης του Έργου.

4.2. Τα Μέλη της Σύμπραξης ορίζουν έναν εξ αυτών ως **Συντονιστή** Φορέα του Έργου. Συντονιστής Φορέας του Έργου ορίζεται ο Ο Συντονιστής ενεργεί ως κοινός εκπρόσωπος όλων των Φορέων που συμπράττουν και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του Έργου. Οι δραστηριότητες και υποχρεώσεις που συναρτώνται με το ρόλο ενός Φορέα ως Συντονιστή δεν μπορούν να εκχωρηθούν σε τρίτους.

ΑΡΘΡΟ 5 – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

5.1. Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από την ΓΓΕΚ μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας, απευθείας στους δικαιούχους, όπως ειδικότερα προβλέπεται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης ενότητα 11.3 – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.

5.2. Τα όργανα και ο εξοπλισμός, η απόσβεση της αγοράς του οποίου χρεώνεται στο Έργο, θα ανήκει στον Φορέα της Σύμπραξης, στα λογιστικά βιβλία του οποίου έχει εγγραφεί η δαπάνη απόσβεσης.

ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

6.1. Γενικά

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης δεσμεύεται καταρχήν από τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης, καθώς και στην Πρόσκληση της Δράσης, εκτός αν στο παρόν Συμφωνητικό αναφέρονται συμπληρωματικές διατάξεις.

6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης

6.2.1. Γενικά

Κατά γενική αρχή τα αποτελέσματα του έργου, δηλαδή η παραγόμενη γνώση (foreground), αποτελεί ιδιοκτησία του Φορέα που την παράγει.

6.2.2. Συνιδιοκτησία

Εάν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου παραχθεί **κοινή** εφεύρεση, σχεδιασμός, προϊόν ή εργασία, στην οποία έχουν συνεισφέρει δύο τουλάχιστον Φορείς της Σύμπραξης και εάν τα χαρακτηριστικά της εφεύρεσης, σχεδιασμού, προϊόντος ή εργασίας είναι τέτοια που καθιστούν αδύνατο τον διαχωρισμό για το σκοπό υποβολής αίτησης για απόκτηση και διατήρηση της προστασίας των αντίστοιχων πνευματικών δικαιωμάτων, οι εμπλεκόμενοι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα αποταθούν από κοινού για την απόκτηση και τη διατήρηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων. Σε αντίθετη περίπτωση, θα επιδιώξουν την σύναψη κατάλληλων, μεταξύ τους, συμφωνιών τόσο ως προς την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων όσο και ως προς τον επιμερισμό του αντίστοιχου κόστους.

Σε κάθε περίπτωση, οι συνδικαιούχοι θα έχουν το δικαίωμα χρήσης και παραχώρησης της χρήσης (με μη-αποκλειστικές άδειες) των εν λόγω δικαιωμάτων, με βάση τους όρους των τυχόν προϋπαρχουσών συμφωνιών, χωρίς την υποχρέωση καταβολής οικονομικού ανταλλάγματος προς τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης ή την συγκατάθεση αυτών.

6.2.3. Μεταβίβαση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

Κάθε Μέλος της Σύμπραξης μπορεί να μεταβιβάσει ελεύθερα τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των οποίων είναι δικαιούχος, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό και την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης. Κάθε δικαιούχος μπορεί να προσδιορίζει (στο Παράρτημα του παρόντος) συγκεκριμένους τρίτους στους οποίους προτίθεται να μεταβιβάσει την παραγόμενη Γνώση που του ανήκει. Σ' αυτήν την περίπτωση τα λοιπά Μέλη παραιτούνται από το δικαίωμά τους να υποβάλουν ένσταση στη μεταβίβαση προς αυτούς τους τρίτους. Ωστόσο ο μεταβιβάζων υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τα Μέλη της Σύμπραξης για την επικείμενη μεταβίβαση.

6.2.4. Κατοχύρωση προστασίας

Σε περίπτωση που ένα Μέλος της Σύμπραξης αποφασίζει, με δική του ευθύνη, να μην επιδιώξει επαρκή και αποτελεσματική προστασία για γνώση που έχει παραγάγει κατά την υλοποίηση του Έργου, ο εν λόγω Φορέας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του Συντονιστή του Έργου, τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης. Οποιοσδήποτε άλλος Φορέας της Σύμπραξης ενδιαφέρεται να αποταθεί για την απόκτηση και τη διατήρηση τέτοιας προστασίας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω

του Συντονιστή του Έργου, τους υπόλοιπους Φορείς μέσα σε έναν μήνα από την παραλαβή της σχετικής ειδοποίησης.

Ο παραπάνω όρος προϋποθέτει ότι οι ρυθμίσεις για τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα επηρεαστούν για οποιοδήποτε Φορέα της Σύμπραξης.

6.3. Δημοσίευση Γνώσης

6.3.1. Ένας Φορέας της Σύμπραξης δικαιούται να δημοσιεύσει Γνώση η οποία παράχθηκε από άλλο Φορέα ή αποτελεί Προϋπάρχουσα Γνώση (background) άλλου Φορέα της Σύμπραξης, μόνο με προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του τελευταίου. Ο όρος αυτός ισχύει ακόμη και στην περίπτωση που η εν λόγω Γνώση ή Προϋπάρχουσα Γνώση είναι συγχωνευμένη με Γνώση που ανήκει στον πρώτο.

6.3.2. Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα παρέχει στους υπόλοιπους Φορείς γνωστοποίηση, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν, για κάθε προγραμματιζόμενη δημοσίευση της Γνώσης που βρίσκεται στην κατοχή του στο πλαίσιο του ερευνητικού Έργου, και, εάν του ζητηθεί, αντίτυπο των προς δημοσίευση πληροφοριών. Όλα τα δημοσιευμένα κείμενα θα περιέχουν τις απαραίτητες αναφορές σε υπάρχουσες δημοσιεύσεις.

Εκτός από τις περιπτώσεις που έχει ήδη δώσει γραπτή συγκατάθεση για δημοσίευση, οποιοσδήποτε Φορέας της Σύμπραξης εάν θεωρήσει και είναι σε θέση να υποστηρίξει με εύλογα επιχειρήματα, ότι η δημοσίευση μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς την προστασία της δικής του Γνώσης, μπορεί να υποβάλει ένσταση στη δημοσίευση, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της ειδοποίησης. Η ένσταση θα υποβληθεί προς τον Φορέα της Σύμπραξης που προγραμματίζει τη δημοσίευση, με κοινοποίηση προς τον Συντονιστή του Έργου.

6.3.3. Διάχυση Γνώσης μετά το πέρας του Έργου

Εάν η διάχυση της Γνώσης δεν επηρεάζει δυσμενώς την προστασία ή την χρήση της και με την επιφύλαξη των νόμιμων συμφερόντων τους, οι Φορείς της Σύμπραξης θα διασφαλίσουν την περαιτέρω διάδοση της Γνώσης τους, όπως προβλέπεται από το πλαίσιο της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας.

6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης

6.4.1 Γενικές Αρχές

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει χορήγηση των Δικαιωμάτων Πρόσβασης που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από την Απόφαση Έγκρισης Χρηματοδότησης και το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας, ακόμη και στην περίπτωση ύπαρξης δικαιωμάτων των υπαλλήλων του, ή οποιουδήποτε προσώπου που ορίζεται ή δεσμεύεται για την διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων που έχει αναλάβει στο Έργο.

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης χορηγούνται σε μη αποκλειστική βάση.

Οι Φορείς της Σύμπραξης επίσης συμφωνούν ότι, εάν δεν αναφέρεται αλλιώς στο παρόν Συμφωνητικό ή εάν δεν έχει ήδη γίνει η αντίστοιχη παραχώρηση από τον ιδιοκτήτη της Γνώσης ή της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας, τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα περιλαμβάνουν το δικαίωμα παραχώρησης εκμετάλλευσης σε τρίτους (sub-licenses).

Εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, καμία αποζημίωση (οικονομικό αντάλλαγμα) δεν θα ζητείται για την παραχώρηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης.

6.4.2. Αναγνώριση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης έχουν παραθέσει και απαριθμήσει στο Παράρτημα του παρόντος Συμφωνητικού την προϋπάρχουσα τεχνογνωσία (background) που απαιτείται για τη διεκπεραίωση του ερευνητικού Έργου, για την οποία μπορούν να χορηγήσουν δικαιώματα πρόσβασης.

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι οποιαδήποτε άλλη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία θα θεωρηθεί ως μη αναγκαία για τη διεκπεραίωση του έργου και θα αποκλειστεί από τις ρυθμίσεις που αφορούν τα Δικαιώματα Πρόσβασης. Συμφωνείται, ωστόσο, ότι οι πληροφορίες του Παραρτήματος μπορούν να ανανεωθούν για να περιλάβουν μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας, η οποία δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα, και η οποία θα μπορούσε να αποδειχθεί

απαραίτητη για τη διεκπεραίωση της εργασίας ενός Φορέα της Σύμπραξης στο έργο ή για τη Χρήση της Γνώσης που προκύπτει για έναν Φορέα από το Έργο, σε συνάρτηση με το ΤΠΕ.

6.4.3. Αναγνώριση περιοριστικών δεσμεύσεων

Οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται να ενημερώσουν εγκαίρως και εγγράφως τα υπόλοιπα Μέλη για την ύπαρξη οποιουδήποτε περιορισμού στα Δικαιώματα Πρόσβασης, ο οποίος είναι δυνατό να επηρεάσει την υλοποίηση του ερευνητικού Έργου σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης.

6.4.4. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για την Υλοποίηση του Έργου

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραγόμενη Γνώση, που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου θα χορηγηθούν χωρίς καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων (royalty-free).

{Οι ενδιαφερόμενοι Φορείς μπορούν να αποφασίσουν διαφορετικά, και να παραχωρήσουν Δικαιώματα Πρόσβασης έναντι καταβολής ανταλλάγματος}.

6.4.5. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για τη Χρήση Γνώσης Φορέα, η οποία προκύπτει από το Έργο

6.4.5.1. Απαραίτητη Χρήση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της δικής τους Γνώσης, θα παραχωρηθούν με δίκαιους και εύλογους όρους.

6.4.5.2. Απαραίτητη Χρήση παραγόμενης Γνώσης

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραγόμενη από αυτούς Γνώση, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της Γνώσης ενός άλλου Φορέα, θα χορηγηθούν με προνομιακούς όρους ή χωρίς την καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων.

6.4.6. Αίτηση για Χορήγηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης

Τα αναγκαία Δικαιώματα Πρόσβασης θα χορηγηθούν κατόπιν γραπτής αιτήσεως ως ακολούθως: Εάν ένας Φορέας της Σύμπραξης θεωρήσει εύλογα ότι, χωρίς την κατοχή Δικαιωμάτων Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή την παραγόμενη Γνώση ενός άλλου Φορέα της Σύμπραξης, η εργασία που εμπίπτει στις δικές του αρμοδιότητες στο Έργο ή η Χρήση της Γνώσης που προκύπτει ως αποτέλεσμα του Έργου και του ανήκει, θα ήταν τεχνικά αδύνατη ή θα τύγχανε σημαντικής καθυστέρησης, ο εν λόγω Φορέας θα ζητήσει εγκαίρως και εγγράφως τα Δικαιώματα Πρόσβασης από τον δεύτερο Φορέα, προσδιορίζοντας την απαραίτητη έκταση των Δικαιωμάτων και παρέχοντας εύλογες αποδείξεις για τη συγκεκριμένη ανάγκη.

(Η παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης μπορεί να εξαρτηθεί από την αποδοχή συγκεκριμένων όρων που θα διασφαλίζουν ότι αυτά τα δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν για το συγκεκριμένο σκοπό που δίνονται και ότι θα τηρηθούν οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας).

6.4.7. Δικαιώματα Πρόσβασης σε τρίτους (ιδίως θυγατρικές εταιρίες)

Δικαιώματα Πρόσβασης θα παραχωρούνται σε τρίτους (ιδίως θυγατρικές εταιρίες) με γραπτή διμερή συμφωνία και υπό δίκαιους και εύλογους όρους εφόσον μπορούν να αποδείξουν ότι:

α) κατέχουν άδεια εκμετάλλευσης Γνώσης που έχει παραχθεί από Μέλος της Σύμπραξης, με το οποίο συνδέονται και

β) τα Δικαιώματα Πρόσβασης είναι αναγκαία προκειμένου να χρησιμοποιήσουν τη Γνώση αυτή.

Θυγατρικές εταιρίες που αποκτούν Δικαιώματα Πρόσβασης οφείλουν να παραχωρούν αντίστοιχα Δικαιώματα Πρόσβασης σε όλα τα Μέλη της Σύμπραξης και να τηρούν τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας που δεσμεύουν τα Μέλη. Δικαιώματα Πρόσβασης μπορεί να μην παραχωρηθούν εάν αυτό είναι σε βάρος των έννομων συμφερόντων του Φορέα της Σύμπραξης στον οποίο ανήκουν η Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή/και η παραγόμενη Γνώση.

6.4.8. Λογισμικό

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στις περιπτώσεις που αφορούν Λογισμικό, δεν συνεπάγονται πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) αλλά μόνο στον Κώδικα Αντικειμένου (Object Code), εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά στο παρόν Συμφωνητικό.

Για το Λογισμικό, που αποτελεί Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή παραγόμενη Γνώση, οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα έχουν Περιορισμένη Πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) για την υλοποίηση της εργασίας που τους αντιστοιχεί στο πλαίσιο του Έργου, αλλά δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής για άλλη χρήση.

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης που χορηγεί άδεια για το Λογισμικό του θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει προηγούμενη γραπτή συμφωνία με τους εξουσιοδοτημένους φορείς, η οποία θα καθορίζει και θα εξασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας του (proprietary rights).

6.4.9. Χρήση Σημάτων

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης διατηρεί όλα τα δικαιώματα και τους τίτλους για τα εμπορικά και επιχειρησιακά ονόματα και επωνυμίες, τα σήματα υπηρεσιών, τα εμπορικά σήματα, τα λογότυπα ή οποιαδήποτε άλλα αναγνωριστικά σύμβολα χρησιμοποιεί για την αναγνώριση των δραστηριοτήτων του, και κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν θα αποκτήσει, στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού, οποιαδήποτε γενική άδεια ή άλλο σχετικό δικαίωμα ή τίτλο για οποιοδήποτε σήμα των υπολοίπων Φορέων της Σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές

Κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν θα έχει την ευθύνη έναντι σε άλλον για την έμμεση ή επακόλουθη απώλεια ή ζημιές, όπως, αλλά όχι αποκλειστικά, την απώλεια κέρδους, την απώλεια εισοδήματος ή τη διακοπή συμβάσεων.

7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων

Ο κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα έχει την πλήρη ευθύνη για οποιαδήποτε απώλεια, ζημία ή τραυματισμό έναντι τρίτων που προκαλείται αποκλειστικά από τη διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων που βρίσκονται υπό την ευθύνη του, στο πλαίσιο του Έργου.

7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα έχει την πλήρη ευθύνη για τη διεκπεραίωση της εργασίας που έχει αναλάβει στο πλαίσιο του έργου, καθώς και για την απόδοση της εργασίας των Υπεργολάβων του. Συνεπώς, ο κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα διασφαλίζει ότι:

- (i) οι εν λόγω Υπεργολάβοι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και της Απόφασης Χρηματοδότησης,
- (ii) τα Δικαιώματα Πρόσβασης των υπολοίπων Φορέων της Σύμπραξης δεν θίγονται και
- (iii) οι Υπεργολάβοι δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στην παραγόμενη Γνώση ή στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία οποιουδήποτε άλλου Φορέα της Σύμπραξης, χωρίς έγγραφη συγκατάθεση από τον τελευταίο.

ΑΡΘΡΟ 8 – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ

8.1. Παραβίαση όρων

Σε περίπτωση παραβίασης, από έναν Φορέα της Σύμπραξης (στο εξής «Παραβιάζων»), των υποχρεώσεών του στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού (ή και της Απόφασης Χρηματοδότησης), η οποία παραβίαση, με απόφαση των υπολοίπων Φορέων, θεωρείται ότι δεν είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε () ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα σταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή του Έργου, οι υπόλοιποι Φορείς μπορούν από κοινού να αποφασίσουν τη διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού με τον Παραβιάζοντα, μετά από προγενέστερη γραπτή ειδοποίηση () ημερολογιακών ημερών από το Συντονιστή του Έργου.

Σε περίπτωση που σύμφωνα με απόφαση των υπολοίπων Μελών της Σύμπραξης, η προαναφερόμενη παραβίαση είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα σταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή του Έργου, δίνεται ανάλογο χρονικό περιθώριο για την επανόρθωση της παραβίασης. Σε περίπτωση που σ' αυτό το χρονικό διάστημα διαπιστώνεται η αδυναμία του Παραβιάζοντα Φορέα να εκπληρώσει την υποχρέωσή του στα δεδομένα χρονικά περιθώρια, τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης μπορούν να προβούν στην διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού για τον εν λόγω Φορέα και να

ζητήσουν την αντικατάστασή του με νέο Φορέα, υπό τους όρους και σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο αντίστοιχο τμήμα της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης.

8.2. Απόσυρση Φορέα και συνέπειες

Οποιοσδήποτε Φορέας της Σύμπραξης μπορεί να ζητήσει διακοπή της συμμετοχής του στο έργο και στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας, μετά από γραπτή ειδοποίηση προς τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης τουλάχιστον () ημέρες (ή μήνες) πριν, η οποία θα αναφέρει τους λόγους που υφίστανται για τη διακοπή και οι οποίοι θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως «σοβαροί», όπως, ενδεικτικά, η αποδεδειγμένη διακοπή ή αδυναμία λειτουργίας του Φορέα.

Σε κάθε περίπτωση η ΓΓΕΚ θα πρέπει να ενημερωθεί γραπτώς και να αποδεχτεί την ανωτέρω τροποποίηση μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

8.3. Συνέπειες Απόσυρσης

Οι συνέπειες απόσυρσης Φορέα από τη Σύμπραξη είναι οι εξής:

- i. Ο Αποσυρόμενος Φορέας συμφωνεί να αντιμετωπίσει ως τέτοια οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία, όπως ορίζεται στο άρθρο 11 του παρόντος, για περίοδο ετών από την ημερομηνία απόσυρσής του, και συμφωνεί να μην εφαρμόσει Γνώση που προέκυψε από τη συμμετοχή του στο Έργο, σχετικά με οποιοδήποτε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή άλλο δικαίωμα ιδιοκτησίας.
- ii. Δικαιώματα Πρόσβασης: Οποιοσδήποτε Φορέας αποσύρεται από τη Σύμπραξη:
 - Κατ' αρχήν χάνει, μετά από την απόσυρσή του, τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραχθείσα Γνώση και την προσδιοριζόμενη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία.
 - Κατ' εξαίρεση, διατηρεί τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραχθείσα Γνώση των άλλων Φορέων της Σύμπραξης (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόσυρσής του), υπό τις εξής προϋποθέσεις: (α) αυτό απαιτείται για τη χρήση της Γνώσης της οποίας είναι ιδιοκτήτης ή συν-ιδιοκτήτης και (β) τα εν λόγω Δικαιώματα Πρόσβασης ζητούνται μέσα σε τουλάχιστον () έτη από την ημερομηνία απόσυρσής του.
- iii. Οι υπόλοιποι Φορείς της Σύμπραξης διατηρούν, για τους σκοπούς της έρευνας που διεξάγεται στο πλαίσιο του Έργου, τα Δικαιώματα Πρόσβασης, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 6 («Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας»), στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόσυρσης) του Αποσυρόμενου Φορέα και στη Γνώση που παράχθηκε στα πλαίσια του Έργου, μέχρι την ολοκλήρωση του ερευνητικού Έργου.
- iv. Οικονομικές Επιπτώσεις για τον Αποσυρόμενο Φορέα:
 - Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα καταβάλλει οικονομική αποζημίωση εάν η απόσυρση έχει επιπτώσεις στην διεκπεραίωση του Έργου. Το ποσό θα καθορίζεται από τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης.
 - Ο Αποσυρόμενος θα πρέπει να τηρήσει όλες τις οικονομικές του υποχρεώσεις που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία της απόσυρσής του.
 - Ο Αποσυρόμενος θα πρέπει να επιστρέψει όλο το ποσό που αντιστοιχεί στις προκαταβολές που έλαβε από την ΓΓΕΚ, αφού αφαιρεθεί το ποσό που δαπανήθηκε για την εκτέλεση του Έργου πριν από την ημερομηνία αποχώρησής του, παρουσιάζοντας τα κατάλληλα δικαιολογητικά.
- v. Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα επιστρέψει όλο τον εξοπλισμό ή τα υλικά που του παρασχέθηκαν από τα άλλα Μέλη της Σύμπραξης στο πλαίσιο του έργου.
- vi. Ο Αποσυρόμενος Φορέας συμφωνεί να παρέχει, ακόμη και μετά την αποχώρησή του, επαρκή υποστήριξη στα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης για την ολοκλήρωση της εργασίας που σχετίζεται με τις δικές του δραστηριότητες, (όπως αυτές καθορίζονται στην Απόφαση Έγκρισης Χρηματοδότησης πριν από την αποχώρησή του) στο πλαίσιο του Έργου και των σχετικών Παραδοτέων.

8.4. Αποκλεισμός Φορέα και Συνέπειες

Ο αποκλεισμός ενός Φορέα από τη Σύμπραξη μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Φορέων της Σύμπραξης, πλην της ψήφου του αποκλειόμενου Φορέα, τηρώντας τους όρους της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης.

Ο αποκλεισμός ενός Φορέα έχει τις ίδιες συνέπειες με την απόσυρση.

8.5. Συμμετοχή Νέου Φορέα στη Σύμπραξη

8.5.1. Συμμετοχή Νέου Φορέα

Η συμμετοχή ενός νέου Φορέα στη Σύμπραξη μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Μελών της. Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε αλλαγή στους συμμετέχοντες στη Σύμπραξη θα γίνεται σύμφωνα με τους όρους της Αναλυτική Πρόσκλησης της Δράσης και θα υπόκειται στην έγκριση της ΓΓΕΚ.

8.5.2. Όροι Συμμετοχής Νέων Φορέων

Με τη συμμετοχή του στο Έργο ένας Νέος Φορέας συμφωνεί να συμμετέχει υπό τους όρους της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και της Απόφασης Χρηματοδότησης.

Η προσχώρηση στη Σύμπραξη ενός νέου Φορέα έχει ισχύ από την ημερομηνία που ο Συντονιστής του Έργου λαμβάνει την έγκριση συμμετοχής του Νέου Φορέα από την ΓΓΕΚ, ενώ η συμμετοχή του Νέου Φορέα στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας ισχύει από την υπογραφή της αντίστοιχης τροποποίησης του εγγράφου.

8.5.3. Δικαιώματα Πρόσβασης

Ο Νέος Φορέας έχει πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία των άλλων Φορέων της Σύμπραξης για τους σκοπούς της έρευνας, χρήσης ή της διάδοσης, κατόπιν γραπτού αιτήματος σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο Άρθρο 6 («Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας»).

Εντούτοις, ένας Φορέας θα έχει το δικαίωμα να αποκλείσει μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας του από τα Δικαιώματα Πρόσβασης ενός νέου Φορέα, μέσω γραπτής ειδοποίησης προς τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης, που θα γνωστοποιηθεί πριν από την υπογραφή της σχετικής τροποποίησης του Συμφωνητικού Συνεργασίας για τη συμμετοχή του Νέου Φορέα.

Ο νέος Φορέας θα έχει πρόσβαση στη Γνώση που υπήρχε πριν από τη συμμετοχή του, εφόσον είναι αναγκαία για τις ερευνητικές του δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του Έργου, καθώς και μετά το πέρας αυτού, για σκοπούς διάδοσης στην αγορά.

ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ

9.1. Έναρξη ισχύος

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία υπογραφής του, όπως αναφέρεται στην πρώτη σελίδα του παρόντος, και θα διατηρηθεί σε ισχύ μέχρι τη λήξη του έργου.

9.2. Πρόωρος Τερματισμός

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας θα διακοπεί αυτόματα, χωρίς οποιαδήποτε απαίτηση από ή υποχρέωση των Φορέων της Σύμπραξης, σε περίπτωση που συμβεί ένα από τα παρακάτω:

- i. ανάκληση της Απόφασης Έγκρισης Χρηματοδότησης
- ii. σε περίπτωση διακοπής ή αδυναμίας λειτουργίας οποιουδήποτε Φορέα της Σύμπραξης εξ' αιτίας της οποίας συμφωνηθεί, με την έγκριση της ΓΓΕΚ, η διακοπή του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 10 - ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ

Κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν απαλλάσσεται, λόγω απόσυρσης ή διακοπής, από:

- i. τις υποχρεώσεις του, στα πλαίσια της Απόφασης Χρηματοδότησης ή του παρόντος Συμφωνητικού, αναφορικά με το κομμάτι εργασίας που υλοποιήθηκε (ή που θα έπρεπε να είχε υλοποιηθεί) μέχρι την ημερομηνία απόσυρσης ή διακοπής και
- ii. οποιεσδήποτε υποχρεώσεις ή ευθύνες προκύπτουν από την εν λόγω αποχώρηση ή διακοπή.

ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

11.1. Κατά τη διάρκεια του έργου και για μια περίοδο ετών από τη λήξη του, οι Φορείς της Σύμπραξης θα θεωρούν απόρρητες/ εμπιστευτικές, οποιεσδήποτε πληροφορίες που τους αποκαλύφθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου από άλλο Φορέα της Σύμπραξης (αποκαλύπτων Φορέας), και οι οποίες χαρακτηρίζονται ως ιδιόκτητες από τον τελευταίο.

Συνεπώς, κάθε Φορέας της Σύμπραξης συμφωνεί και δεσμεύεται για τα εξής:

- i. ο λαμβάνων Φορέας δεν θα χρησιμοποιήσει οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες για οποιοδήποτε σκοπό εκτός του πλαισίου των όρων της Απόφασης Χρηματοδότησης και του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας,

- ii. ο λαμβάνων Φορέας, δεν θα αποκαλύψει οποιεσδήποτε τέτοιες εμπιστευτικές πληροφορίες σε οποιοδήποτε τρίτο, εκτός αν υπάρχει γραπτή συγκατάθεση του αποκαλύπτοντος Φορέα, και
- iii. τέτοιες πληροφορίες δεν θα αντιγραφούν, ούτε θα αναπαραχθούν συνολικά ή εν μέρει, σε περιπτώσεις όπου τέτοια αντιγραφή ή αναπαραγωγή δεν έχει εγκριθεί εκ των προτέρων γραπτώς από τον αποκαλύπτοντα Φορέα.

11.2. Καμία ευθύνη δεν καταλογίζεται για οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες αν :

- i. έχουν δημοσιοποιηθεί πριν από, ή μετά από την κοινοποίησή τους,
- ii. είναι ήδη γνωστές στον λαμβάνοντα Φορέα, όπως αποδεικνύεται από γραπτά τεκμήρια στα αρχεία του εν λόγω Φορέα,
- iii. έχουν νομότυπα ληφθεί, χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού, από τρίτο, ο οποίος δεν δεσμεύεται από τους όρους του παρόντος Συμφωνητικού,
- iv. έχουν δημοσιοποιηθεί χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού,
- v. έχουν αναπτυχθεί καλοπροαίρετα από υπαλλήλους του λαμβάνοντος Φορέα, οι οποίοι δεν είχαν πρόσβαση στις εμπιστευτικές πληροφορίες,
- vi. δεν υποδείχθηκαν επαρκώς ως εμπιστευτικές.

11.3. Ο κάθε Φορέας θα επιβάλει τις ίδιες υποχρεώσεις στους υπαλλήλους του, οι οποίοι λαμβάνουν γνώση των εμπιστευτικών πληροφοριών, ακόμη και για την περίοδο μετά από το τέλος του έργου ή μετά τη λήξη της απασχόλησής τους.

ΑΡΘΡΟ 12 - ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

Το παρόν Συμφωνητικό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι δημιουργεί οποιαδήποτε σύμπραξη, συνεταιρισμό, επίσημο εταιρικό σχήμα ή νομική οντότητα ανάμεσα στους συμπράττοντες Φορείς.

ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οποιαδήποτε γνωστοποίηση δοθεί ή σταλεί στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού, θα απαιτεί έγγραφα νομίμως και αρμοδίως υπογεγραμμένα. Όλες οι γνωστοποιήσεις και τα έγγραφα που σχετίζονται με το έργο θα πρέπει να στέλνονται με κοινοποίηση προς το Συντονιστή του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ

Το παρόν Συμφωνητικό συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα, η οποία θα διέπει, κατά κανόνα, όλα τα έγγραφα, τις ειδοποιήσεις και τις συναντήσεις που σχετίζονται με το Έργο.

ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ

Τα Παραρτήματα του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας, τα οποία αποτελούν και αναπόσπαστο μέρος της εν λόγω συμφωνίας είναι τα εξής:

- Παράρτημα Α²³: Κατανομή Πόρων με τεκμηρίωση της πραγματικής συνεργασίας
- Παράρτημα Β: Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία
- Παράρτημα Γ: Κατάλογος Οργάνων και Εξοπλισμού που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο
- Παράρτημα Δ: Κατάλογος τρίτων μερών (ιδίως θυγατρικών εταιριών) που ενδέχεται να εμπλακούν με την απόκτηση δικαιωμάτων

Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων οι οποίοι περιέχονται στο κύριο σώμα του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας και στα Παραρτήματά του, οι όροι οι οποίοι περιέχονται στο κύριο σώμα του εγγράφου θα υπερισχύουν.

Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων οι οποίοι περιέχονται στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας και στην Απόφαση Έγκρισης Χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των Παραρτημάτων, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής), οι όροι που αναφέρονται στην Απόφαση Έγκρισης Χρηματοδότησης θα υπερισχύουν.

²³ Τα Παραρτήματα του Συμφωνητικού είναι προαιρετικά και μπορούν να παραλειφθούν, ανάλογα με τη συμφωνία των Μερών. Ωστόσο, συνιστάται η συμπερίληψή τους στο Συμφωνητικό, καθώς έχουν ιδιαίτερα επιβοηθητικό χαρακτήρα για την ομαλή διεκπεραίωση του έργου.

ΑΡΘΡΟ 16 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

16.1 Οποιαδήποτε δικαιώματα ή υποχρεώσεις των Φορέων της Σύμπραξης προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας δεν μπορούν να ανατεθούν ή να μεταβιβασθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, σε οποιοδήποτε τρίτο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση των υπολοίπων Μελών της Σύμπραξης και με την επιφύλαξη των όρων της Απόφασης Χρηματοδότησης.

16.2 Σε περίπτωση που υπάρχει ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης και στις διατάξεις του παρόντος, τα Μέλη της Σύμπραξης δεσμεύονται να προβούν άμεσα σε ανάλογη τροποποίηση του παρόντος Συμφωνητικού, αν αυτό κρίνεται απαραίτητο από την αρμόδια Αρχή.

16.3 Όλες οι τροποποιήσεις και μετατροπές στο παρόν Συμφωνητικό γίνονται με επίσημα έγγραφα τα οποία υπογράφονται από όλους τους Φορείς της Σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 17 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ

Σε περίπτωση που οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας αποδειχθεί ότι είναι άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, ή γίνει στην πορεία άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, αυτό δεν θα έχει επιπτώσεις στην ισχύ των λοιπών διατάξεων του Συμφωνητικού.

ΑΡΘΡΟ 18 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας διέπεται από το ελληνικό δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 19 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν να καταβάλλουν προσπάθειες για τη φιλική διευθέτηση οποιασδήποτε διαφωνίας προκύπτει μεταξύ τους σε σχέση με την υλοποίηση του Έργου που έχουν προτείνει σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και το παρόν Συμφωνητικό.

Σε περίπτωση αποτυχίας, η διαφωνία που προκύπτει από, ή σε σχέση με, το παρόν Συμφωνητικό θα επιλύεται σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Κατανομή Πόρων με τεκμηρίωση της πραγματικής συνεργασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Προϋπάρχουσα Γνώση/ Τεχνογνωσία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Όργανα και Εξοπλισμός που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Κατάλογος τρίτων μερών (ιδίως θυγατρικών εταιριών) που ενδέχεται να εμπλακούν με την απόκτηση δικαιωμάτων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI : ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που δηλώνονται στη βάση πραγματικού κόστους, η εξόφλησή τους (τμηματική ή ολική) θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, καθώς και να αποτελούν εκπιπτόμενες δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (ν.4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ. 1079/6.4.2015):

- κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών, από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, **αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ)**, θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφλησή της, να γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής
- κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών, από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, **αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ)**, είναι δυνατόν να εξοφλείται με οποιοδήποτε τρόπο.

Ως **τραπεζικό μέσο πληρωμής**, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- **κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή**, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη)
- **καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή**, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του ν.3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου ιδρύματος ή έμβασμα).
- **χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του δικαιούχου** που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του ν.3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών)
- **έκδοση τραπεζικής επιταγής από το δικαιούχο προς τον προμηθευτή** από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα
- **έκδοση επιταγής από τον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου προς τον προμηθευτή**
- **χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής.**

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό καθαρής αξίας άνω των 500€, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Σημειώνεται ότι για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός έργου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές. Οι ανωτέρω περιορισμοί αποτυπώνουν το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο το οποίο διέπει την πραγματοποίηση συναλλαγών κατά τη δημοσίευση της παρούσας Πρόσκλησης.

Στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης **δεν είναι αποδεκτές εξοφλήσεις μέσω επιταγών τρίτων ή συναλλαγματικών**, ανεξάρτητα από ενδεχόμενες μελλοντικές μεταβολές στο εθνικό πλαίσιο με το οποίο ρυθμίζεται η πραγματοποίηση οικονομικών συναλλαγών.

Σε σχέση με τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής ισχύουν τα ακόλουθα:

1. **Μεταφορά Ποσού από τον Λογαριασμό του Έργου σε λογαριασμό του προμηθευτή** (εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό ή σε επαγγελματικό λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας ή του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή.

2. **Κατάθεση Μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό ή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή.** Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό ή στον λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) και ο καταθέτης – δικαιούχος.
3. **Ηλεκτρονική Συναλλαγή** (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης.
4. **Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής** από τον δικαιούχο προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του Λογαριασμού του Έργου. Θα πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αποδεικτικά εκτός των άλλων (πχ. καταθετήριο, extrait τραπεζικού λογαριασμού) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή και αντίγραφο του σώματος της επιταγής.
5. **Έκδοση επιταγής από τον τραπεζικό λογαριασμό** του δικαιούχου προς τον προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται τουλάχιστον: τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του δικαιούχου ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό) καθώς και φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής.
6. **Εξόφληση μέσω Κάρτας Πληρωμών** (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτείται αντίγραφο κίνησης κάρτας όπου αποτυπώνονται οι σχετικές κινήσεις και στο οποίο εμφανίζονται οι δόσεις ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή.
7. **Έκδοση Ταχυδρομικής Επιταγής – Ταχυπληρωμής.** Πραγματοποιείται με κατάθεση μετρητών του δικαιούχου στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται αποδεικτικό έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή.

Για την επιβεβαίωση της εξόφλησης των ανωτέρω συναλλαγών ο δικαιούχος θα πρέπει να προσκομίζει υποχρεωτικά

- **τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αξίας** για κάθε μία από τις υποβαλλόμενες δαπάνες
- **αντίγραφο κίνησης (extrait) του Λογαριασμού του Έργου** για το σύνολο της ελεγχόμενης χρονικής περιόδου
- **αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)** για το σύνολο των προμηθευτών που σχετίζονται με τις δηλωθείσες δαπάνες

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου (π.χ. εξοφλήσεις ενοικίων) δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρές αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής

υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις λογιστικές εγγραφές (Γενικό ημερολόγιο).

Ακολουθούν γενικοί όροι και επισημάνσεις που αφορούν στις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να είναι δυνατή η επιβεβαίωση της εξόφλησης των υποβαλλόμενων δαπανών.

- Οι δαπάνες του έργου είναι επιλέξιμες εφόσον, μεταξύ άλλων, συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών του έργου.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται έκδοση μεγαλύτερου αριθμού τιμολογίων με σκοπό την μετάπτωση σε κατηγορία για την οποία η εξόφληση των δαπανών αυτών προβλέπεται να γίνεται με μετρητά).
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με χρήση επιταγών τρίτων ή συναλλαγματικών.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων του δικαιούχου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και οι αποσβέσεις να διενεργούνται με βάση την εθνική φορολογική νομοθεσία (Κ.Φ.Ε.).
- Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης. Επίσης, θα πρέπει να προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης διαδρομής ελέγχου για την προμήθεια, τη διακίνηση και την παράδοση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή.
- Η ΓΓΕΚ έχει το δικαίωμα περικοπής δαπανών κατά την πιστοποίησή τους, αν αυτές κριθούν ότι δεν αφορούν στο έργο ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

Δαπάνες προσωπικού

Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού ειδικά, **εξοφλούνται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.**

Σημειώνεται τέλος ότι τα αναφερόμενα στο παρόν Παράρτημα δικαιολογητικά αφορούν στην επιβεβαίωση της εξόφλησης των υποβαλλόμενων δαπανών και δεν συνθέτουν το σύνολο των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την πιστοποίηση της επιλεξιμότητάς τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΕΚΘΕΣΗ/ ΒΕΒΑΙΩΣΗ
Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή-Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών
(υπόδειγμα)

Προς την “..... επωνυμία δικαιούχου”,
για τον έλεγχο των αιτούμενων δαπανών του έργου με τίτλο
«.....» στο πλαίσιο της Δράσης
«Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό»

1. Διενεργήσαμε τις διαδικασίες, που συμφωνήθηκαν με βάση την από .../.../.... σύμβαση ανάθεσης, σε σχέση με τον συνημμένο «Πίνακα Δαπανών», της περιόδου από .../.../..... μέχρι .../.../..... συνολικού ποσού €, ο οποίος καταρτίστηκε με ευθύνη της «..... επωνυμία δικαιούχου» (εφεξής αναφερόμενος και ως ‘δικαιούχος’).
2. Η εργασία μας έγινε με βάση το XXXX Πρότυπο
3. Ο έλεγχος αφορά τις δαπάνες, που περιέχονται στο συνημμένο «Πίνακα Δαπανών» και διενεργήθηκε με βάση:
 - την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης,
 - την Απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης της αίτησης χρηματοδότησης και το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου (και τις τροποποιήσεις αυτών, εφόσον υπάρχουν) και
 - την ΥΑ 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 (ΥΑΕΚΕΔ) (κατ’ αντιστοιχία δαπανών), όπως ισχύει.
4. Συνοπτικά σκοπός του ελέγχου ήταν να διαπιστωθούν τα ακόλουθα:
 - i. Η νομιμότητα και κανονικότητα της έκδοσης και εξόφλησης (σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4308/2014 ΕΛΠ, του ν.4172/2013 ΚΦΕ, του ν.2859/2000 Κώδικας ΦΠΑ και της εργατικής νομοθεσίας όπως κάθε φορά ισχύουν) κάθε τιμολογίου/παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στον «Πίνακα Δαπανών» και η ορθή λογιστική καταχώρηση αυτών.
 - ii. Ότι κάθε δαπάνη αφορά το εγκεκριμένο έργο και πραγματοποιήθηκε εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου.
 - iii. Η τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας, που τίθενται από την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και την ΥΑΕΚΕΔ.
 - iv. Η τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για το έργο, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ή διαφορετικά η τήρηση ξεχωριστής ή διακριτής μερίδας του έργου στην οποία θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου.
 - v. Η απεικόνιση των φορολογικών αποσβέσεων στο Μητρώο Παγίων και η καταχώρηση τους στους αντίστοιχους λογαριασμούς λογιστικής με βάση τις διατάξεις του αρ. 24 ν.4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει.
5. Από τη διενέργεια των προαναφερόμενων διαδικασιών ελέγχου:
 - i. Δεν προέκυψαν διαφορές στο ύψος των δηλωθεισών δαπανών (ή: προέκυψαν διαφορές ύψους € και η σχετική αιτιολόγηση αποτυπώνεται στις συνημμένες και υπογεγραμμένες σελίδες του Πίνακα Δαπανών).
 - ii. Βεβαιώνεται ότι ο φορέας τηρεί Απλογραφικά/Διπλογραφικά (συμπληρώνεται αναλόγως) βιβλία και παρακολουθεί τις δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου τηρώντας ξεχωριστή λογιστική μερίδα/επαρκή λογιστική κωδικοποίηση/ξεχωριστή ή διακριτή μερίδα στην οποία είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου (συμπληρώνεται αναλόγως), με την χρήση της εξής κωδικοποίησης/διάκρισης/περιγραφής «XXXX».

iii. Τηρούνται οι διατάξεις του αρ. 24 ν.4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει, η δαπάνη της απόσβεσης έχει σωστά καταχωρισθεί στο Μητρώο Παγίων και στα λογιστικά βιβλία και συμφωνεί με το διάστημα της ελεγχόμενης περιόδου.»

6. Επειδή οι ανωτέρω διαδικασίες ελέγχου δεν συνιστούν έλεγχο ή επισκόπηση Οικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα ή τα Διεθνή Πρότυπα Αναθέσεων Επισκόπησης, δεν εκφράζουμε γνώμη με βάση τα πρότυπα αυτά.

Η έκθεση ελέγχου μας καταρτίστηκε αποκλειστικά για το σκοπό που αναφέρουμε στη εισαγωγή της έκθεσης και όχι για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή για διανομή σε άλλα μέρη.

Αυτή η έκθεση ελέγχου αφορά μόνο τις δαπάνες που περιλήφθηκαν στον «Πίνακα Δαπανών» και δεν επεκτάθηκε στις Οικονομικές Καταστάσεις της «..... επωνυμία δικαιούχου» ως σύνολο.

Ο Ορκωτός Ελεγκτής-Λογιστής
(Υπογραφή + σφραγίδα)
Ονοματεπώνυμο

Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές

1. Σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης «**Εμβληματικές δράσεις σε διαθεματικές επιστημονικές περιοχές με ειδικό ενδιαφέρον για την σύνδεση με τον παραγωγικό ιστό**» είναι επιλέξιμη η δαπάνη για αμοιβή ορκωτού λογιστή ή εταιρείας Ορκωτών Λογιστών για τη διενέργεια ελέγχου των δαπανών χρηματοδοτούμενου έργου ΕΤΑΚ. Η Αναλυτική πρόσκληση και το σύνολο του νομοθετικού πλαισίου της Δράσης έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΚ.
2. Για την υλοποίηση της κάθε εργασίας θα υπογράφεται υποχρεωτικά σύμβαση μεταξύ του δικαιούχου και του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών είναι επιλέξιμα μέχρι την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του έργου.
3. Ο έλεγχος θα πραγματοποιείται με βάση το ΧΧΧ Πρότυπο και η έκθεση ελέγχου θα υπογράφεται από ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, ο οποίος θα είναι εγγεγραμμένος στο Δημόσιο Μητρώο της ΕΛΤΕ.
4. Το έργο του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας συνίσταται στον έλεγχο των παρακάτω πεδίων:
 - i. Έλεγχος (σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4308/2014 ΕΛΠ, του ν.4172/2013 ΚΦΕ, του ν.2859/2000 Κώδικας ΦΠΑ και της εργατικής νομοθεσίας όπως κάθε φορά ισχύουν) της νομιμότητας και κανονικότητας της έκδοσης και εξόφλησης κάθε τιμολογίου/παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στην έκθεση προόδου και έλεγχος της ορθής λογιστικής καταχώρησης και απεικόνισης αυτών στα βιβλία του δικαιούχου. Η έκθεση προόδου συντάσσεται από τον δικαιούχο της δημόσιας χρηματοδότησης στην προκαθορισμένη ηλεκτρονική φόρμα και στο αντίστοιχο προκαθορισμένο έντυπο, που έχουν ορισθεί από την ΓΓΕΚ. Τα παραστατικά των δαπανών, που τίθενται υπόψη του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, θα πρέπει να είναι πρωτότυπα.
 - ii. Έλεγχος για κάθε δαπάνη ότι αφορά το εγκεκριμένο έργο, ότι πραγματοποιήθηκε εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου και ότι είναι στα όρια του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπάνης, που εντάσσεται.
 - iii. Έλεγχος της τήρησης των κανόνων επιλεξιμότητας, που τίθενται από την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και την ΥΑΕΚΕΔ (κατ' αντιστοιχία δαπανών). Επισημαίνεται ιδιαίτερα ο έλεγχος των μηνιαίων αναλυτικών απολογιστικών φύλων χρονοχρέωσης για τις δαπάνες προσωπικού του δικαιούχου με εξηρημένη σχέση εργασίας.
 - iv. Η τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για το ερευνητικό έργο, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ή διαφορετικά η τήρηση ξεχωριστής ή διακριτής μερίδας του έργου στην οποία θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου.
 - v. Η απεικόνιση των φορολογικών αποσβέσεων στο Μητρώο Παγίων και η καταχώρηση τους στους αντίστοιχους λογαριασμούς λογιστικής με βάση τις διατάξεις του αρ. 24 ν.4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει.»
5. Προκειμένου να ανταποκριθεί ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής στο ανωτέρω έργο θα πρέπει να του τίθενται υπόψη του τα παρακάτω δημόσια έγγραφα:
 - i. η Απόφαση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης του αντίστοιχου έργου ΕΤΑΚ και το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου και οι τροποποιήσεις αυτών, εφόσον υπάρχουν,
 - ii. η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης,
 - iii. η ΥΑΕΚΕΔ (κατ' αντιστοιχία δαπανών), όπως ισχύει.
6. Ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής θα αναπαραγάγει τις σελίδες της έκθεσης προόδου, που αναφέρονται στα οικονομικά στοιχεία του έργου και θα **προσθέτει δύο στήλες**: στην **πρώτη** θα αναγράφεται το αποδεχόμενο ύψος ποσού κάθε παραστατικού και στην **δεύτερη** θα αποτυπώνονται σχόλια/παρατηρήσεις για τις περιπτώσεις, που απορρίπτεται ένα παραστατικό ή μειώνεται το επιλέξιμο ύψος αυτού. Σε περίπτωση αποδοχής του παραστατικού και του ύψους αυτού δεν απαιτείται να διατυπώνεται κάποιο σχόλιο στη στήλη των παρατηρήσεων, αλλά απλώς θα επαναλαμβάνεται στην πρώτη στήλη το ποσό του παραστατικού, ενώ στην περίπτωση απόρριψης ή μείωσης του ύψους αυτού θα πρέπει να διατυπώνεται στην δεύτερη στήλη σχετικό σχόλιο. Κάθε

σελίδα της έκθεσης προόδου, που ελέγχθηκε, θα εκτυπώνεται και θα μονογράφεται από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή και θα τίθεται η σφραγίδα του. Με την ολοκλήρωση του ελέγχου ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής συντάσσει σχετική έκθεση/βεβαίωση ελέγχου, την οποία υποβάλλει προς το δικαιούχο εις διπλούν με συνημμένες σε αυτήν τις σελίδες, που ήλεγξε. Η έκθεση/βεβαίωση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή θα περιλαμβάνει εδάφιο, στο οποίο θα αναφέρεται ότι του ετέθησαν και έλαβε υπ' όψιν του τα έγγραφα του σημείου 5 της παρόντος και ότι πραγματοποιήσε τον έλεγχο, που ορίζεται στο σημείο 4 του παρόντος.

7. Στη συνέχεια ο δικαιούχος της χρηματοδότησης διαμορφώνει την έκθεση προόδου προσαρμοσμένη στις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή και μονογράφει την κάθε σελίδα αυτής, ενώ οι σελίδες της έκθεσης, που αναφέρονται στα οικονομικά στοιχεία του έργου και ελέγχθηκαν από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, μονογράφονται και από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή και τίθεται η σφραγίδα του. Η ως ανωτέρω διαμορφωθείσα έκθεση προόδου του έργου υποβάλλεται από τον δικαιούχο προς την ΓΓΕΚ μαζί με ένα αντίγραφο της υποβληθείσας σε αυτόν έκθεσης/βεβαίωσης ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή (με τις συνημμένες και υπογεγραμμένες σελίδες, που ήλεγξε). Στις περιπτώσεις των συνεργατικών έργων, όπου μπορεί να πραγματοποιείται έλεγχος από διαφορετικούς ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές, η υποβαλλόμενη έκθεση προόδου θα διαμορφώνεται με βάση τις εκθέσεις/βεβαιώσεις όλων των συμμετεχόντων ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, οι οποίοι και θα την υπογράφουν/σφραγίζουν. Η έκθεση προόδου του έργου υποβάλλεται ταυτόχρονα και σε ηλεκτρονική μορφή στον αρμόδιο χειριστή της δράσης για την περαιτέρω προώθηση και ολοκλήρωση της πιστοποίησης του έργου.

8. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα προβλέπονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης σχετικά με τα συνυποβαλλόμενα παραδοτέα και παραστατικά των εκθέσεων προόδου, καθώς και τη διαδικασία διενέργειας των επαληθεύσεων/πιστοποιήσεων.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ – ΕΣΠΑ

**ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

Αθήνα, 13-5-2016
Αριθ. Πρωτ.: 49939/ΕΥΚΕ1942

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10 Αθήνα
Ταχ. Κώδικας : 105 63
Πληροφορίες : Ε. Στουραϊτης,
Ζ. Γεωργοπούλου
Τηλ: 210 3742073, 210 3742085
Fax : 210 3742063
E-mail : stateaid_unit@mne.gov.gr

Προς: Πίνακα Αποδεκτών
(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ)

**ΘΕΜΑ: ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

Στο πλαίσιο υλοποίησης των δράσεων της RIS3 στα Ε.Π. η υπηρεσία μας εξέδωσε και απέστειλε στις Ε.Υ.Δ. με το με αρ. πρωτ. 115970/ΕΥΚΕ203/13-11-2015 έγγραφο Οδηγό «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3». Σε συνέχεια του Οδηγού αυτού και λαμβάνοντας υπ' όψιν τα ερωτήματα Ε.Υ.Δ και τις διευκρινίσεις της Ε.Ε. σε σεμινάριο «State Aid in RDI projects co-financed from the ESIF» στο παρόν έγγραφο αναλύονται οι δυνατότητες που υπάρχουν προκειμένου μία δημόσια χρηματοδότηση σε ερευνητικό οργανισμό (εφεξής Ε.Ο.) ή/και ερευνητική υποδομή (εφεξής Ε.Υ.) να μπορεί να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση. Τονίζεται ότι το παρόν έγγραφο δεν αφορά σε καμία περίπτωση τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων για δράσεις έρευνας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Ε.Ο./Ε.Υ. ΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ

Σύμφωνα με τη νομολογία προκειμένου μια ενίσχυση να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση δύναμει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, απαιτούνται σωρευτικά τα εξής: ύπαρξη μιας επιχείρησης, δυνατότητα καταλογισμού του μέτρου στο Δημόσιο, χορήγηση πλεονεκτήματος, επιλεκτικότητα του μέτρου και τις δυνητικές επιπτώσεις της στον ανταγωνισμό και στις συναλλαγές εντός της Ένωσης. Ως επιχειρήσεις ορίζονται, σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΚ, οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει, τον τρόπο χρηματοδότησής τους και από το εάν έχουν ή όχι κερδοσκοπικό σκοπό. Το μόνο καθοριστικό κριτήριο που λαμβάνεται υπόψη είναι εάν η οντότητα ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Ως οικονομική δραστηριότητα λογίζεται κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά.

Για τις δράσεις Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΕΑΚ) και για τους οργανισμούς ερευνών και διάχυσης γνώσης και τις ερευνητικές υποδομές σύμφωνα με το σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) θεωρούνται ως μη οικονομικής φύσης οι εξής δραστηριότητες:

α) κύριες δραστηριότητες ερευνητικών οργανισμών και ερευνητικών υποδομών, και ιδιαίτερα:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων.

- ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση,

- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση.

β) δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, όταν το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες αυτές επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής.

Επίσης σύμφωνα με το σημείο 20 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/C 198/01):

Σε περίπτωση που ένας ερευνητικός οργανισμός ή μια ερευνητική υποδομή χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές, όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η δημόσια χρηματοδότηση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μόνο στον βαθμό που καλύπτει δαπάνες που συνδέονται με τις οικονομικές δραστηριότητες. Εάν ο ερευνητικός οργανισμός ή η ερευνητική υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η χρηματοδότησή του/της μπορεί να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα είναι αμιγώς επικουρική, δηλαδή συνδέεται άμεσα με τη δραστηριότητα του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση του/της, και είναι περιορισμένου πεδίου εφαρμογής. Για τους σκοπούς του παρόντος πλαισίου, η Επιτροπή θα θεωρεί ότι όντως πρόκειται για την ως άνω περίπτωση όταν οι οικονομικές δραστηριότητες καταναλίσκουν ακριβώς τους ίδιους πόρους (όπως υλικό, εξοπλισμό, εργασία και σταθερό κεφάλαιο) με τις μη οικονομικές δραστηριότητες και η δυναμικότητα που διατίθεται κάθε έτος για τέτοιου είδους οικονομικές δραστηριότητες δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας του φορέα.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Α) Όσον αφορά τη δημόσια χρηματοδότηση για κατασκευή νέας ή επέκταση υφιστάμενης Ερευνητικής Υποδομής, εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις του σημείου 19 της Ανακοίνωσης της Ε.Ε. και η ερευνητική υποδομή χρησιμοποιείται μόνο για μη οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότησή της θεωρείται ως μη κρατική ενίσχυση.

Β) Όταν η Ε.Υ. ασκεί τόσο μη οικονομικές όσο και οικονομικές δραστηριότητες αλλά: i) η κύρια δραστηριότητα της Ε.Υ. εμπίπτει εντός των αναγραφόμενων στο σημείο 19.α της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/С 198/01) ii) οι οικονομικές δραστηριότητες είναι αμιγώς επικουρικές, συνδέονται άμεσα με τη δραστηριότητα της ερευνητικής υποδομής και είναι απαραίτητες για αυτήν, iii) καταναλίσκουν τους ίδιους ακριβώς πόρους με τις μη οικονομικές και iv) είναι σε μικρό ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας του φορέα τότε η χρηματοδότησή της Ε.Υ. δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

Προκειμένου να γίνει χρήση της παραπάνω πρόνοιας εκτός των ανωτέρω προϋποθέσεων που θέτει το σημείο 20 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/С 198/01) θα πρέπει να διευκρινιστούν τα ακόλουθα:

i) Η μέτρηση της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας, σύμφωνα με τις διευκρινίσεις της Ε.Ε., δεν γίνεται με οικονομικά στοιχεία αλλά με στοιχεία όπως αριθμός ωρών απασχόλησης εξειδικευμένου προσωπικού, ώρες χρήσης εξοπλισμού κ.λ.π.. Η Ε.Ε. δεν έχει προσδιορίσει ακριβώς συγκεκριμένους τρόπους μέτρησης της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας και είναι στην ευχέρεια της Διαχειριστικής Αρχής να προσδιορίσει στο πλαίσιο της πρόσκλησης, με ποιον τρόπο και με βάση ποια στοιχεία θα γίνεται ο υπολογισμός.

ii) Ο φορέας χορήγησης της ενίσχυσης, στο πλαίσιο πρόσκλησης για δημόσια χρηματοδότηση για κατασκευή νέας ή επέκταση υφιστάμενης Ερευνητικής Υποδομής, πρέπει να λαμβάνει από τον δικαιούχο της ενίσχυσης επιχειρησιακό σχέδιο από το οποίο να προκύπτει η χρήση που θα έχει η υποδομή έπειτα από την κατασκευή / επέκταση της και στο σχέδιο αυτό να αναφέρονται τα ποσοστά χρήσης της για μη οικονομικές και οικονομικές δραστηριότητες σε ετήσια βάση από την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου έργου και μετά. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται, στη βάση των ετήσιων προβλέψεων του επιχειρησιακού σχεδίου, ότι υπάρχει ενδεχόμενο σε δεδομένη χρονική στιγμή οι οικονομικές δραστηριότητες να υπερβούν το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας, τότε πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή, από τον φορέα χορήγησης της ενίσχυσης, μηχανισμός παρακολούθησης και ανάκτησης (claw – back mechanism) με τον οποίο θα μπορεί να ανακτάται το τμήμα της δημόσιας χρηματοδότησης το οποίο αφορά σε οικονομική δραστηριότητα, καθώς εφόσον η οικονομική δραστηριότητα υπερβαίνει το 20% τότε παύει να θεωρείται επικουρική και υπόκειται πλέον στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

Γ) Στην περίπτωση που ο ίδιος φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση). Αποδεικτικά στοιχεία για την τήρηση της προβλεπόμενης κατανομής των δαπανών, της χρηματοδότησης και των εσόδων μπορεί να συνιστούν οι ετήσιες

οικονομικές καταστάσεις του οικείου φορέα. Επισημαίνεται ότι η έλλειψη σαφούς διαχωρισμού καθιστά το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα εντός του πεδίου εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις σύμφωνα με το σημείο 18 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/C 198/01).

Δ) Όταν μια ερευνητική υποδομή θα χρησιμοποιηθεί για δραστηριότητες και οικονομικής και μη οικονομικής φύσης και οι δραστηριότητες οικονομικής φύσης δεν μπορούν να θεωρηθούν επικουρικές τότε το τμήμα των μη οικονομικών δραστηριοτήτων θεωρείται μη κρατική ενίσχυση ενώ το τμήμα των οικονομικών δραστηριοτήτων εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων κρατικών ενισχύσεων και μπορεί να ενισχυθεί με το άρθρο 26 του Καν. 651/2014 «Επενδυτικές Ενισχύσεις για ερευνητικές υποδομές» σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού και του Κανονισμού όπως έχουν αναλυτικά αναφερθεί στον Οδηγό «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3».

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΘΕΩΡΗΣΗΣ ΩΣ ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ Ε.Ο. ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ή ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η χρηματοδότηση διεξαγωγής έρευνας από Ε.Ο. για λογαριασμό επιχειρήσεων, καθώς και η περίπτωση συνεργασίας του Ε.Ο. με επιχειρήσεις, οι οποίες επηρεάζουν τους στόχους της έρευνας της εν λόγω συνεργασίας, θεωρούνται γενικά ότι υπόκεινται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Ωστόσο όταν ένας Ε.Ο. πληροί τα κριτήρια των σημείων 19 ή 20 του Πλαισίου ΕΑΚ, όπως προαναφέρθηκαν πριν, τότε μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Ε.Ο. δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

Παραδείγματος χάριν για Ε.Ο. με κύρια δραστηριότητα που εμπίπτει στο σημείο 19.1 όταν το σύνολο των κερδών του Ε.Ο. από δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του οι οποίες είναι μη οικονομικές ή όταν τα αποτελέσματα της έρευνας διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση.

Επίσης μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Ε.Ο. δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, όταν ένας Ε.Ο. μετακυλύει στους τελικούς αποδέκτες (επιχειρήσεις) το οποιοδήποτε πλεονέκτημα (βλ. Οδηγός Κρατικές Ενισχύσεις και RIS3 κεφ. 2) προκύπτει μέσω της χρηματοδότησης αυτής όπως π.χ. την μετακύλιση του (ποσοτικοποιημένου) πλεονεκτήματος στις επιχειρήσεις μέσω μειωμένων τιμών η οποία οφείλει να εξασφαλίζεται με την ύπαρξη κατάλληλου μηχανισμού.

Με βάση τα παραπάνω είναι απαραίτητο στο πλαίσιο έκδοσης προσκλήσεων να εξετάζεται κατά πόσον μπορούν να πληρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις από τους Ε.Ο. προκειμένου να μην θεωρείται η χρηματοδότηση αυτή κρατική ενίσχυση και να μην αντιμετωπίζουν προβλήματα οι Ε.Ο./Ε.Υ με την πλήρωση των προϋποθέσεων του σημείου 20 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/C 198/01) όταν αυτό απαιτείται.

Όταν δεν πληρούνται τα ανωτέρω τότε οι δραστηριότητες διεξαγωγής έρευνας από Ε.Ο. για λογαριασμό επιχειρήσεων ή συνεργασίας του Ε.Ο. με επιχειρήσεις υπόκεινται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και οι Ε.Ο. μπορούν να ενισχυθούν με άρθρα του Καν. 651/2014 σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Κανονισμού όπως έχουν αναλυτικά αναφερθεί στον Οδηγό «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3».

Επισημαίνεται ότι, όταν ένας Ε.Ο. συμμετέχει π.χ. σε μία συνεργασία με επιχείρηση, εξετάζεται αυτή καθαυτή η ενισχυόμενη δραστηριότητα. Εφόσον αυτή μπορεί να υπαχθεί στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Ε.Ο. (σύμφωνα με όλα τα προαναφερόμενα στοιχεία) τότε η χρηματοδότηση του Ε.Ο. μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, ανεξάρτητα από τα συνολικά ποσοστά δραστηριοποίησης του Ε.Ο. σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεν εξετάζονται. Παραδείγματος χάριν χρηματοδότηση για συνεργασία επιχείρησης με Ε.Ο. ο οποίος ασκεί συνολικά 70% μη οικονομικές (σύμφωνα με σημείο 19 της Ανακοίνωσης Ε.Ε. (2014/C 198/01)) και 30% οικονομικές δραστηριότητες, και όπου το σύνολο των κερδών του Ε.Ο. από την συγκεκριμένη δραστηριότητα συνεργασίας (π.χ. μεταφορά γνώσης) επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του, οι οποίες είναι μη οικονομικές, μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Τέλος υπενθυμίζουμε την δυνατότητα του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) να διαχειρίζεται τις δράσεις είτε είναι κρατική ενίσχυση και προς τον Ε.Ο./Ε.Υ. και την επιχείρηση είτε είναι δράση που αποτελεί κρατική ενίσχυση μόνο για την επιχείρηση και όχι για τον Ε.Ο./Ε.Υ. με πλήρη υλοποίηση των δράσεων μέσω αυτού και στις 2 περιπτώσεις.

Οι Ε.Υ.Δ. στις οποίες αποστέλλεται το παρόν παρακαλούνται όπως τον κοινοποιήσουν στους φορείς αρμοδιότητας τους οι οποίοι εμπλέκονται στην υλοποίηση των δράσεων RIS3.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ & ΕΣΠΑ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΡΚΟΛΗΣ

Εσωτερική διανομή:

- Γρ. Υπουργού κ. Γ. Σταθάκη
- Γρ. Υφυπουργού κ. Αλ. Χαρίτση
- Γρ. Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ κ. Π. Κορκολή
- Γρ. Ειδικής Γραμματέως Διαχ. Τομεακών Ε.Π. του ΕΤΠΑ και Τ.Σ. κα Ε. Φωτονιάτα
- Γρ. Ειδικού Γραμματέα Διαχ. Τομεακών Ε.Π. του ΕΚΤ κ. Γ. Ιωαννίδη
- Γρ. Προϊσταμένου ΕΑΣ κ. Γ. Φίρμπα
- Ε.Υ.Σ.Α.Α.
- Ε.Υ.Θ.Υ.
- Ε.Υ. Αρχή Πιστοποίησης
- Ε.Υ.Σ.Ε.
- Ε.Υ.Κ.Ε.
- Ε.Υ. Ο.Π.Σ.